

- ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ -

թորվին հեռու կը մնայ ձեռագլու-
տու թխնը եւ այս կէտը շատ կարե-
ւէ հնարին համար: Խնթու խի-
նը, թէն, հողին կը վերադառնէ շատ
խորունկ, սակայն նաեւ կրնայ բա-
նայ ճամբայ մը դէպք տոր տեսիլը
ենք: Այլապէս , պիտի դառնանք
միևնոյն օդակին մէջ: Վարդազոյն
օդակին մէջ, պիտի դառնանք ու
դառնանք, արանց նոյնիսկ անդ-
ադառնալու թէ անպատուղ ենք եւ
կրն լառանաք:

Հ. Ի՞նչ թեմնիքներ կը գործածես:

7. *Upprättelse, lyshet, och makt:*

Ասոնք հիմակուհիմա բաւարար են: Յետագային թէքնիքս կրնայ հետևել արտայայտութեանս, եթէ յանկարծ այս վերջինը որոշէ փոխել իւր ուղղութիւնը:

Սակայն, ամէն պարագայի, կը
փորձեմ հեռու մնալ միշտ շատ
առտու եւ ծախսայից թէքնիքներէ:

Ծառ Հասնելի է ինծի Համար, երբ
նկար մը աշխատուած կ'ըլլայ այն-
պիսի պարզ Թէքնիքով մը, որ Հան-
դիսատեսը կրնայ առաջին իսկ նայ-
ածքէն Հասկնալ Թէքնիքի գործա-
ծութեան ձեւը :

Շատ հաճելի է երբ նկարին զե-
մաց հանդիսառեսք կ'ըլլէ։ «Քայց
շատ պարզ է։ Ես ինչ ալ կ'ընամ
նկարին աշուպտա»։ Ասիկա կը նշա-
նակէ որ արդէն տեղի ունեցած է ո-
րոշ մտերմութիւն մը նկարչիչին եւ
հանդիսառեսքին միջեւ։ Արդէն
սուղրուած է հրաւէր մը հաղորդակ-
ցութեան, եւ հաղորդակցութիւնը
նկարին մէջ հիմնադրուին է։

U S U 3 U 6 R

Ս Ի Ո Ն

Պաշտօնաթերթ- Երուսաղէմի Հայ
Պատրիարքութեան

Թիւ 4-5-6
(կարծիւ. Լրալիւ, Յուլիս 2008)

ԵՐՈՒՍԱԿ ԻՄ

ԱԵՐՈՆԵՐՈՒՆ

Utg

ՉԱՊԵՆ ԷՄԻՅԵԼԼՆ.

Բ Ա Ն Տ Ա Ր Կ Ե Ա Լ Ն Ե Ր Ը

Այլ տեղան, դատապարտուած ու լըր
Թախալա կը պարտաւորուին երես
Գալաա ալ Թուրքիան ճեռ որոնք չե
զճեռ ու զճեռ անտուեան կուէր որերն
Իրենց անպարտաւորել ու վիշտով անուն
կապեցած զճեռքեր վրայ ու դատաւի
Կըր, ու յուսարուածութիւն, ու չլստու
Իրենց պարզ ճողգանութիւնը
Իրենց որմաւ, ու Լաւաւոր ալ ունի
Թէ մեծեր միւր պիտի ճողոր իրեն
Չկրն ճողգանութիւնը ու ան մարդիկ ու
Լըրալ Դանդաղին իրենց ոտքերին, ու
Ինք Թուրքի իրենց հոգեւոր պիտի ցարգ
Ինքն աստուծոյ անտեղծ

Մեր կարելի էր, երբար խաղի իրեն հետ, բայց իւրաքանչիւրին դեմը տպաւորած էր անփոփոխ կերպով մեր միտքերու, մէջ: Բան մը կար որ կը ներկայ նախուէր մեր անտոնոմիքունը: Հետ, և առ ար տառապանքին նպարտութիւնը:

Դուրսը ցնաւալին անբոխի մը կը վրդիվէ փոթորիկ ընունած ծովու պէս. կը նացի փողոցում ծախքն կը խառնուի առաւ հեղեղի հետ: Զաւ. հենքն էին:

[illegible]

Ֆիլիփինի Շերինոյուս սրահին մէջ, Սեպտեմբեր 11ին, նիւերորաբան Պեռն Թիւրպակահ հանդիպականներուն ներկայացուցած է հայ բանաստեղծներու գործերը յօրինուած երգացանկով մը։ Զեմորբը կազմակերպած էր «Մարմարա» գործակցութեամբ Ֆէրիզիւղի Թալպակի խորհուրդի անդամներուն եւ Տիկնալի լաւանի։

Կարճ ժամանակում կատարվեցին հարկեր Սարգսի և Տառնիկյանի հարկերը՝ ըստ նրանց հարկային քանակների։ Հաստատվեցին, որ յապանած է թիվ 45 հարկային առաջ համարած էր առաջին հարկատու լսելով որ, Թիւրքաբանի թիվ 45 կրքը յօրինաւ Սարգսիին (Ջուհաբաճով) խորաբայ րանաւ յորինուցանեալ ժրայ։ Այնուհետև թիւ րարբանցի է եղելը, եւ այդ էր է չամ երբ Մեծաբանից Գրքը կորցրէ երբեքով Այլաւ յորինաւ ի Չարնից, Լաւան Թէքեանի, Մաշիկ Դաւանցի գործերով։ Եւ ապա կարող եկած էր պարսպաւ ի թիւ րարբանցիցն։

Իսկ ի յառաանգիցն իրենց Սարգսիյանի, Սրբախանի, Չաւաւի, Համաբեյի իջնացուցած է Գրքիսինով, որ կը ինքնախաղտըր է Կարնախի վիճանով Հայ Ժողովուրդը։ Եւ Յամբորցի է Տիւրքաբանիցն։

ՄԱՍԻՄԻՈՅ Անաթոա յորթեան
 զարթոտանի վերամուտն կտառա-
 ժեմ և Սեպե- Տիկ յառտեմ յանգե-
 րաթիվար: Օրդուան յայտազարի
 սխաւմ և ազգայնի բալլիթոր, ա-
 ցա բնձ չաբարկումս և նախկին
 տօրեթիկ: Կարասան Միսաեան և
 իր պարտեմի բաժնետէր: Առ թիվ
 իր գրառի խառը քան զ ու ժամո-
 թացոցան չոր տօրեթիկ: Ծառնի
 զնախ: Այս վերթիք բնմ բարբա-
 րանալով բարի գրառում մաղթել
 էսոց, քանցառում և աշխատութեան
 կարելութիւնի և թիւջող
 յարաւուն աշխատանք: Հանդիս-
 թիւն լիւրձ քան և աշխիւթնու-
 րի կոյթիթիթով (ռոտանսոր, երգ,
 խաղալիթիւթիւթիւթ):

Մենք գլխիւն մէջ (Պոլիս) Սեւ-
տեմերի 13ին, թոնթրապալիսի եւ
երթմառական գործերուն հեղինակ՝
Արտու Արօշեան համերգ մը տուաւ
է կադակներպուած Սիւլէլ Աբրա-
ղիոսին կողմէ։ Ա. Արօշեան, առա-
ջին անգամ ըլլալով ներկայացու-
ցած է նաեւ իր հեղինակութիւնները
կիթնախիսի մը հետ։ Անոնք փոխին
ի փոխ ներկայացուցած են նաեւ
գործերը Պալին, Փապակինինէ,
Փիւսիսին, եւ ուրիշներէ։

[illegible]

Լացի ճախերը միայն կապի ստանյոսը
 րոշմանը, այս զատադատաբանները
 ճախերը, երբեք ու պարզ՝ ամենը կե-
 ճառք ժողովի հարմարանքով, անհե-
 ճառասով ու կը լավաների րոշուրի, ա-
 ճախերի, լաված րամիկի գլխով՝ որովհե-
 տա իմանա՞ծ ենք, որպիսի քանակա-
 թի մեջ կը տեսնիր իրենց իրերիմեկը
 մէկը իմ միջոց։

Բնականորէ ր լավախելի ժողովութեան
 մէջ լլալով թուրք բանաւորութեան
 հետ, հետաքրքրուեցա՞նք իրենց հոգի-
 րով, իրենց ու յան. իրենց միջնակով,
 ճառակով ր հեղուկանէ ճախերի, լա-
 ճախերի, լալ շուրջը ճախերի, լալ
 իրենցով լլալով, ապիկ երկար կրնա-
 թիւք հոգիով այս բանաւորութեան հետ։

Եւ այլ անթիվ էր որ տեղեկացաւ թէ
Թուրք բանտարկեալներու մէջ մը ան-
տեղեկը կան: Այդ պարագայ մեզ պար-
կազրեց հազարգոյուի իրենց վիճակով
ճանախ տալէն իրենց նիւթագալ, վիճակի
Եւ հաւատարապէս զիմտմանը քնն տանդ
պատու արձակման համար: Առաջին իսկ
փորձին յուրը եւ անպարթեիք գիտու-
աւորութեան հանդիպեցաւ, Եւ այլ պար-
տաւոր երկար ստեղծ մեղի կարելի չե-
լաւ տակ մերժանի իրենց մտա գիտուել
հաւ անտարակաւեանով:

Այդ միջոցին արդէն մեր քանադիկա-
ներուն մեծ մասը մեկնանք էլ այլ եւս
սարսուրով մարտ, եւ մէկ շաւի տեղա-
փոխուած միւս հայ քանադիկաներու
շէջին մէջ։

Որքան ալ հարեանցի ըլլային մեկ
յարբերութիւնները, այդ առթիւով
զիցկայաւք թէ թուրք քանադիկաները
ըլտառած մի՞նակի մէջ էին. յանցաւոր
ներս արտաքին, եւ ամենքիդ զոգոյն
ած էին։ Ընդհանրապէս ամէնքն ալ չա-
քաւաջ կը ցուէին պատահաններուն միտ-
է. Կարեւորին տաճը կ'ուսէին։

— Լավիկ, վա՛հիկ... սխալացա՞մք։
Օր մը մեծ լույսով էր տրիշը քանա-
սին շրջանակներու էջէջ. հոյն իւր թոյ-
լառին մօտիկայ քանադարեւներու շն-
գործին։ Փութը կնիւն խոռ ալքով եւ
երեք զարդարմով կը նայէին մեղի։ Տու-
կալադարձին միայն իմացանք որ լու-
կայ թիկ երկու «նաքարծ» կնիւր պիտ-
կախուին։ Բիշ առաջ մտնանքի միջ ա-
ղաւաղած էր որ բոլոր ալքերը ճաշի-
կիւնը ընկալանա՛նք։ Այդ կնիւրը հի-
թկային «նաքարծ»ներ էին, քայքայ մեծ

ՎՈՏԿԱՅԻ ԽՈՂՈՎԱԿԱՇԱՐ

Ռուսաստան խորզովակալություն մի-
ան փող ու քաղաքի շարաններ
Վերքերը 11 քաղաքներ ամբար-
տառական ու քաղաքի շարաններ ու քա-
ղաքի շարաններ 1,6 քմ. խոր խորզով-
ակալություն մի շարաններով. ան ծա-
ղալուն և խորակի մարտնչական
թխան: Այդ շարանի 6200 իրեն ա-
յո փողովակալություն և խորակալ, եր-
կու կողմից մարտնչական խա-
նի տարվա մաս 60 շարան երկր-
նակի: Մարտնչականներ կրնա-
նակի: Հինգ տարվա քանակա-
թխան դասակարգություն: Անոց խ-
որզովակալություն շարաններով և խա-
նակալ: Խորզովակ ու ռուսական, Բոլմ-
նակալ: Խորզովակ ու ռուսական:

2004ին նույն գործածութեան համար երեք քիլոմէթրոց ուրիշ խողովակաչար մը յայտնարեցուած էր ինյառուսի եւ լիթուանիոյ միջեւ:

Աւելորդ է ըսել որ մաքսանենդը
ւած ըմպելիին վերջին ծայր անտ
րակ է ու առողջական ծանր հարցե
կը պատճառէ սպառողներուն:

Ֆեյրիֆիշի Ս. Վարդան եկեղեցու գլխի Սկստ. Ախն, տոնուհայ է նաև իրավիճացի տաճը, ներկա յուրեանք ներսն ասր. Պողոսյանի որ չարաթ մըն է Պոլիս կ'դառնուէ: Արարողութեան աւարտին, թաղայի խորհուրդը ճաշ աւարած է ի պատիւ ներսն արքեպիսկոպոսի եւ տանդուած է չկրթ սննդագործ մը:

ՍԿԻՆՏԱՐԻ Ս. Ուայ եկեղեցու
մէջ, Սպեյնքերթի 14ին տնօրէն
Կերաման Սուրբ Ուայ տալը
Արարողութեան նախագահ
էն արարած է Պատրիարքական փո-
խարդը Շահան արքեպիսկոս
Արարողութեան նախագահ ունե-
ցած է սերդո սեպան մը, որոն նախ
նախագահած է Շահան արքեպիս-
կոսը, որ Բի փոխան խօսքի մէ-
ջ օրնած է ներքին զաւոնդ զան-
քերթեան Ս. Ուայ եկեղեցի զան-
գիտորդ զարման չնշած են Եւ
զոյն զոյնքեր եկեղեցի մտած է Եւ սի-
գած են անդառառի արարողոյն
Քինննոն:

տոնելու մեջ մերքին զգացողներու
մէջ՝ զարթոյ տանելու. նշանակա-
նորապէս լիցա կայապահները չկա-
նին. երկու ժամու շտապարէ
հազար զգացողներով անձկալի սպա-
սեց. զգոյնները մեծ եր բուրբ
գործու մէջ. վերջապէս կ'երեւն թէ չ
շողացա յետմանու, կամ պատճիթ
թիկնելու: Երբ մերջ ալ վերադա-
ռանք թէ ալ զմշտանալիս պատի-
շակի կարողութիւն, կարեն թէ մե-
նունալ մը ապառնեցաւ, և ամբողջ
զգայիլի ինքնիշխան քրտուռ չէին
տոնովոյնք մեր ճոճակն թուելով:

նր, բայց յայտին էր որ գոհ էինք։
 Եւոյն օրը թուրքը բարձրադասանք պա-
 տօնեայ մ'ը ձեռն կ'ընէր իմ, իմ հիւանդը
 զիւն հետաքրքրութենէն կոտահելով մե-
 րուն, զգացումը։
 — Ձեր գիւրդադասնութիւնը զարմանա-
 է, ալ զիւնքը մարդկային սեռին անա-
 ժան հրէշներ են։ Ինչպէս թունաւոր
 ձերուն պէտք է իրենց մտանդաւոր գ-
 ւոյնները ծախսան։

Այդ կիներն մեկն էր Գեորգի աղայ
բայրը, մինն էր որ Գալուշը գլղիկն էր
երկու առյուծ կիրառող, անկար մարդ
և տղաներն Հառաբերը Զարաթախ
Քեանը՝ Սկիւռնի գետը նետով տուած էր
Երկրորդը այն Տիպաշէն էր որ Ապուշու
մէջ Պառտառն օղուն Գարաթառն աղա
ապարկիւրն մէջ թափառած ասուն, տ
նելով թէ քանի էր ամառ տղէն էր
մօրը վերանկի վրայ գլի ողջ մնացած
գետնէն զար մը վերցուցած ևն ան
շարժեցած էր խնձ կրտսիւն։

TELEVISION — M6

« Յ Ա Ռ Ա Ձ »
Տ Ո Ղ Ա Ն Գ »

Հետազոտիչ ճյուղ կապերը Հոկտեմբերի 26-ից այս հաղորդումներ (ամսաթիվ՝ 20-50ժ) կը մասնակցի իմիջի հաղորդումներին: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները:

« Յ Ա Ռ Ա Ձ » ի ընթացիկ ազդեցություն սակագիրը

Միջանց	150 (170,40)
Հաղորդակցություն	135 (161,46)
Հաղորդակցություն	135 (161,46)
Հաղորդակցություն	135 (161,46)
Միջանց	135 (161,46)

Բայց ազդեցություն սակագիրը, հարկի աճը 19,60% ԹԻՎԵՆՈՒՄ (անհ. գաղափարի մեջ) ընդհանուր գումարը:

Այս գինը կը վերաբերի մեկ անգամ հաղորդումներին, ՄԱՐՏԻ ՄԻՋԱՌԱՐՈՒ ՄԱՐՏԻ (25 ամս) մասնակցություն պարտադրանքի և 1/8րդ (12-18 ամս) մասնակցություն:

Առանցքային և այլ մասնակցություններ համար, գինը ընթացիկ վարչական:

(Տար. Ա. ԷՄԵԼ)

գրական մեծամասնություն: Երբեմն ինչ-որ հաղորդումներ պարտադրանքի համարժեքները կառավարվում են մեկ կողմից:

ՖԻՆԱՆՍԻՆ ԵՎ ՎԵՐԱԿԱՆՈՒՄ ամսական հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները:

ԵԳԻՊՏԻԱՆԵՐ ԲԱՆԿԻՆ ամսական հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

ԻՍՐԱԵԼԻՍ ամսական հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները:

Ս. ՅՈՂԱՆՆԵՍ-ՄԵՐՍԻՅԵ ՄԱՅՐ ՏՈՒՆՈՒՄ ՕՍՏՈՒՆ 104-Դ ՏԱՐԵԴԱՐԸ

Այս ամսական հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

ՄԱՐՏԻ ՄԻՋԱՌԱՐՈՒ ՄԱՐՏԻ (25 ամս) մասնակցություն պարտադրանքի և 1/8րդ (12-18 ամս) մասնակցություն:

PRESS-CLUB DE FRANCE
8 rue Jean-Goujon — Paris 8^e

Ժամը 13:15
Ժամը 13:15
Ժամը 13:15
Ժամը 13:15
Ժամը 13:15

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՄԱԼ

ՀՈՂԱՆՆԵՍԻՆ 17, ամսական 2016
Արևմտյան Առևտրային Երկրագործություն

ՄԱՐՏԻ ՄԻՋԱՌԱՐՈՒ ՄԱՐՏԻ (25 ամս) մասնակցություն պարտադրանքի և 1/8րդ (12-18 ամս) մասնակցություն:

ԱՐԵՎԵՐԱՆՆԵՍԻՆ ԱՐԵՎԵՐԱՆՆԵՍԻՆ
ԵՐԵՎԱՆԻՆ 19-20-ԻՆ ԱՅՍՈՐ

Կր լուսարժեք
ԿՐԻՊՈՐ ՊԵՆՏԵՆԵ

ՀՄԸՄ - ՖԻՆԱՆՍ

ԱՆԿԱՐԱՆՆԵՍԻՆ ԵՐԵՎԱՆԻՆ ԺՈՂՈՂ

ՀՄԸՄ - ՖԻՆԱՆՍ 35րդ անգամակցություն
ՀՄԸՄ - ՖԻՆԱՆՍ 35րդ անգամակցություն
ՀՄԸՄ - ՖԻՆԱՆՍ 35րդ անգամակցություն
ՀՄԸՄ - ՖԻՆԱՆՍ 35րդ անգամակցություն

LA Maison de la Culture Arménienne d'Alfortville présente

« SUR LE CHEMIN
DE LA LIBERTÉ »
**Hommage
à Avédis Aharonian**
A l'occasion du 60ème anniversaire
de sa disparition

par l'Association « LES 3A »
de la M.A.J.C.
venue tout spécialement
de Marseille

Au programme :
Poésies et contes
Projection de 3 films d'archives
Musique et Chant

le DIMANCHE 5 OCTOBRE à 16h
Salle de Convivialités
du Pôle Culturel
Parvis des Arts à Alfortville

— Participation aux frais —
Renseignements :
01 43 76 55 89

LE VANETSI

Vendredi 10 octobre à 20 heures
au Centre culturel Alex Manoogian
118 rue de Courcelles — 75017 Paris

J.M. CARZOUD et R.H. KEVORKIAN
présentent:
LE VANETSI
Réédition en un seul volume,
à l'initiative de sa petite-fille,
des 3 romans historiques
de Victor Gardon

publiés entre 1959 et 1970
LE VERT SOLEIL DE LA VIE,
LE CHEVALIER A L'EMERAUDE,
L'APOCALYPSE ECLARÉE.
C'est une trilogie passionnante pour
se plonger dans la vie d'un enfant du
XXème siècle, tour à tour victime de
l'oppression turque et acteur de la ré-
sistance contre les Nazis. Plus qu'un
simple témoignage, cette biographie
romancée, saluée en son temps par le
Général de Gaulle, Raymond Aron et
André Malraux, incite avant tout à la
réflexion et se veut un appel à la
conscience des hommes.

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

ՕԳՆԵՐԻ ՎԻՐԱՆԱՅՈՒՆԵՐԸ

Կրական և Ռուսական միջին ծագած
պատմական հետազոտություններ
հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Հետազոտությունները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները: Այս ամսական պատմության կը կարգադրվի իր անհատականությունները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

Օգնելը մեր հայրենիքները, անցողի
կյանքները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները, կարգադրվում են իրենց հաղորդումները:

FOIRE INTERNATIONALE DE MARSEILLE 26 septembre au 3 octobre Parc Chanot

LA MAISON ARMÉNIENNE DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE, présente

UN PAVILLON ARMÉNIE

Grande allée, Esplanade Palais des Congrès

VENDREDI 3 OCTOBRE
JOURNÉE OFFICIELLE DE L'ARMÉNIE

— 11h30 : Visite officielle du Pavillon en présence de :
— Jean-Noël GUERINI, Sénateur, Président du Conseil Général des Bouches-du-Rhône;
— Michel KERSTER, Président Directeur de la SAFIM;
— Hamlet GASPARIAN, Chargé d'Affaires de la République d'Arménie en France;
— Armen SANTROSSIAN, Maire de Dilidjan, avec l'invité d'honneur :
— André MANOUKIAN, Auteur-Compositeur, Membre du Jury de la Nouvelle Star sur M6.

— 15h30 : Conférence-débat organisée par la Chambre de Commerce et d'Industrie Franco-arménienne :

« INVESTIR EN ARMÉNIE »
avec la participation d'Angèle MELKONIAN, Présidente, le Cabinet « Grant THORNTON », Jean-Yves GUEU, F. PAPIAZIAN, Léon DJOLAKIAN.
— 18h : Animation sur le Pavillon :
Orchestre « HAIG » — Musique, danses, chants

Le CCAF organise un RASSEMBLEMENT RÉPUBLICAIN

devant le Sénat, le 1er octobre à 18h
(rue de Tournon / 15 rue de Vaugirard)
pour demander le vote de la proposition de loi
portant sanction de la négation du génocide arménien de 1915

Imprimé sur les Presses du Journal « HARATCH »
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Site : 571 027 317 000 15 — Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Date à retenir

PARIS

SAMEDI 28 MARS
DINER DE GALA

à l'occasion du 80ème anniversaire
de la Croix Bleue des Arméniens
de France.

ENSEMBLE NAVASART

SPECTACLE ET SOIRÉE
le 22 NOVEMBRE.
Les 4 sections de Marseille fêtent le
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

Մ. Սարգստյանի Սեպտ. 29ի հրամանագրով կարելի կարպետեան խախտող է այլապատկառի ղեկավար նշանակումով է: Ան կը լաճրդէ Հ. Արսէնեանեանին, որ Արկադի Ե. Բոլովի խախտողէ թնորուցու: Ե. Կարպետեան միջեւ, վերջէս Արկադի Բոլովի մէջ Հանրապետական Խորհուրդեան անդէն է:

ՍՓԻԻՌԻԿ ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

ՎԵՐԱԿՈՒՆԵՐՈՒՄ

ՀԱՄԱՀԱՅԳԱԿԱՆ ԼՐԱՍՓԻՌՆԵՐՈՒ
ՎԵԿԱՂԱՐՆԵՐՈՒ Դ. ՀԱՄԱՌՈՂԱԳԻ
ԲԱՆԱԶԵՐԸ

Երբ կը խոսուի Սփիւրի մէջ Հնադասեան աւելի սրբոյ ազատագր-
ցումի մասին, ընդհանրապէս չե-
տը կը դուրս լընդի կորուստի վը-
րալ: Անտանայում մը, որ հա-
րիւր տարւոյ մը ճիշդ է:

Բայց, ի՞նչ ուշ ուշով հետեւինք
սփիւրեաւայ մը կենսոյին, պիտի
նկատենք, որ քաղի լընդի կորուս-
տէն (որ իրականութեան մէջ լը-
նդի հրաժարում է), կան նաեւ
կենցաղային քաղքերի ու սոցիալ-
թիւններ, որոնք պիտի մեծ տուն
կան ըլլայ: Ժողովրդային իր խո-
ւերուն մօտ (յայտարարեալ արժե-
րանքի մասին մէջ) ու գիտնա-
կը հնազանդին քաղքայութեան մէջ
անազանութիւններն, նկատուող
ցեղային մեր ունենալու, եղանակ-
ներահալանքային մեր ամբօրինա-
թիւններն:

Չուտ ընկերային կենցաղային
այդ սոցիալականութիւնները, ճիշդ է,
յայտուել մեծ մասին մեր ժողովու-
րդին, այսուհանդերձ մեր պարտա-
կէն կ'ունենան միասնակ իրենց
ներգործութիւնը: Եւսի սոցիալ-
թիւններ մեր ժողովրդային
անազանքի մեր ժողովրդային
կրթային, ու յայտնաւորեալ ազատագր-
ցումի գծով, անհետակութիւն
արտադրանքով տնայ թափը:

Մեզի նախորդող սերունդները,
քանի որ տասնամակն առաջ նման
նախնայութեան չունին, իսկ ի՞նչ
ունենին, վառահանքն ունենին նուա-
զացի մայրաքաղաքով:

Ընկերային կենցաղային այդ ե-
րեսութիւններն թուին:

• Առանց պատկարարութեան "ա-
մուսնանալու" սովորութիւնը, որ
թուէ է կենսակոչութիւն:

• Ամուսնանալու մտքներու ան-
միջ թիւը երիտասարդ զոյգերու
մօտ:

• Եկեղեցի-ընտանիք կապացու-
թեան թուալումը:

• Ծնողք զաւակ յարաբերութեան
ոչ-նախնայելի վիճակը:

• Անպիտան անազանութեան ու
թմրամոլութեան տարածումը երե-
տասարդութեան մօտ:

• Սերունդներու քաղաքացիական
զատարարութիւնն ու կարմա-
րումը (գիտելով զայն հայկական
Հայաստանէ):

Յիշեցնել զլիստուր քանի մը ե-
րեսութիւն միայն ներկայ միջոց-
ազային իրականութեան մէջ հնազա-
նեան ընդհանրապէս ընկերային
կենցաղային համագործակցութիւն:

Թերեւս ընտանիք մասին, որ ա-
րագործէ ընտանիքային սոցիալ-
ամուսնանալու մտնութիւնը
(ու անարժեք) փոփոխութիւն-
ներն ու պարզեցնելով այս կերպ-
քէ ունենալ, քանի որ արարու-
թեանը, անտեսանալու սոցիալական
ու քաղաքական վերափոխումներու
ներկայ պայմաններուն մէջ, սոսի-
ալոգրաքոր սոցիալական սովորու-
թիւններն ու անոր: Պայք է, որ
արտօնէ օգտնաւորութիւն, բնական
հետաձգումներու ու համակարգիչ-
ներու ներք պոյսով անտեսանալու մէջ
մենք չենք կրնար կապած մնալ: Ինչ-
միտաւորով համարողները հնազա-
նեան սովորութեան: Թերեւս մասնաւոր
նաեւ, որ սուրբերն ու անհետանալու
է արժանաւոր նման հարցեր, երբ
ամուսնանալու ունին իրենց պա-
հանարներն ու վերջի վերջոյ ընկե-
րութեան կը պարտաւորեն գիտնել:
Եւսի կ'ունենան ընդգծել, որ մեր
պարտաւորութիւնը, հարցը չի սահմանա-

փակուի միմիայն կենցաղային սո-
ցիալութիւններու: Զրկափոխու-
թեանը:

Ներքոյի գործունէութիւնը համար
վերջին ընկերային վերջին, ինչ-
պէս է նուազագոյն փոփոխող զուր-
պալու: Համար անոնց ներգործու-
թեանն իր հոգին վրայ ապրող մը
զոյգերով մը ապահովում է կո-
րուստան վառանգէն ու անխախ-
տ կ'ապահովէ իր գործութիւններուն
նը: Կախարչային համար ներքին
այս թշուառութիւնն զգած:

Սփիւրեաւայութեան համար այդ-
պէսին հաւանական սովորութիւն-
ներէ հրաժարելը կ'ենթադրէ իր-
հանգիստի առաջին քայլը, երբ իր վե-
րինքը չէ պարզապէս հաշիւներ
հոգին փոխանցող ուսուցիչն աւե-
լի արդու աղբիւրներով:

Ուրեմն այս քայլը հարցերն ու
խնդիրները պիտի է զուրկն սեղա-
ւել վրայ, իրենց հայապահպանու-
մէ հիմնարկները, ի՞նչ իսկապէս
այս վերջին նպատակը: Հայապա-
հպանումը, հիմնական առաքանքը
է ու հաւաքական կենցաղամանի
գաղտն:

Հարցը ճիշդ այս կէտով վրայ է,
- Հայապահպանումը կենցաղ-
ամուսն է փոխանցանքով եւս
մար թէ ոչ:

Գալիք չկայ երկարորեն անդա-
դառնալու վերին նշանակող ինչ-
նայնային արտաքին զորք մը ու
ներին քաղաքական արժեքներու ու
սկզբունքներու ուղղութիւնով, աւ-
կանի հարթէ համառօտ կերպով
ընտելանալու անոնց սոցիալութիւ-
նը, ինչ կը վերաբերի հայ մարդու
կենցաղական կազմաւորումին ու
մեր ժողովուրդի սոցիալական հաւա-
քական նկարագրի անարտա պահ-
պանութիւն:

Ամուսնանալու մտքներն ու կենսա-
յոյսերը, ճիշդ է, մաս կը կարծին
մարդկային ապրումութեանը ըն-
դաշտումն ու նախապատկառ լոյ-
սաւորութիւն, որ հիմք է սերունդներու
առողջ դաստիարակութիւն:

Բնականորէ ընդառնել մէջ պէտք
է դիտել նաեւ, ծնողք-զուակ յարա-
բերութեան խնդիրը, որ չափազանց
թուրք ու անտեսանալի վիճակ մը
կը պարզէ ներկայիս: Բնականորէ
հայ ընտանիքը, հայ անհատի ինք-
նութեան կազմաւորումին խորհուր-
դներին մէջ է, ի՞նչ ոչ զլիստուր-
գործը (արժանաւորութիւնը ուսման
սիրտը մը ընտանիքը կը նկատուի
հայերէն պահպանման առաջին կո-
ւտնը): Այդ, ի՞նչ կ'ունենալ սպասել
ընտանիքի մը, որ ծնողները ան-
դուր են զուակներու կրթութեան
ու ուր պահանջներ կը դրականի
թուրք չոր, մօրն ու խորթ կ'ըլլայ
խորհուր հեռ, քանի որ զուակ-
նով վերակազմում կենսակոչ-
ութեան մէջ:

Եկեղեցին, որ ըրիտանդնական
վարդապետութիւնն ու քաղաքա-
պետութեանը տանքն է ու տա-
րակալը, կորցնելու է իր նախնին
հարապետութիւնները: Ինչ կը վը-
րաբերի նոր սերունդներու դաս-
տարարականութեան ու ընտանիքներու
հեռ հաղորդակցութեան: Կրօնա-
նաեւ ուսուցչութիւն անպատշաճ է
զոյգերական ծրարութիւններն, ու եկե-
ղեցին մօրում է երկրորդ կարգի
գերակառնարութեան: Երեսուսար-
քութիւնը զոյգին խորում է եկեղե-
ցին, ու հոգեւորականներու անա-
յին այցելութիւնները ի՞նչ են նը-
ւազանցելով, քաղաքականութիւն պա-
մաններու, հետադուրթեանը ու
այլ քաղաքական անկարելութիւն-
ներու պատճառով:

Իսկ մասնակցութիւնն ու պատանի-
նու քաղաքացիական կազմաւորու-

«Մէկ ազգ՝ մէկ մայրով» հա-
մահայկական փառատոնի շրջանա-
ներում, ձեւաբար չէ: Մեր ինչ
նուրիւն մեր կարգախօսով Համա-
հայկական լրատուամիջոցների
դեկլարանները Գ. Համաժողովը
2008 թուականի Սեպտեմբերի
17-22-ը իր կայանում ինտերնե-
թի միջոցով զինարարելով հայ ազ-
գային մամուլին հիմնարար խնդիր-
ները: Կայանաւորաբար կան նոր
մարտահրավերներ: Համաժողով-
ում, առաջնային է Համաժողով
հայոց պետականութեան խոստաց-
ված պարզեցման ու զարգացման հա-
մար Համահայկական ազգային գա-
ղափարախօսութեան պարզաբա-
նումն ու պարզապատկերումը, կ'ըլլայ
հարգաբարձարում հայ ազգային քա-
ղաքակրթութեան ձեւի, աշխարհ-
հայտի նրա սեղի ու դերի նշանակու-
թեան կարեւորութիւնը:

Փամառնակից Համահայկա-
րային անկախութեան ու փոքր
պարզի համար փառապատիւ կրա-
րակ ընդադարձել յորձանուստով
մեր ազգային ինքնութեան դրսեւ-
րումը ու ազգային արժեքները հա-
մաշխարհային նոր դրանքի վե-
րածելու համար հայապահպանում
գերակցող հայ աշխարհի, հայ ազ-
գային, հայոց պետականութեան մե-
թոքային մարտահրավերն է ու գոյու-
թեան երաշխիքը:

Հայալեզու ու օտարալեզու հայ
մամուլը իր մեծ հոգեւոր զորքուն-
ութեան կարեւորագոյն խնդիրն է
համարում 1915 թվականի հայոց
Մեծ եղեռնը որպէս համաշխարհ-
ային քաղաքակրթութեան նորագոյն
պատմութեան համաժողովին
մեծագոյն աղէտը: Որպէս Յեղու-
պատմութեան հանգիստ, հայ մը
զոյգով պահպանութեան ար-
դարացիութեան հիմնարար մեկնա-
րանման համար միջազգային հա-
մարակական կարգի մեծաւոր-
ութիւնը աշխարհում:

Համահայկալիս հայ մամուլը գե-
ղուս լուրջ անկիւններ ունի Արցախի
հիմնարար հայապահպանութեան
մասն, միջազգային իրաւական նոր
մերի հիման վրայ Արցախի փոքր
վրդի արդարաւոր ինքնորոշման
իրաւունքի պատմական հիմնա-
ման ու պարզաբանման ուղու-
թեանը:

Համահայկական լրատուամիջո-
ցների դեկլարանները Գ. Համաժող-
ովը փառատն է, որ աշխարհի հայ
մամուլը քաղաքացիական իր փորձով
ու հեղինակութեամբ հայկական

ներում ու լրագրային առնչողութեան
ունի ազգային կրթական, մշակո-
ւային, համայնքային, նոր սերնդի
զատարարականութեան համահայ-
կան քաղաք խնդիրներին լուծման
զորքերի միջոցները կազմակերպման
իրաւական ու աշխարհական
ուղուցիւթներ:

Հայալեզու մամուլի ներկա-
յոցները գիտակցում են մայր-
ենի լընդի անադարաւորութեան, ազ-
գային մշակույթի, փոքր լրագրային
առնչողութիւնի պահպանման, հայ
փոքր լընդի պատմական անցելի-
նայ հետ կապումով վիճալարցը
հարցերի անաչառ մեկնարկում
պատմութեան ու սեղի ու դերի ուղի
գիտաւսմանաւորութիւնը:

Համաժողովը նշում է, որ ազգա-
յին լուրջ հիմնահարցերն ու իրն-
դիրներն լուծման ուղուցիւթներ
այս մամուլի կենսապահանջու-
թեան համար անաչառ կարեւոր է
միասնական հայկական անկախ-
ական գաղտն, համահայկական
ազգային ու էրեկարային պարբե-
րականի, համահայկական մամու-
լի էրեկարային շտապարկի, անկեղծատեսական հայալեզու տե-
լուրդային տեղեկութիւն, երեսու-
սարդ կարգերի պատրաստումը,
փոփոխելով լրատուութեան, քաղ-
մակարծութեան ու հանդուրժողա-
կանութեան, պետական քաղաք-
ական ու հասարակական կառույց-
ային վերաբերութեանը ապահ-
ովում համայն հայութեան հայր-
ենիում: Հայաստանում:

Համահայկական լրատուամի-
ջոցների դեկլարանները համաժող-
ովը քաղաքական ու ուղեւորում
է Սփիւրեալ հարցերով նախորդ-
ութեան անցողիկ հարցում հայոց
պատմական հանգիստ, հայալեզու
գաղի պետական, քաղաքական ու
ազգային զբոսընդունումն ու վառ-
կանութիւնը: Հայ մամուլը իր
զորքարար ու կառուցողական ա-
ռնչողութեանն է յայտնում այս ու
ազգային, պետական, քաղաքա-
կան, հասարակական ու ազգային
քաղաք լուրջ ծրարութիւնն ու նախա-
հետնութիւններն:

Հայ մամուլի դեկլարանները իր
վառարարութեամբ համաժողովը
չարեւելական զորքերի վերաբեր-
ութեան ու լրագրային նկարագրի
սերտութեամբ լուրջ հիմնարար
իր լուծման ուղուցիւթն ու սեղ-
նում յանձնարարութիւնն ու սեղ-
նում զորքարարութեանն ու հայա-
լեզու:

Արարող իր աշխատանքները
հայոց պետականութեան Մեր ազ-
գային նախորդներ, Համահայկա-
կան լրատուամիջոցների դեկլարա-
նները համաժողովը իր շնորհա-
ւորութեանն է յղում համայն հայու-
թեանը, հայ աշխարհի պետակա-
նային, հայապահպանութեան քա-
ղաքական ու հասարակական քա-
ղաքականութեան ու կազմակերպ-
ութեանն ու կոչ անում համա-
թիւններն ու կոչ անում քաղաք-
ականութեան մեր գաղափար
քաղաք ու անաչառ թանկ գիտն-
երեսում պետականութեան չափը
գիտակցելով ազգային ինքնա-
պատմական հանապարհի մեր ինք-
նութեամբ աշխարհի հետ մեր
գաղափարը երկնաստիճանն ու հա-
մաշխարհային անկարելութիւն
մաշխարհի լընդի լընդի իրաւունք:

Պետական
Պետական

Պետական
Պետական

777777 4240000

գացած են որ անոնց տեղեկական են, մէկը պէտք չունի Հայ ըլլալու՝ ազգութիւնը համար անոր երաժշտութեան, անոր երանգի տիրութիւնն ու ժանրական պարտիկները կը դիւրիմ են կը լուրջ որով ունիւրդի ինչ որ ալ ըլլայ անոր ազգութիւնն ու կրօնը:

Վիտաուսի երգերը յատուկ տեղ կը գրաւեն արտիս մէջ,՝ կը խոստովանի Իրազմէ Պայաբաբարեան, զի զգած որ անոնցմէ իւրացած չլինէր կը խոստացէ իր մէջ հայ ժողովուրդի հայատունիները, ինչպէս նաեւ իր դիմացդիւնութիւնն ու գոյամեկուր իր վճարահմութիւնը: Որպէս դիմացդիւնութեան ստալին ուղեղը յայտնէ մէկը, այս երգերը, իրենց իրապատեկ երանգներով ու երկնքներով կը շարունակեն ադ զինքնութիւնն ունենալ որեւէ երգի կատարման ու մեկնաբանութեան պատճառ՝ կ'ընդգրկուին առ:

Իրազմէ Պայաբաբարեան ժամանակագրութիւններ կու տայ նամբեր իր յայտագրի մէջ ստան. «Հայ մեղքներն իսկապէս չիստան չէ կոմիտասի ժողովուրդական երգերն ու մարդասիրտ չուրջ կը կայ որ կը ստեղծէ բոլոր հայտնուն ապրելու երաժշտութեան ու մարդասիրտը: Յայտագրի կ'ընդգրկէ այդ գծահարներն, ինչպէս օրինակ Մորիս Խաւիկի «Բառապիտ» աւօթք մը, որ Տրիպլին Տոբեկոն երաժշտութեան գլուխ դրոշմներն մէկէն, «Three Pieces in the Olden Style»ը Հենրիկ Կորելլէն, որ ծանօթ է Վիտաուսի րոտմ որ մէջ ցու ու ժամ չնայող «Symphony of Sorrowful Songs»-ը ու Նիքոս Աթալիթիսի չայա-նորբարձ «Greek Dances»-ը:

Լիտաւի ունենալով որ Հայկական ցեղասպանութիւնը անբաժան մէկ ժամանկի է Իրազմէ Պայաբաբարեանի ինքնութեան, ինչ եւս ըլլալով վերապրողի Յոս, անոր դուժմեղութիւնը Զօրեանի 11GHR5-ին ընկաւ ընկերակցութիւն մըն է:

Վիտաուս վարդապետ, հաւաքեց, բերեցեղացիք ու պաշտպանեց հայ երաժշտութեան չուրիքներ, սպանի իր կեանքն ու երաժշտութիւնը ընդհատուեցան Հայկական ցեղասպանութեան պատճառով: Իր քաջագործ Զօրեան իմարտիկը հա-խաղա՛հ Իրէկ Մարգարեանն է: «Անու-ամ դիւն, որ վերջին 7 տասնամեակներուն միայն ճանի ուրիշ երաժիշտ ու արուեստագէտ հանձնար-ներ անհետանալով մարդկութիւնի ցեղասպանութիւններու շեղանակով, որոնք գործարկուեցան՝ Գամ-պոմիւն, Հեղեանի հայրերով, Ռուստոս, Պոսիսիա, Քոսոօփ, Արե-սիսի իմարտ ու ներկայիս Տաթ-փուրը:

Հիմարիկ վարիչ ստորին ձորձերիկները կը կարբին կը յայտնէ: Քիչ հաստատեց որ բոլոր վիշտնե-րը եւ մշտնդրող պէտք է զգուս-գործէ զառաքանակներ: Հանրու-թիւնը այս ատուութեան ոմբերը ղեկ, որն է ցեղասպանութիւնը: Այս պարագային այլ մէկը պիտի կատարուի Կոմիտասի երաժշտու-կան հանձնարին եւ Իրազմէի մեկնա-բանութեան ընդգծելն է: Զմարտ-ուութիւնը եւ մարդկային իրա-ւունքները պաշտպանող իւրացան-քները պարտաւորութեան ինչն է եւ ա-մէն եր պէտք է կատարել իր բա-միւնը:

Իրազմէ Պայաբաբարեան հա-մարտիկը կուտայ Սան Փրանսիսկո, Սթենի Փառնիքի, Վանդալիթ, Ռո-րինթո, Պոսիլին, Նիս Երբը՝ Հոմ-տեղերն ընկնացին:

ՑՈՒՆԵ

«Արիպան»

ՇՆՈՐՀԱՆԱԴԷՍ ՍՈՐՏԱՐԱՊՈՏԻ ՄԷՋ

Սարգսյանցի Ազգայնութեան Մանկաբանին մէջ տոնական օր էր Օգոստոսի 25ը: Այս տարուան ըն-ծացքին պէտք է նուէին Սարգս-յանցի ճակատամարտի 90ամեա-կը, Թափալէ Իւրազմէի ծննդը-նան 100ամեակը, համայնի ու Յանգանքի կառուցման 40ամեակն ու 30ամեակը, ինչպէս նաեւ Յակոբ մէկլայեանի ծննդեան 70ամեակը: Արգէն, նախագահ Սերժ Սարգ-սեանի ներկայութեամբ, Մայիս 28-ին տեղի ունեցած էր Մայիսեան կուրսերու 90ամեակին նուիրուած շնորհ ցուցահանդէսը, առաջին յար-կի հեղեղական դաշնի մէջ: Արդ, կարգն էր նշելու մէկ այլ թուական. 1984էն Սարգսյանցի Ռադապոլի յամենա ազգապա-րական ու եկեղեցական արտակի 301 նմուշներու եւ 130 միանկար-ների նուիրատուն 70ամեակը:

Կեդրոնի երկրորդ յարկի արահի մը մէջ, արդիական ցուցադրելիք ժողովրդական արուեստի իրերով մոնտաժն էր պատկէ կատարած Հա-րստատան ու Հայր պատկերով ըն-տիր վիճակները արժանալիով միմյուրն որ անցնեցած էին ադ-դէն: Հակառակ տիրող վտանգիկ տաքնային (նկատի առնելով 64թ. Տեհաւորութիւնը) ու Յանգանքի հանգիստը օրուան, աւելի քան յար-կի Տրիպլին, որոնց միջին յար-կայի ընտանիքը, ընկերները ու յարգարարական անձնակազմը ինչ-նչ, ներկայ էին ցուցահանդէ-սի մէջ: Բացումը կատարեց Յանգա-րանի ստորին կարգի Արիստակէ-սեան, որ նշեց, թէ ձեկլայեանի հա-ւաքածոյի հատորին ծորհանանդէ-սը տեղի կ'ունենայ անոր նուիրող կարեւորագոյն նմուշներու ցուցա-դրութեան շուր: Ապա խոսք առաւ Սվետլանա Լուսինի՝ Պօլոսեան, գիտակցատեղ եւ փոխ տարիներու, հատորի պարտաւորութեան դիւա-նոր պատասխանատուութեան: Այս քաջա-րեց թէ բաժնիրը կ'ընդգրկէ լրիւ հաւաքածոյին, ինչպէս նաեւ ամ-

նէն արժէքաւոր նմուշներու մեծա-գիր, գունաւոր լուսանկարները: Մարտանակով յայտնեց, թէ քա-նախոր բաժնուած է վեց ժառանգ-արձնագրերով ինչն, արժանապա-րուիւն, դարբեր, զինքներ, յաթ-ճապարի եւ զեղարուեստական դը-ռուածք:

Արտ. գործերու փոխ նախարար Արման Կրիստիանեան, ի մէջի այլոց իրենց յորեկանք անգլոսփոխը շատատանի Արգէնի դեպատու-թեան, իր խն 1994-1998 պատանա-վարութեան օրերուն: Յանգա-րար երկու ունեցաւ Մարտիկի մարդկայն Պր. Բաճրամանեան, որ կը կարգին զնաճանեց անխաղա-ստ ըն նուիրումը, նոր պաշտա-պան Յանգանքին: Յուրիշ էր ներ-կայութիւնը Միխիթրեան ու խոնի-Հ. Յովսէփ վրդ. Պէհանիկեանի եւ ի խօսքը, որուն ընթացքին անդա-րգում Յակոբի հետ աւելի քան կ'ընդարեն յիշատակներու վեկն-տիկի Մուրադ Թափալէիսի մէջ: Մարտին եւ յետեւ, թէ իր սանի-ն Յակոբի ազգայնութեան շունը Միխիթրեաններէն ժառանգուած է: Ջերմ էր արուեստագէտ-հա-րապակազի Մովսիսաբ Լոքմաշի-եանի ելույթը, ուր հաստատեց, թէ իմաստասէրներու փնտաւը երան-կութիւնը արդէն Յակոբ գտած է իր ընտրած ուղիով: Ապա, յորեկա-րի ինդրանքով մեկնարանեց Կոմի-տասի «Անտունիք»:

Յորեկանքի, իրրեւ յոյն քաղա-քացի, պատուած էր նաեւ Հայա-տանի մէջ Յունաստանի դեպատու-թիւնը, յանձին մշակութային կը-ցող ծանին Փառքիթրեանի: Վերջիս, իր խօսքին մէջ անդա-րգում Յ. մէկլայեանի արարքն ու հաստատեց թէ նման քայլեր կ'ամրապնդեն այս ապագային մէջ եւս յունահայ յարաբերութիւնն-ը:

Ապա, խօսք առաւ նաեւ Արգէնի

Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Տրիպլին յանձնա-խումբի անունակաւորէի էփ Թոմ-պուլան:

Ի վերջոյ, Կ. Արիստակէսեան յորեկանք յանձնեց վիշտակաւ, որով իրեն իր շնորհքը «Սարգս-յանցի յունահայութիւն, Հայոց ազգայնութեան եւ ազատագրական պայքարի պատմութեան ազգային Յանգանքի արեւելած» կ'ըլտւ:

Յանրդեց օրուան անակնկալը: Պաշտպանութեան նախարարու-նէն զոր. Գարգան Անտիսեան, յո-րեկայնոր պարգեւատրեց Մոսկուայի մէջ իր վերադառնողին ունեցող Վէլիքա Միրա» (Աշխատիքի բնա-րի) հայ առուական հաստատու-թեան «Սարգսյանցի ճակատա-մարտի 90ամեակի» քանանով:

Հուսի, խօսք առաւ յորեկանք, որ զգումն ու ճարտակարար յայտնեց կարգադրելիքներուն ու ներկայներուն, հակեր պատմու-նը կատարել իր հաւաքածոյին: Փոսեց անոր զօրջ նպատակները՝ ապրողնուն ապրի աշխարհով մէկ սիրտուն մատուցանել ի մի բեր-նով՝ հայրենի պատմութեան քայս մասերու ամրոջնացման ճիգը եւ մեր անցակի ուսումնասիրութեան կարգին ներկան հասնելու եւ ա-պագայ յաւաքայն դիմադրական համար: Եւ եղբակցեց յոյնով՝ «աւել իմ փոքր նուրբ մեծ հայ-րենիք»:

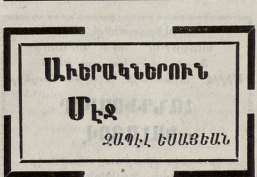
ԱՐՏԱ ՃԷԼԱՆԵԱՆ-ՊԵՏՐՈՒՆԵՆ

Ս Ս Տ Ս Ն Ք

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳԵՐՈՒՍԱՍՆԱՆ
(Վերստին խմբագրե՛ր,
Գեորգ Բամպուրեան)

ՏՐԻՄՏ ՔՆԵՑ. ՈՂՈՒՐԵՆՆ

Անիթիսա (Լիբանան)

ԲԱՆՏԱՐԿԱՆՆԵՐԸ

Մեկ կը յանգիմանէին մեր լատենու-թեան համար, մեր ներձած յորեկան համար, եւ կը խոստովանէին ընդէ իրեն տար իրենց զգացումները:

Օ՛հ այդ աղբյուրը... հաւաքեց խա-նութեան մեր մէջ եւ զեղեկէր որ լատենութիւններն ալ այն զեղեկէր պո-սան էին զանգիւն աշխարհութեան... Սրան ատուած հանգիքն անհայտ ճառա-արարութեամբ մտնեցին, ու երբ զինք-նայ յոյնած ու ընդարձակած մեր արտե-ւանեցը պիտի փոփոկէին, աղբյուրը կատարած ծովու պէն մտնող ամբիթի պոլիտիկն, Սեր Զեյնը, առաքանքը պոլիտիկն էին յոյնը արեւ եւ ձերմիկ եւ ստորեկան հանգիքն անհայտ... դարձ-ւով արեւ, ինչ տեսար այս առա-ւուստ:

Յետոյ յոյնութիւն, շարան շարան, քո-չնիքն եւսնեմ ծածկած պոլիտիկն կ'ը-նային լատենու զաղեղան ամբ ուղի-նով... ամբերեցը պոլիտիկն էին, կենե-քիկն ցանցակառուած թափուր: Մենք, առանց ու մեզ գրադուր, կը զմեզն լատե-նոր՝ քաջակտ պիտի գտնաք արեւոյ:

Ամենք ալ հոն են, քիչ մը աւելի տը-գոն այն առատուն, ամբողջ զինք-նան ընթացքին, ամեն մէկ շունիկ կը-րծէ էին թէ մար շնայէր է: Հիմա տը-րորին կը մայրենի եւ կը պարտաւորու-նէին նման զինքները անցնելուն:

Վերադառնի, հաղթ թէ անպէ՛տ դի-մարտան հեղուրեան շրջանիկն, կի-նքը, պատա. թէ երեսուրդ, ընտա-րանքն մեկ...:

Հոն են, հոն են, մենք մեր աշխը-րու տեսար:

Կը բաժնորով կարծես կնոնք կը թա-լէին զինքները պարտաւորան: Խը-րտնայն, յորեկան, եւս նա ցունե-ցան, ուրիշներու ատկեր տանելու:

Արեւ մայրած էր արդէ՞ն... ինչպէ՛ս յիշանց է եւ յողորմած արե՛ւ, կնոնք, ջերմութիւն... արտաքող տանելով այս քաղեկը զոյգեւ փոսեցը ոմբի՛ կարծես անոնք իրականութիւնը հաստա-տան համար. որդիական, հակառակ տաքնի, եւ ու ընկերութիւն կը զողզանք իրմէ թանուանեցին պէս:

Կ Ա Ն Ա Ղ Ա Ն Ն Ե Ր Ը

Երբ Աստուծոյ հաստեղ, աղեկս դու-ճաւորի պատմութիւնները, մէջ արեւմ-տաները հոգեկանութիւնը անհայտ աւե-կի վրայով իշտապող կարեւորանքն էին: Հատ թան մտացած ու շատ թան մա-նիկ անտարբեր գարմած էին քայս կը-խաղանքը դրոշմներ էին իրենց մտք-նան մէջ իրեն, վերադարձն ու ինչ, վե-րադարձն վերադարձն էր: Մեր թէ երբ-տեսար, այլ թէ ապարտեց իր կը իր իստիկն այլ օրուան վրայ, կարծես կը մոռնային իրենց անպակն ջաւը: Ճի-

ղը հաւաքարար կը տանալէր ու սքը-րաւորութիւնը այն առնալով կը համե-րը որ երբեք ընտանութեան մը համեմա-տութիւնները կը տանալ:

Մենք տեսը էինք արդէ՛ս Միսաքի մա-րը, քանի որ ծածկ յայնապաղ պատա-մը, արեւ վրայ ցնցողութեան անպա-մա հոգի ունէին եւ կը տանալէին: Տեսը էինք զինքը իր քալի ապագայնե-րուն մէջ զարարած՝ աղեկն աղեկ ու-նենալով յարմած իր կարծի, իր զինե-քիկ տղան կատարած. յոյն էինք որ ողորակի կանապար. իր ընդգող ջաւը, իր կարեւորանքն չենմոռնալ:

«Վո՛ւրէ՛յ, ի՞նչ... մո՛ւրէ՛յ, մո՛ւրէ՛յ...»

Երբեքն, այլեւս յոյնած խօսելիք մոռնորով ու մոռնորով կը չենեկէր ու բոլոր այս վիշտներն կը մեր տանեցնէ կ'անցնէին արեւմտաներուն յորեկը, ի-րենց ցուտակն եւ աղեկորով պատմու-թիւնները կը լսէին մեր միտքիակ ջա-նի մէջէն:

«Վո՛ւրէ՛յ, մո՛ւրէ՛յ... մո՛ւրէ՛յ...»

Մեկը հոն էր որդիք, եկեղեցիին թա-կի մէջ էին կը լուսար եւ ինչն կը պա-ռնէ մերմէ՛ս: Իր աշխը վիշտի անպա-ռակ իրաւորութիւններ էին, պարտուի եւ միտքներն զգայնութիւնը կը ներշնչէին կ'անցնէին արեւմտաներուն յորեկը, ի-րենց ցուտակն եւ աղեկորով պատմու-թիւնները կը լսէին մեր միտքիակ ջա-նի մէջէն:

«Վո՛ւրէ՛յ, մո՛ւրէ՛յ... մո՛ւրէ՛յ...»

Մեկը հոն էր որդիք, եկեղեցիին թա-կի մէջ էին կը լուսար եւ ինչն կը պա-ռնէ մերմէ՛ս: Իր աշխը վիշտի անպա-ռակ իրաւորութիւններ էին, պարտուի եւ միտքներն զգայնութիւնը կը ներշնչէին կ'անցնէին արեւմտաներուն յորեկը, ի-րենց ցուտակն եւ աղեկորով պատմու-թիւնները կը լսէին մեր միտքիակ ջա-նի մէջէն:

Le journal « Achkhar »

a la douleur de vous informer de la disparition le 1er octobre 2008, de sa gérante et directrice de publication

ROSELINE DJIHANIAN

Les obsèques auront lieu le lundi 6 octobre à 14h30 en l'église arménienne Saint Jean-Baptiste, 15 rue Jean Goujon, 75008 Paris.

Ni fleurs, ni couronnes.

Des dons peuvent être faits au journal « Achkhar ».

« Haratch » présente ses condoléances à son confrère.

LE VANETSI

Vendredi 10 octobre à 20 heures
au Centre culturel Alex Manogian
118 rue de Courcelles — 75017 Paris

J.M. CARZOU et R.H. KEVORKIAN
présentent:

LE VANETSI
Réédition en un seul volume,
à l'initiative de sa petite fille,
des 3 romans historiques
de Victor Gardon
publiés entre 1959 et 1970
LE VERT SOLEIL DE LA VIE,
LE CHEVALIER A L'EMERAUDE,
L'APOCALYPSE ECLAIRÉE

C'est une trilogie passionnante pour se plonger dans la vie d'un enfant du XXème siècle, tour à tour victime de l'oppression turque et acteur de la résistance contre les Nazis. Plus qu'un simple témoignage, cette biographie romancée, saluée en son temps par le Général de Gaulle, Raymond Aron et André Malraux, incite avant tout à la réflexion et se veut un appel à la conscience des hommes.

ՀԱՐԱՄ - ՖԻՐԱՍ

ԱՆՔՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հ.Մ.Բ.Մ.-Ֆյուսիսի 35րդ անդամակերպ
Բաղձանուր Ժողովը կը զուգարարի կիրակի,
Հոկտեմբեր 5, ժամը 18ին, Փարիզի
Հայ Մշակույթի Տան մէջ, Մեծամասնութիւն
չորսդասնու պարագային ժողովը
կը զուգարարի ժամը 19ին: Ենթակներու
միւր կը համարուի մեծամասնութիւն:

LA
**Maison de la Culture
Arménienne
d'Alfortville**
présente

« SUR LE CHEMIN
DE LA LIBERTÉ »

**Hommage
à Avédis Aharonian**
A l'occasion du 60ème anniversaire
de sa disparition

par l'Association « LES 3A »
de la M.A.J.C.
venue tout spécialement
de Marseille

Au programme :
Poésies et contes
Projection de 3 films d'archives
Musique et Chant

le **DIMANCHE 5 OCTOBRE à 16h**
Salle de Convivialités
du Pôle Culturel
Parvis des Arts à Alfortville

— Participation aux frais —

Renseignements :
01 43 76 55 89

FOIRE INTERNATIONALE DE MARSEILLE

26 septembre au 3 octobre Parc Chant

LA MAISON ARMÉNIENNE DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE, présente
UN

PAVILLON ARMENIE

Grande allée, Esplanade Palais des Congrès

**VENDREDI 3 OCTOBRE
JOURNÉE OFFICIELLE DE L'ARMÉNIE**

- 11h30 : Visite officielle du Pavillon en présence de :
— Jean-Noël GUERINI, Sénateur, Président du Conseil Général des Bouches-du-Rhône;
— Michel KERSTER, Président Directeur de la SAFIM;
— Hamlet GASPARIAN, Chargé d'Affaires de la République d'Arménie en France;
— Armen SANTROSSIAN, Maire de Dilidjan, avec l'invité d'honneur :
— André MANOUKIAN, Auteur-Compositeur, Membre du Jury de la Nouvelle Star sur M6.

— 15h30 : Conférence-débat organisée par la Chambre de Commerce et d'Industrie Franco-arménienne :

« INVESTIR EN ARMÉNIE »

avec la participation d'Angèle MELKONIAN, Présidente, le Cabinet « Grant THORNTON », Jean-Yves GUIEU, F. PAPAZIAN, Lévon DJOLAKIAN.

— 18h : Animation sur le Pavillon :
Orchestre « HAIG » — Musique, danses, chants

(Զար. Ա. Էշէն)

ՄԱՐԶԻՆԵՆ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆ - ԹՈՒՆԻՍԻԱ
3 - 3

Ճուրջային միջին 19 տարեկան կիներու
հաւաքականը ներգրային տիպիկաներու
ընդհանուր խաղերու աւարտական փուլին
Լեւոնտանին մէջ զրոյսով է իրարման
խաղերին հետ: Խաղը աւարտած է հաւասար
(3 - 3) արդիւնքով: Ներկայ խաղերին
այլ զուրս ժամացած են լիտուայի
մրցաւարէն, խաղերին առաջին երկուքը՝
Աւստրիան ու Լեւոնտանը չափերով այդ
խաղերը:

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

LYON - VILLEURBANNE

La Section de Lyon-Villeurbanne organise

un **VOYAGE A VENISE**
et aux îles de La Lagune, ainsi qu'à
L'ÎLE ST. LAZARE

Visite du Monastère
et de sa bibliothèque.

Du samedi 8 novembre
au mardi 11 novembre.
4 jours/3 nuits en 1/2 pension,
autocar grand tourisme - Hôtel 3 étoiles
au prix de 340 euros.

Les points de ramassage :

- Charvieu;
- Rillieux la Pape
- et la M.C.A. Villeurbanne.

Pour plus d'information et réservations:
Téléphoner à la M.C.A.V. :

04.78.26.28.71 — 04.72.12.15.03
06.80.32.30.27

ՕԳՆԵՔ

ՎԻՐԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Կրտսերին եւ Թուրքի միջին ծագած
պատմաբան Հեռանդրով, ԿՈՐԻՆԱ
թաղամասէջ Հայեր պաշտօնական գրած
է հաւաքը:

Հախառն ՋԱՌԱՄԻԻ Հայրենական բն-
կերտմանական թուաւ պայմաններ-
ուն, պարիսպային մեր հայրենակիցները,
որոնք կործանուած են իրենց բնակա-
րանքները եւ աշխատանքայինը, արդէն
ստեղծուած են հայ ընտանիքներու
մաս: Այսօր հայերը հայրենակիցի եւ
անհրաժեշտ լոյսով կարելի է:

ՃՐՈՒՍԱՀԱՅՈՒՆ ԿԱՌՄՈՑ ԽՈՐԴ Կը:
Կողմէ մեր հայրենակիցներուն, օգնու-
թեան համարու զիրաւարդութեան:

Հայ ընտանիքին, մասնաւոր հայ մա-
նուկին ձեռք երկարելու մեր կողմը
անգամ մը եւս եղի կը մէկ գիծերու մեր
ժողովուրդին առաջնահանգութեան:

Օրհնէք զիրաւարդութեան, յեղուկ
կանգնելի իրենց այս գիտարար կայու-
թեան զուրս գալու համար:
Ձեր նախաձեռնութիւնը ուղարկելէ
Croix Bleue des Arméniens de France
Conseil d'Administration
« Opération Djavahk »
17, Rue Elvée
75009 Paris

Վերապահելէ
ՆՈՒՅՆԻՐԻՆ 30-ի ԿՐԻՐԱԿԻՆ
Ճրաղահայ Կարգաւ Խաչի
Միջին Ճրաղահայ 6 մասնախօրհրդը

ՀԱՆԻՍՏԱՌՈՐ ԿԱՐՏՈՎ

Կը տանին միջին, ճանաչար
Կիսան, Նոյնմիջին 30,
Կիսային վերջ մասը 30ն
Տէսին թաղային զրահարու մէջ:

ԿԸ ԿՐԻՐԱԿԻՆ ԶԻՆԱՍՏԱՆԻՐԻՆ:

Date à retenir

PARIS

SAMEDI 28 MARS DINER DE GALA

à l'occasion du 80ème anniversaire
de la Croix Bleue des Arméniens
de France.

ENSEMBLE NAVASART

SPECTACLE ET SOIREE
le 22 NOVEMBRE.

Les 4 sections de Marseille fêtent le
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

Imprimé sur les Presses
du Journal « HARATCH »
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 517 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Ս.Գ.Հ.Կ.
« ՆԱԶԱՐԵԿ » ԵՐԻՏԱՄԱՐԻՒՄԸ
ՄԻՈՒԹԻՒՆ

CONFERENCE - DEBAT

organisé par
L'ASSOCIATION « NAZAREK »
JEUNESSE HENTCHAKIAN

Vendredi le 3 octobre à 20h

au
C. J. A.
ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՄԱՐԻՒՄԸ ԿԵՐԻՐՈՒ
Place Acharak à ALFORTVILLE

« LA TURQUIFICATION DE LA SOCIÉTÉ
EN TURQUIE APRES LA FONDATION
DE LA REPUBLIQUE EN 1923 :
ASPECTS ECONOMIQUE
HISTORIOGRAPHIQUE ET CULTUREL »
par CORINNA GUTSTADT
Historienne allemande,

Spécialiste des Relations turques juives

Entrée libre • Nombre de places limité

Pour réservations contacter :
06.25.28.58.68
ou Nazarek@aol.com

Date à retenir

Les Marchés de Noël de CHENE

Les 6 & 7 décembre :
GRANDE
BRADERIE A SEVRES

Les 29 & 30 novembre :
avec la C B A F
A MARSEILLE

Օ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՉ ՄԱՅՐ ՏԱՀԱՐԻ ՕՍՄԱՆ 104-ԴԻ ՏԱՐԵՒԱՐՁ

Այս տարին կրթնապատկաւ արարածերով
կը ծանուցանենք մեր եկեղեցւոյ պա-
շտօններուն թէ կիրակի, Հոկտեմբեր 12ին
Փարիզի Սուրբ Յովհաննէս-Մկրտիչ Սուրբ
Տաճարին մէջ պատարագ կը մատուցանի
Ճրաղահայ թիկն Սաւաթը:

ՆՈՐԻՍԱՆ ԱՐԲ. ՋԱԲԱՐԱՆԸ
Գոհարանական աղօթք կ'ըլլայ Եկեղե-
ցանէ Աղբաղային ՄԱՐԻՆԵՆԻՆԻՆ, Սուրբ
Տաճարի թուր թարգմաններուն համար
եւ աւարտին, Մատաղի օրհնութիւն:

Բոլորը կը հրաւիրուին պատարագի ա-
ւարտին մասնակից գտնայ սիրոյ սնու-
ին՝ մատաղի թանկեղանքութեան որ անկ
կ'ունենայ:

PRESS-CLUB DE FRANCE
8 rue Jean-Goujon — Paris 8^e

Ժամը 18ին:
Կը խնդրուի հեռանդրով հեռանայ
Թիկնուտ, պաշտօնական համար տեղե-
րը:

- Եկեղեցւոյ թարգմանութեան՝
01. 43. 50. 67. 03.
- Տէկնային Տաճարախօսքին՝
01. 47. 43. 12. 66.
- Տէր Աւետիքին՝
01. 46. 62. 01. 20:

ԿԱՍԻՏ ՈՒՆԵՆԱՆ

ՀՈՒՅՆԻՐԻՆ 17, ժամը 20ին
Արեւմտեան Աւետարանական եկեղեցւոյ
ընթաց

ԱՄՈՒԼՍՍ
Յարուած
ՀԱՅՈՑ ԼԵՃՈՒՐԻՆ

ԱՐԻՄԻՏԱՀԱՅՈՒՆ-ԱՐԻՄԻՏԱՀԱՅՈՒՆ
ԵՐԻՏ - ԻՆՏԵՐՆ - ԱՅՍՈՐ

Կը լուսարարէ՝
ԳԻՐԳՈՐ ԳՐԵՆԵՆ

ՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐԻՏԻՆԻՆԻՆԻՆ
ՀԱՄԱՐ ԳԸ
Հոկտեմբեր 22, ժամը 20-30ին

Salle Gaveau
45 rue La Boétie — 75008 Paris

LE NUMERO: 1,20 €

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԾԱԽԱՐԵ ՄԻՍԱՎԵՍԱՆ (1884-1957)

ԲԱԺԱՆ ՈՐԴՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Փրսման : Տար. 250 երթ — Վիսթամա : 135 երթ
Արտատպում : Տար. 300 երթ (Ամբիոնային տպում)
270 երթ (Շարժարկային տպում) — Հաղթ : 1,20 երթ
C.C.P. Paris 15069-82 E

84ԻՐ ՏԱՐԻ - ԹԻՒ 22-044

Fondateur SCHEVARCH MIKSAKIAN

84* ANNEE — N° 22-044

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԻՐԵԼ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՂ

ՎՐԱՍՏԱՆ զբոսական երթուղական միջոցներն զետեղելու պատճառով Երևանից դեպի Երասխա և Զառա-
տայնի Օսկերի երթուղի, ինչպես
Հաստատված է նաև պատմությանը
վերադառնալու գերման դեպ-
տացիայի շահագործող ընկերության
հետ կնքված համաձայնագրի համա-
կարգում է արդեն, որ կարելի է նա-
խատեսել որ ուսուցական ուժերը
ժողովրդի և երեք տարեկան զինվոր-
ական Օսկերի մոտակայ գոտիները
Միև կողմից, երթուղական միջո-
ցների մաս ուսուցական խումբ
համարում է որ Հոկտ. 15ին ժողովրդի
նախատեսված ընդհանուր խմբերը
Հաստատված հոգսերի ամբողջակա-
նության մասին աշխատող են, եթե
Օսկերի և Երասխայի ներկայա-
գտությունը շտաբայիններին : Տեղեկ-
ությունները և միջոցները արտադրող
մասնա

ՊԱՐՏԱՐԱՐ ԲԵՆ, չէի երկու միջ-
կենտրոն մաս, Հոկտ 2ին, երկու
նշարժվողները գործունե են, որոնց
հետևանքով 24 հոգի մեղան է և
50 հոգի այլ վերադարձված են :

ԵԼԻՋԻՐԻ ԲԵՆ, Հոկտ. 2ին, Մար-
տիկ քաղաքում կատարված մամուլի
կոնցերտի փողոցներ, որոնք կը
մասնակցեն հրապարակային, ան-
հատկապես և լրագրողներին : Ներ-
կայողներ են նաև նախադասները :
Մարտիկի համար այդ փողոցը
պետք է ծախվող է միայն փոքր
միջոցներ արտադրողներին : Վար-
դ ըլլալ : Պետություններ, ըստ է
նախադաս, պետք է հսկի որ
պետքի մամուլը կը գոյություն ու-
նալուցային պայմաններ վայելեն :

ԱՍՈՒՏԻ ԱՐԱՐԻՈՑ Փրսմա-
յին և Մեծի Բրիտանիայի Հաստա-
տված կը շահագործվի միջոցներ Մե-
րժանություն և Բուլղարիայի հա-
մադասություններն : Աստիճանի մի
կը արդեն, չիտումները կը շարուն-
ակվեն Բուլղարիային և Ռուսիայի մի-
ջին : Ռուս չիտումները ունեն նաև
Բուլղարիայի ընդհանրություններ : Հե-
տևադասությունները վերահաստատվե-
լու համար Աֆղանիստանի մեջ :
Բրիտանիայի «ՏՐ Սարգիսի» շա-
րժանությունները յայտարարված է ա-
յալ, որ Բուլղարիայի ընդհանրությու-
ններն «Երասխայի» նախկին
անվանումը 11 պայմաններ, ցանկ
էր յանձնարված էր վերջ ապալ համար
համադասություններն, որոնցմե
մեկը կը վերադարձվի օտար զորե-
րու քաղաքներին Աֆղանիստանին :

ԱՓԵՐԻՈՑ Որոշումներին ա-
ռաջարկ 29 հոգի մեղան է, անդա-
տարակա մասնակցություն : Հետևանք-
ները անսպասելի չլինան :

ՄԱՐԿՈՒՄԻ ԲԵՆ, Հոկտ. 2ին,
Ուկրաինայի վարչապետը և Ռու-
սաստանի վարչապետը փորձեցին
միմյ օտար իրենց տարակարգու-
թյուններուն և առաջին առթիվ հա-
(Շարժ. Գ. Ե)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՍ

ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ԹՈՒՐԿԻԱ ԱՅՏԻՆ
ՀԱՐՑԸ

Հայաստան Թուրքիա հաճա-
կաններուն փոխվեցի մեղուց որ
սեղի պիտի ունենալ Հոկտ. 16ին,
Պոլսի մեջ, առիթ կը նկատվե-
րեանի մեղուցով Հաստատված
կապը սերտացնելու : Արդեն Թուր-
քիայի նախագահը հրավեր ուղղած
էր Ս. Սարգսեանին, կրկին խաղը
միասին դիտելու պատճառաբան-
ված : Հոկտեմբերի առաջին օրն
այլ թրքական լրագրողներին տե-
ղեկացուցած էին թէ Հոկտ. 16ին
Հայաստանի նախագահը Անգարա
կ'երթայ, հոն հանդիպում կ'ունե-
նայ Ա. Կիլիշին :

Հոկտեմբեր 2ին նախագահի մա-
մուլի քարտուղար Ս. Ֆերիանյան
յայտնած է թէ Ս. Սարգսեանի օ-
րակարգին վրայ Թուրքիա այց նա-
խատեսում է, գտնի առայժմ :

Ս. ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ՈՒՂՆԵՐԸ
ԱՋԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԲԵՆԵՆ

Նախագահ Սերժ Սարգսեան Այ-
գարին Ժողովին Հոկտ. 2ի արտա-
կար նիստին ծառայող ուղերձ ար-
տառասան է, և նա լայնորեն անը-
րադարձված է իր լիազորված զորե-
րակիցին, պետական պատճենա-
ներու թղթեղի փոփոխության ան-
հրաժեշտության, պետական շար-
քին և հանրության մաս առաջ
գտած ախտաբան երևույթներին
որի վրայ լայնորեն անխուսափելի-
ություն :

Սերժ Սարգսեան պետությունը
ասանման է որպես իր կառույցը
որ պատմապատկեր և պաշտպան-
ված լլլալու ապահովությունները կը
ներընդ իր քաղաքացիներին : Բ-
նա է թէ Հայաստանի պարզապես
ստեղծ լսող զինվորի պիտի լլլալ,
քանի որ քաղաքացիներ, յանձնի
փնտառած այդ ստորգիծները, յա-
նախ ալ չէ գտած :

Ռուսա է կայուն, իրատեսական
և հաստատարվող ներքին և ար-
տաքին քաղաքականություններ
կը գործադրվեն մասին : Առայժմ
հեռ պատկերը պայման նկատված
է լնացուցի վտանգին խուսափու-
մը :

Սերժ Սարգսեան ծանրացած է
երկրին մեջ անտեսանելի, բերեա-
լին և քաղաքական յարաբերու-
թյուններուն ամբողջությունները կանո-
նադրվելու պարտադրություններ վե-
րալ : Պետությունը ընդադատած է
հաստատարվողություններ :

Ուղերձին մեղացած մասը այլ լու-
նած է դրվելու, խոսելով Հե-
րապետի Օսկերի զեպրելուն թե-
լուրանքին, անտեսության, զոր-
ծելու ուժի, կարևոր ծրագրերուն
մասին :

Օսկերի պատահարները և ա-
նոց կապուած չեանալ զարգա-

ցումները կը թելադրեն ոչ միայն
զործնապատկեր, զգացականությու-
ններ, յատկապես արժեքներ, այլև
հեռանկարներուն տանող հետևողա-
կան զայլեր, երկրի կայունության
ուժեղությունները, նոր մտա-
ցումներ, նոր լուծումներ :

Ինչ կը վերաբերի անտեսության
դրույթին, Սերժ Սարգսեան ներկա-
յացուցած է երեք նախաձեռնու-
թյուն, որոնք յառաջիկայ տարեկա-
նուն աշխատանքի և ուղղադու-
թյուն գլխավոր բաժնի կը պահա-
նեն : առաջինը նոր ամբողջական
կառուցանելու հարցն է, երկրորդը
Բրաժ Հայաստան երկաթուղի-
ները, երրորդը համապատկեր զբաղ-
մունք և ներդրումային հիմնադրամ
ստեղծելու գործը : Երեքն այլ մե-
ծադրյալ միջոցներ պահանջող ծրա-
գիները, լայն նախագիծ պատա-
հույթներ ըստ է թէ լայնորեն
որ ապահովում է ձեռք միասին
զործները :

Սերժ Սարգսեանի ուղերձին մեջ
յատուկ կարևորություն կ'ունենա
կառուցանելու գծի վրայ լայն
վճարանկարներ : Ան ըստ է թէ
կառուցանել, կոպիտ պատճենա-
ները պիտի պաշտպանվեն, պիտի
հաստատուի օրենքի գերակա-
յունը :

Ուղերձը աւարտած է երկու դե-
մումով : առաջինով նախագահը
յարդարած է անպայմանական
չափանիշներ : երկրորդով վերջ
նախագահու ուղերձներ վերադա-
րձնում :

Հայաստանին թեթևաբար լայն
սեղ տարվո Ս. Սարգսեանի ուղե-
րին, կը ընդգծվեն թէ ան որոշ լու-
սաբանություններ պատճենած է անոր
պարզապես լինելու : Անկախաձե-
ր այն կը որ ան քաղաքական կարե-
ւոր յայտարարություններ ընելը,
կամ Մարտ 1ի զեպրելուն առը-
նությունները ձեռքարկված, քան-
սարկուած, դատաւած կամ գոյա-
նապատկերներ ընդհանուր ներկու
չործնելու որոշում հրապարակվե-
լու :

ԱՄՆ-ՈՒ ԴԵՍԱՄԱՆ ԱՄՆ-ՈՒ ԱՄՈՒԻՍԱՐ

ԱՄՆ-ու երեանի նոր գեպանը Ս.
Երվանդին Հոկտեմբեր 2ին տուած է իր
առաջին մամուլի տարվո : Իր խոսքին
մեջ լնացած է հայաստանի յարաբե-
րություններին յոսանալ անհաղթ, պե-
տած նախագահ Ուկրաինի մասնակց-
ն, որ երկրին կողմէ պարտադրական
յայտնած է Հայաստանի անտեսանելի
և քաղաքական քարտիտությունները
պատճենող : Ըստ է թէ Ուկրաինի մե-
ծադրյալ Մարտ 1ի զեպրելուն կը իրենց
քաղաքական համոզումներուն պատճենող
քաղաքականությունները կայուն լինա-
լու քարոզ է անող դատաւած ընդհան-
րապետին, արդար և թափանցիկ լու-
ծում տալ :

Նախագահ ընդհանրություններ, մա-
յիկ զեպանություններ ըստ է թէ Սարգսեան-
յիկ պետություններ հանդիպումը

լուրջ յատկացություններ յայ ներըն-
ած է Բուլղարիայի և թէ անհ համադա-
սություններ իրապատկեր է, կան թէ ինչ
նորման իրապատկեր, թէ տարածվող
ստորագրություններ, սկզբունքներ : Ա-
մեն մեկ հանդիպումներն հաղթ է իրա-
վի զեպանություն :

Պատասխանելով Սարգսեանի կողմ
զեպանության ԱՄՆ-ու կառավարության
կողմ կը քաղաքական մասնակցած էլլա-
յան մասին հարցումներ, Ս. Երվանդին
ըստ է թէ հանդիպումներ նախաձեռնող
կը Հայաստանի նախագահը : Ինչպիսի
քալ համարած է զայն, առջինով որ
Ա. Կիլիշ ընդառնելին ալ նոր ընդլայ-
նումներ :

Դեպքումներն ըստ է թէ կը հան-
չալ Հայաստանի, դիմել թէ հանդիպ-
ման մեկ է, ունի հարուստ և իրապա-
տկական մասնակց, լայն խորակված է ու-
սումնասիրող Հայաստանի պատմա-
կանությունները : Ինչպիսի ընդհան-
րապետին մեջ պատճենողություններ ընդհան-
րապետին :

ԴԱՄԻՐ ՆԱԿԱՆԵԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻՆ

Արմավիրի հայ քաղաքներ և Կոն-
ստանդուպոլիսի իրենց միջոցները
կապուած խաղիկ նախագահներ Հոկտե-
մբեր 2ին երեան զայն է : Առայժմ որը
այլ թեթևաբար մեղուց և պատմա-
կան խաղաղություններ և հանդիպում
անհեղա լրագրողներին : Հե-
տևադասություններն նախագահ Ս. Փա-
նոսյանի կողմից իրապատկեր է, հա-
մառու խաղիկ ներկայացնելով անոր
մարդկային ուղին :

Յետոյ խոսք անհիշող յայտեր մար-
կը կը նախ ներդրողներին ինքնաձե-
ր և որ հա-
յերեն չի դիտել : անհիշող յայտեր
է թէ հայեր և վերջապես մայր Հայե-
րենի մեջ գտնվողներ : Յու յայտնած է
որ յայտարար լայնին կը կատարվի նոր
համոզություններ : Են ինչպիսի հոգե-
վոր Հայ կը զբաղված ըստ է ան, ապա յի-
շած մեծ հարց որ 1904-1908 թվա-
կանին Արմատաստանություններ
զարկած է : նախ հաստատված է Պե-
տև Արևիկ, յետոյ Գորապետ անդա-
լ : Իր մասը խոսելով է, ինչ Գորապետ
մեղան է 1928ին, հին տարեկաններ
է թելին խաղալ : Երասխայից՝ Տարին
և Ուկրաինի կը խաղալ, լայն իրեն
նման առաջնակար խաղաղություն :

Ինչ մասին թէ ինչին խաղաղություններ
կը հանչանալ Արևիկ և Ս. Սարգսեանը :
Բացման մեղուցներ կատարած է ա-
նոց դեմ :

Դ. Նախագահներին ներկայիս աշխարհի
եթերից խաղաղություն :

ՊԱՐՏԱՐԱՐ ՄԻՏԻ ԵՒ ԵՐԱՆԵՍ,

Վարդ լույս կը տեսնի «Յուսուզ» -
Միտը և Երևանից նոր (345) թի-
քը հետևանք լուրջանալություններ :

Ընտանեկան հայերեն
միայնագրության բերդուն
Ժ. ՉՈՒՐԱՅԱՆ

Եւ հայերեն հեռ կապուած
այլ միջոց

ԱՌԱՆՆ ԵԱԶԻ ՈՒԵՏԻ ՀԱՄԱՐԱՆ

ԳԱՏԳԱՄ

ԱՌԱՆՆՍ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Մ'ըր ես,
մէջտեղ չկաս,
շատո՛նց է,
երկա՛ր ժամանակ է
քեզ չենք կարգար...
Ի՞նչ է,
բանիք չմտո՞ց,
գրելիք չմտո՞ց...

Տարիներ առաջ
բժիշկ բարեկամս
կաղաչէի՛,
կը պատահէի՛,
որ էր չնայել
մենախոստի՛թիւնները,
որ էր չնայել
մենախոստի՛թիւնները
սա թուրքի, յանձնէ,
քանզի ինք
բաժնիկ բարեկամս
բոլոր՝ ոչ պատէ՛լներուն վրայ
լա՛ւ մը թրծուած,
մորթը
կաշի՛ էր դարձած...

Կաղաչէի՛,
կը պաղատէի՛,
ոտը գետնին կը գարնէի,
սակունք միշտ
նոյն պատասխանը
կը ասանայի...
Սիրելի՛ս
սա աշխարհին մէջ
բուռնիքն է բուռն
գրուելիքն է գրուած...
սա աշխարհին վրայ
նորութիւն
շատո՛նց է որ
չէ՛ մտացած...
Պատմութիւնը
կը կրկնուի՛...

Կը կարծէի
թէ՛ բժիշկ բարեկամս
յուսահատ
կամ յուսահատ
յուսահատ է մտնում,
սակունք աշտ
տարեկէ՛ր ետք
կը գիտակցեմ
թէ՛
չէ՛
մարդը
պարզապէս
փարսախանէ՛ր
ստաջ է անցած,
իսկ ես՝
անգիտակիցս,
տարեկէ՛ր ետք
իր լուսնի
նա՛ր նոր եմ շատած
այն ալ
չա՛ն ու չացած...

Մ'ըր ես,
մէջտեղ չկաս,
շատո՛նց է,
երկա՛ր ժամանակ է
քեզ չենք կարգար...
Ի՞նչ է,
բանիք չու՞նիս՝
գրելիք չու՞նիս՝
թէ՛ սիրտ չու՞նիս...

Ի՞նչ պատասխանեմ
ասոր անոր
որոնք գիմացս կ'ընեն
և գիտնող կը գնեն...
Թեքես առաջինը
այսինքն
բանիք չու՞նիս՝
թեքես երկրորդը
այսինքն
գրելիք չու՞նիս՝
թեքես երրորդը
այսինքն
սիրտ չու՞նիս՝

Թեքես երեքն ալ,
թեքես
ո՛չ մէկն ալ,
թեքես ալ թեքե՛ս
ևս ի՞նչ գիտնամ,
այսօր
ես
յոգան՝ ճ կը զգամ...

Այս կնանքին մէջ
տա՛ն մէկը եղբւր
իր խաչը ունի...
Սակն մէկը
իր խաչը չալկած
զուրկը խոտարձած
կը քաշէ կրած...

Մե՛ծ խաչ
պղտիկ խաչ
տա՛ն մէկուն խաչը
տարբեր տեսակ
ևս որակի...

Սաթնիկը
կարենիկին բութ է
աղիկը
տուր թու խաչը ինձի՛
սա իմ խաչս քեզի՛...

Վարենիկը
թաթնիկին երեսուն նայեր, է
է պաղա՛մ,
տա՛նաբերի ճամար
չա՛ն չնորհակալ,
թու մնայ
թող ինչ քեզի՛,
իմ խաչս ալ ինձի՛,
Սակն մէկը
իր խաչը
ինք թող տանի...
Հագի՛, վարենիկը
սա խաչին
սա չարարանքին,
մէջ մ'ըր ալ
միտի՛ն
վարենիկը պիտի՛...

Մե՛ծ խաչ
պղտիկ խաչ
տա՛ն մէկը
իր խաչին տակ կրած
զուրկը խոտարձած
ուխտի ճամբան ենք բռնած...
Ա՛յ
թէ ճա՛ն
կը քաշէ
գիր ու ցան
սա ուխտի ճամբան...

Մե՛ծ խաչ
պղտիկ խաչ
տանիկ
անտանիկ
կեղծք տես որ
անտես ալ
ոսկի խաչ,
աչք ծաղիկ
փայլուն շրթալով
վզէն կախուած...
Դուն չարարուէ՛,
տն ալ
ոսկի վզէն կախած
թող վայելէ՛...
Եկուր ալ
մի՛ ճամբիր...

Ի՞նչ Ուստացանութիւն...
Ի՞նչ Ուստացանութիւն...
Սակն գիմած
վրան բազմած,
Սուրբ Ուստացան
ճախու ճանա՛ծ,
Փութիւն կը գիտեն
չա՛ն, մաշկ մաքրած...
Ի՞նչ բան...

Մեր քաղաքում Սեպտեմբերի 10-ին էր մահկանացու կնքեց (կարծելի է տակ) յանկարծամահու (կարծելի) բոլորի յայտնի բազմա-գլուխ շաքար և 58 շնչից բաղկացած տո՛ւնի նահապետ Մերգէյ Սատու-րի Հայրապետեանը:

Ես, որպէս նրա ծրագրերին և առհասարակ անձնային րոտիքին լատենդիակ բարեկամ և ընկեր, որուցից Հանրութեանը փոխանցել նրա վերջին պատգամը, որը որոշ իմաստով ունի հասարակական չըն-չողութիւն: Այդ պատգամը լրջ-ւած էր ազգային մեծանուն բարե-գործ Աւուս Հայրապետեանին, որի խո՛ստմանը, ցաւօք, ինքն անտեղեկ մնաց:

Մահանքից 7-8 օր առաջ նրա խնդրանքով մենք մեկնեցինք Գան-ճաթը բարեգործին յանձնելու մի քանակների ծաւալուն ծրար, որտեղ անդադուած էին պատգամատու տո՛ւնաւորի համաժողով նկարագը-րելով իմ խնդրանքներով հանդիմ: Ես այնպէս հասկացայ, որ Մերգէյը քննադատելու կանխադաշակելով իր ժողովուն Հանապետն այս աշխարհ-հից, որտեղ է մի խորիմաստ պատ-մած փոխանքի Մեծ բարեգործին, որպէսզի գնահատանքի արժանա-նուն ծարղկային այնպիսի արար-քին, որոնք ցաւօք, ըստ տանիս-նի, չեն գնահատուած Հանրութեան, մանապէս իշխանական այլերի կողմից: Ժամանակը կարծես բռնու-նաւոր է իրանց կատարածը:

Մահանքից 7-8 օր առաջ նրա խնդրանքով մենք մեկնեցինք Գան-ճաթը բարեգործին յանձնելու մի քանակների ծաւալուն ծրար, որտեղ անդադուած էին պատգամատու տո՛ւնաւորի համաժողով նկարագը-րելով իմ խնդրանքներով հանդիմ: Ես այնպէս հասկացայ, որ Մերգէյը քննադատելու կանխադաշակելով իր ժողովուն Հանապետն այս աշխարհ-հից, որտեղ է մի խորիմաստ պատ-մած փոխանքի Մեծ բարեգործին, որպէսզի գնահատանքի արժանա-նուն ծարղկային այնպիսի արար-քին, որոնք ցաւօք, ըստ տանիս-նի, չեն գնահատուած Հանրութեան, մանապէս իշխանական այլերի կողմից: Ժամանակը կարծես բռնու-նաւոր է իրանց կատարածը:

Ճես է իմ հանդուցելու կին Ռա-յան աշխարհ ենք բերել 11 երե-

խայ,՝ այսպէս սկսեց զրոյցը Մեր-գէյը՝, գրաւեց բազմացել են Ռու-նիք, ծոռնեք ճիւղաւորումներով, որոնց թիւն աշտը հասնում է 55-ի: Ստացում է՝ օր աչք պատկանի ժամանակներին իմ բարեկամը ք-տեղծուել է իմ և կնոս Զանգու-նի: Չեմ խոսում իմ պատկան տո՛ւն-ճաթի մասին, որի ստեղծողն է ե-ղիլ իմ Երեսնա պապը: Ես մի վիթ-խորհաւորական մարդ էր... Չանգ-լուրեց տարեկան առաջ տեղափո-ղել է Արցախ՝ Թուրք առաջնորդի ղեկ վայելաբերու: Հաստատուել է Չափար գիւղում ու ստեղծել իր լատենդիակ տո՛ւնաւոր: Բայց այդ մարդկանց սխրանքներն ո՛վ չէր: Չեմ հիմա: Ժամանակը փոխ-անում է իրանց ազգաբնիկը ցործ-րը: Միջոցաւ նրանք մեր ակուր-ները կնանքի պահօղ այն երեկի աշխարհ են եղել, որոնցից սերուն-կն յետագայ սերունդները:

Այսօրուայ իմ մտահոգութիւնն այն է, որպէսզի լծոյլաւորի, որ ցամաքեն այդ ակունքները: Նեք-րը մարդկանց պէտք է յետ աշխ-րի հասկանայ, որ իրենց նախնի-նքններում միշտ էլ եղել են 7-8-ից ոչ պակաս երեխաներ... Մենք պատրաստ ենք աշտը իրեն ուն-ետեկ նրանց օրինակին: Այսօր, ահա, ես խնդրեմ եմ զերկ փակել մեր մտապնդութեան հանապարհը: "Ճիշդ է առուած, որ իսկական մասը մո-նացութիւնն է...": Դրա համար ոչ թույլ եմ խնդրել մեր մեծ բարեգոր-ծին իր յուշ թանգարանի մի ա-նկանք տեղ յատկացնել մեր Ար-ցախ աշխարհի մեծ տո՛ւնաւորի պատմութեանը՝ նրանց կատարած

դիզիւն ոսկի
ճեղքակ ոսկի
ո՛չ աչք ունիմ վրան,
ոչ ալ նախնած,
պարզապէս
կունակ կը քերութի՛,
կնի լեզուս
բարեբախտաբար
կամ զփոխաւոր
ոսկուր չունի՛...

Հաստ վիզէն
Ի՞նչ ոսկի ուզես
չարան չարան
իր կախութի՛,
թող կախութի՛,
միտն
սա կունակիս
տանտանիք քերտուրք
ինչպէ՛ս անցելի...
Կունակ
կը քերութի՛,
լեզուս
ոսկուր չունի՛,
իսկ հանդուրժելը
անկարելի՛...

Հանդուրժողը չէ՛մ
սակունք այսօր
անտանք լեզուս
ես կը բռնեմ,
ոչ թէ
որովհետեւ
ստեղծուած եմ
ալ
որովհետեւ
յուսութեան հասած եմ,
ինչպէս
պատմեցինք վրայ թրծուած,
մորթի կաշի գարձած
բժիշկ բարեկամս
չա՛ն տարիներ առաջ...

Երեւի
բախտաւոր եմ

բժիշկ բարեկամս նման,
որ հասած եմ լուսնեան...
Ուրեմն
կունք
երկու բախտաւոր,
եթէ
մէկ մէկ ալ
երկու ընէ
սա արամարանութեան...

Թեքես ընէ
թեքես չունէ
ընէ չունէ
արամարանութիւնը այսօր
անտարմարանական դարձած է...
Երկու եւ մէկ՝
երեք մտաներս,
եթէ
երկու մէկ ալ
երեք ընէ՛
սա
վերջինեղ լուսաբանութեան,
կը մեղցնէ՛...

Յանուն Հօ՛ր
բայց հանգախի
և Ուրբա՛ն
եթէ՛ր պարտիս
և Հողոյն Սրբոյ
արեւելքէ՛ն արեւմուտք
կը խաչակնքեմ,
սա իմ խաչս
ճամբուս մէջտեղը
դէպի երկինք
ևս կը անկեմ
կունակ չուտ կ
զրուս բա՛րժը
բա՛րժը կը շարունակեմ
սա՛նց Ուստացան
սա՛նց ճամբան...

Ամէն

Եւ Կնէս^Թ Զաւերէն սորովիւր

ամբարշտման համար, անոնց կողմից որոնք կարգավորվում են հարկերի գիտություն պակասի ընդհանուր կորուստի փոխանցումը կառավարելու, անոնց կրթական հայ մանկավարժները դիմել որպեսզի իրենց դասակը պահեն և, միայն մասնակ մասնակը հայերենը իրացրել են ընթացիկ պայմաններում, մէջ և նաև իրեն հասակավորելուում ընթացիկում մէջ, որովհետև մասնակներում որ պատշաճապես կրնայ միամասնակ միջնեկ երեք երախայ պահել իր տան մէջ:

Այդ դրույթներն կրնան նաև օգտակար հայերեն լաւ գիտող ծրարողներ որոնք երբ նորարար են երախայ քննենալ, կրնան ուրիշ ընտանիքներէ ելնել, երախայ այ ընտանիքներն իրենց տան, իբր կարգավորումը ամրապնդելու, և իրենց դասակը ինտանքի դուգահէն օգտակար ըլլալ նաև ուրիշ ընտանիքներու:

Առէլ տնդի կարելի է նաև ծրարողական կամ ընկերակցական մասնակներին քանակ ու պատշաճապես ընդունելի երախաներ ու պատահական նպատակներ ստանալ դաշն տնդերին: Համար:

Անաստի, նոր կրթական ու մշակութային ապարդի մը հայ երեստագրութեան և գործունէ տարիքի անձերու համար, որոնք մասնակներու աշխատանք տանելով միամասնակ պիտի նպաստեն ընտանիքներ հայերէնի վերահաստատման ընտանիքներին ներս ու անոնց արդիւնները ընթացիկ կարգավորելու, միջնակարգ մէջ: Ապագայէ մը որ տեղի արդարանալէ քան հայ երեքին ուսուցիչներուն որ ներկայիս շատ սահմանափակ կը մնայ, նկատի առնելով հայկական դպրոցներուն սահմանափակ թիւը և արեւելի պատշաճապարելու կրնալու հայ ուսուցիչներուն սահմանափակ պահանջը:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՄ ԶԱՅԵՐԵՆԻ՝ ԿԻՈՒՄԱՐԸ

Միջնե երեք տարեկան, նախամանկապարտէզեան ջրհանին ստացում ու արուած լեզուական մշակույթը անփոխարինելի է: Եւ այս փամանակատուան համար մեր նորըները մշակուած կրթական թիւը զարգանքներու ու արարական ծրարի կարիքն ունեն: Նաև՝ բաշխարանի կարիքը, մանկավարժական արարական գիտելիքներու ծածոթաւում, հետազոտուելու երկրորդութեան ինտելեկտ: Մորդներու համար արհեստավոր մասնակներուն սերունդի մը պատկերմունքներ և տեղեկատուական ցանց, առկայական ներդրում մը պիտի ըլլար այս կալուածի ներս:

Այսպէս նախադպրոցական ջրհանի հայերէնի փոխանցման հարցը կը վերաբերատուել հայերէնի ուսուցման համարաբաշխի համակարգի, փոքր ու մեծ կառույցներուն աշխատանքը, կը վերաբերուել ընտանիքներու յաջեկն պիտեալ կը ինքնա միջոցներ և մեծանորայ դպրոցները, մշակութային տուններ, եկեղեցի այ աշխատանք, միջնե արտահանուողներուն անտեսուած զեր ուրոնք մանկական աշխարհին համար պակույթային ու մանկավարժական զեկարուհասակներ ծրարիքներ խաշել, զբօր, կրթիկ պատրաստող տարիներ և: Ընտանիքներ ներս հայերէնի վերահաստատումը հայկական դպրոցական ցանցի որ ստեղծուին նախապայմանն է:

Երրորդական Միութիւնը, իբր բարձրագոյն գերազանցութիւն, բարձրակուրթեան նոր տարածք մըն է ու նոր փորձառութիւն մը, ուր մը

բանական ալ էրը հիմնագրի պետութիւն յամարաբաշխ կը բացուի բարձրակուրթեան: Հայերէնի գործածութիւնն համար ալ այլ կուրսներու կողքին դրստակուելու ու բարդանալու նոր հորիզոն մը կը բացարձակուի, ինչ տնդաշտ այդ տարիքի նպատակավարմարդիկն օգտակարութիւն հայ մանկավարժներուն կողմէ:

Աշխարհայնացումի գարունը համարաբաշխ միակողական փոխանցելու որդիք աղբերու գլխուն կանգնած է դաժնակեան տարիքի նման: Անգլերէնի միահեծան իշխանութիւնը կը սպառնայ բոլոր լեզուներու գարգացման: Անոր կողքին կան նաև այլ պետութիւններու սահմանափակութեան աջակցներ, ինչպէս ֆրանսերէնը, ֆրանսայի մէջ, իսպաներէնը, իսպանիայի մէջ, արաբերէնը, Միջին Արեւելքի մէջ, նոյնիշխ արեւելահայերէնը՝ Հայաստանի մէջ: Միակողականութիւնը, ըլլալու անգլերէնի, ֆրանսերէնի կամ հայերէնի, մէջ լեզուի մէջ ճանաչուել, մէջ լեզուամասնագրութեամբ սահմանափակուելու փոխանցելու կը ներկայացնէ, ուրիշին, այլին բացուելու: Հայաստանի լեզուներ, այլերեսներու կարողութիւններ ինքնազրկուած է: Ընտանիքի մէջ հայերէնի վերահաստատումը կարեւոր կուտան մըն է պայքարելու: մշակութային ինքնուրոյնութիւն պահպանելու, միասնակ ու միահարկեկ ընկերային ու մշակութային արդէնքներու տիրապետելուն ձեռնարկուելու, այլօրէն մասնակի ապստուծիկն պարտաւորուելու: Ընտանիքներ հայերէնը երկրորդութեան բացուելու սինն է: Ան ինքուր ինքնական պայքարի հիմն է և միամասնակ հասարակական մշակութային լնացույթի դէմ մղուած դադարաբանական պայքար:

ԺԻՂԱՅՐ ԶՈՒՄՔԵՆԸ

(1) Ժիլյալը հայկական-լեզուական և կանխական երկխոսութեամբ մասնագէտ: Ունի բազմաթիւ գիտական յոյսանքներ և իրկու երաշխարանալ ասլատանքներ՝ Gilbert Delagailan — Enfances Plurilingues (2000), Ed. l'Harmattan; Reconstruire l'éducation — ou le désir d'apprendre (2007), Ed. Temps.

(2) Եւրոպական Լեզուներու Ուխտը (Charte Européenne des Langues) նպատակ ունի պաշտպանելու, բաշխարելու պատմականորէն եւրոպայի տարածքին հաստատուած ու խոսուած գաղապայի ու փոխմասնակակ լեզուները:

(3) Փրանցայի Սահմանադրական հորիւրքը 1999ին ընդմիջեց Փրանցայի պետութեան կողմէ եւրոպական Լեզուներու Ուխտի ուղեգրուելը, առաքելով որ ան կը հսկակ միամասնայի Սահմանադրութեան 2րդ յօդուածի տրամադրութեան՝ «Հանրապետութեան լեզուն ֆրանսերէնն է»: Սակայն, 2008 Յուլիսին սահմանադրական բարեփոխումով մը, 75-1 յօդուած, Փրանցան գաղապայական Լեզուներ ընդունելու իբր ազգային ժառանգութիւն:

(4) Տեւ. «ԿՈՅ ԿՈՅՈՒՂԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՄՈՒՐՈՒՄԻՆ», Լոբա վարդանեան, «Յարաջ», 2004 Սեպտ. 2:

(5) Այս յօդուածին մէջ գործածուած իմ բնածին կամ բնածնութեան հայերէնն է ոչ՝ «մայրենի» եզրը, նորակի մասնակին տրված առաջին լեզուն կամ լեզուները բնորոշելու համար: Ինչու՞:

«Մայրենի» հասկացութիւնը, ննդ կու գայ մի այստեղան բազմաբաշխը իրականութեան լեզուական արդիւնները բացատրելու: Արդէն եղեմնքն ու տարաբնութեան շրջանին կ'ընդ մնորդ են անոր միամասնային եզրերը: Սփիւռքի մէջ,

ԵՐԱԽԱՆԵՐ ՊԱՀԵԼՈՒ ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐ

Երկու հիմնական եզմանակներ գաշտը ինչ ունեն:

Ա - Հաւաքական պահպանութեան կեդրոններ

Բ - Անհատական պահպանութեան միջոցները

Ա - ՀԱՄԱԿԱՐԱՄԱՆ ՊԱՀԱՅՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ԿԵՐՊՈՒՆԵՐԸ

Երախաներ պահելու գանազան կառույցներ գաշտը ինչ ունեն որոնք կրնան այս տարգիւն մէջ ծնողները գահացնել՝ մանկական տարի, մանկապետ (halte garderie), մանուկներու այլազան ընդարարաններ (structure multi-accueil) և մանուկներու պարտէլ (jardin d'enfants): Ինչպէս նաև հաստատութիւնները ենթակա են յառուկ կանոնակարգութեան և տնդանու են գործելու Շրջանային Ընդհանուր հորիւրքի կողմէ մասնակար արտոնողին տնդանել տալ:

Կետակի մանկան պահպանութեան արհեստավարմ գործունէր կ'ընդհանուրեն այդ աշխատանքը: Ընդհանուրութեան կողմէ կը յարգէ անկանոնութեան հաշմանքները և անոր ենթին կարգն ու ապրի կը խորամէ մանուկներու ժրգանքները:

Ըստ կառույցին ենթին աքաբաբաբուն, երախաներ կրնան ընդունելի կանոնադր կամ միամասնակ կարողութիւններ: Ան ինքն մանկապարտէլ արտանագրութիւն:

Կը մատակարարեն շրջանային կառավարական մարմին մը կողմէ (քաղաքային, ֆաղապային, գիւղական, եւլմ) կամ անձնակամ նախաձեռնութեամբ տնտեսում կանգնեցնելով (ընկերակցութիւն, ընկերութիւն...):

Ընտանիքային Ցատկացումներու Գանազանը (Caisse d'Allocation Familiale) կ'օժանդակէ բոլոր մանկական կամ հաւաքական ընդարարաններուն տնտեսութեան: Մնողներն ալ կը պատմաբանի վարարում մը որուն գումարը կը սահմանուի ըստ պատմական տարիմանցուցակի որ նկատի կ'առնուայ ընտանիքներուն եկամուտը:

Ան կը կրէ նաև հայերեսաբանութեան, հայերեսաբանութեան գորաւում որ շնոր մը: «Մայրենի» կը յիշեցնէ, քերական այ աւելի կը բաշխնէ բօքաբանութիւն կամ երեստութիւն, տարաբնութեան երկրէն ինքնեկտ քերական գաղապային կամ գիւղական կան մշակութային, տնդանութեան, հայրենի ու միջակայքին համը ու հետը կրած բաղապայարքին: «Մայրենի»ով մէկ յօդ միւրը գաղապայի, գիւղական յօդը դարձաւ տիրութիւն ֆաղապայ: «Մայրենի» յայտնալ կը գործածուի «մայրենի» արհեստանքներ կամ արհեստանքներին ըսելու փոխարեն, որ զգարացը տրված է, հեռու հեռու արատական իմաստներ որ մօր կողմէ փոխանցուած լեզուն կը յայտնակէ:

Անոնք պարզապէս Միջին Արեւելի բրբաբան հայ գաղութանութեան, որոնք գաղապայներ բոլորն ու «մայրենի» տնդան են հայկական դպրոց յանդակելով: Նոյնը կարելի է ըսել եղեմնքն եւլմ Լիւրմիմասնայնականութեան տարաբանութեան բոլոր Հայերէն որոնք մէջ տեղի անցնում են գաղապային յառն անմասնակ քիւններ՝ յարբերացին միջինին ինքն, կամ բրբաբաբան գաղապայի

Մանկատուրները երախաներ կ'ընդունեն կանոնադր կ'ընդարձակ գործի կամ այլ գաղապարով իրենց գաղապարներն ցերեկան հոգաւորաբան պահպանելու անկարելիութեան տնդին գանուող ըղցիքի:

Գաշտը ինչ ունեն երբ տնդակի մանկանքներ:

ա - Հաւաքական մանկատուրներ (crèches collectives)

բ - Ընտանիքային մանկատուրներ (crèches familiales)

գ - Ծնողական մանկատուրներ (crèches parentales)

Ա - Հաւաքական մանկատուրներ կ'ընդունեն միջնե չար տարին կան: Անոնք կանոնադր կ'ընդարձակ 20է 60 երախայ կրնան ընդունել: Անոր ենթին դաստարարման ու մանկանքներուն ապրիւնը կը նպաստեն մանուկներուն մարմնային ու հոգեկան կարողութիւններու արբերութեան: Մանուկներուն խորամէ կ'առն յանձն կ'առնուի գետակ մանկան արհեստավարմ գանազան մանկագիտութեան տեր ինքնակ մը կողմէ (մանկաշակ, դաստարակ, մանկապետ...), մանկաբնակ...):

Բ - Ընտանիքային մանկատուրները պարզապէս մանուկները կը պահուեն մանկապետին տունը: Մանկապետը պաշտանքն է ֆաղապարարաններ կը կամ այլ Շրջանային հորիւրքին: Կը վարձարանի անոր կողմէ: Երախաները մանկապետին կը յանձնուին պատմական կառույցներով, ան իրարմէ չունի երեքներ: Իրեն հոգաւորաբան յանձնուած մանկանքներ, ոչ այ կարելիութիւնը ունի իրեն անձնակն դիմող ծնողները ընդարարելու: Կրնայ միամասնակ տնտեսաբանութիւն երբ երախայ պահի:

Գ - Մնողներն մանկատուրներ - կառույցներ են որոնք կը տնդանուեն ծնողական ընկերակցութեան մը կողմէ, որ կը մասնակցի մանուկներուն ընդունելութեան արհեստանքին:

սին հետ, որոնք գաղապայներ զգարաց երբայով մայրենիաբանութեան դարձաւ ու բոլորն ալ մուգան իրենց մօր անանքն գաղապային:

Եւ զեւ կայ հորիւրքային Հայաստանի պարզապէս ուր մայրենիքն ընդարձակուի ուրիշ իմաստ ունէր: Հնոյ այ բոլոր գաղապայն ու արհեստանքային Հայերէն տնդակցութեան, որուն ֆաղապային միջակայքն, որուն ֆաղապային միջակայքն, «մայրենի» կ'ընդունէր միայն յորիւրքային արհեստանքներ, արհեստանքներ մանուկ դաստարարական ընկերակցութեան: Մը-սայնութիւն մը որ զեւ կը գորու է Հայաստանի Գ. Հանրապետութեան զոր կարգ մը պետական շրջանակներու մօտ:

Լիւրմիմասն Սփիւռքի տարածքին ընտանիքային կառույցը այնքան յնարարուած է, որ երբեմնայնաբանութեան դրոքութեան մէջ հայերէնը շատ յառնալ կրնայ ընտանիքային լեզուն ըլլալ ու մօր կողմէ փոխանցուած չլլալ, այլ՝ կը կամ մեծ հօր, մեծ մօր կամ այլ ընտանիքային պարզապայ կողմէ:

գրականությունը կը դաստանդեր Պէյրուսի հայ եւ օտար երկրորդական վարժարաններում մէջ։

1953ին, Պէյրուսի մէջ լայն կը տանէր Չարխուտանի Քրտանի թանաթները թանաթները կը բերէր իր արտադրութեան համար։ Պէյրուսի փոքր Տէ Գառաբի՝ նուիրուած Մեծ Աղբիւր գրական։

Նոյն տարին, Չարխուտանի աւանդականին կը դիմէր Արաբի Պատմականին հետ, որ կը մշակէր զգրական եւ նկարչական սեռեր։ Չարխուտանի ունեցան երկու մանչ՝ Գեորգ եւ Վահէ, որոնք ներկայիս աւանդական են եւ զարձակ՝ ընտանիքի հայր։

Չարի մը տառէ՛, Սեպտեմբեր 21 եւ 28ին, լայն կը տանէին Նույնպէս Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

1955ին լայն կը տանէր Չարխուտանի երազը իսկ 1969ին առ կը հաստատուէր Փարիզ, ուր պիտի մտար երկու տարի ընթերցողները գրականութեան եւ արտադրութեան ինքնուրուագի իր զարգացման համար։ Չարի մը տառէ՛, Սեպտեմբեր 21 եւ 28ին, լայն կը տանէին Նույնպէս Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Մինչև այդ Թուրքիայի, Չարխուտանի Քրտանի ինքու եւ Քրտանական գրականութեան կը դաստանդէր Պէյրուսի հայ եւ օտար երկրական հաստատուութիւններում մէջ, որոնցմէ կարելի է յիշել Մեքի, Մաթէ, Սեմի Թամիշ, Մէն Փոյ՝ օտար եւ Քալանդանի հետ։ Չարի մը տառէ՛, Սեպտեմբեր 21 եւ 28ին, լայն կը տանէին Նույնպէս Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Այն լայն ընթացիկ շարք վերջին, «Մանապար» (1991), «Քաղաք»

ՉԱՐԽԱՍԻ

ԱՅՆՃԱՐԻ մայր հրապարակը եւ կողքի թաղաքային համարձակը, Սեպտ. 13ին վերածուած էին ժողովրդական թանաթային, ուր կայէր հաստատու էին հազարաւոր ուսանողներ, վաճառականական յիշեցումով Այնճարի կայէր հաստատու տարիներ, Մուսա լեռան հերոսամարտի 93րդ տարեգարծին առթիւ։ Նոյն օրը, երեկոյն էան «Գ. Կիւլպենկեան» սրահին մէջ, բացումը կատարուած է այնճարի կայանական ինքնուրուագի իր համարձակը ներկայացումով որ համար էին եկած է Յարութիւն Թորոսեան, որ առաջարկուած է նկարչին սիրականայ աշխատանքներուն, ապա, անոր մասնագիտական ուսման։ Ասարի իսկ տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Նոյն տարին, Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Չարխուտանի մամանայ մը աշխատանքները, ինքնուրուագի իր համարձակը ներկայացումով որ համար էին եկած է Յարութիւն Թորոսեան, որ առաջարկուած է նկարչին սիրականայ աշխատանքներուն, ապա, անոր մասնագիտական ուսման։ Ասարի իսկ տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Չարխուտանի իր աշխարհի փակեց երկու տարի, Օգոստոս 11ին, արեւմտական մէջ Ժամ առաջ, երբ խաւար տակալին կը տիրապետէր։

Իր այսօր Այնճարը։ Նոյն գիշերը մատարի պատրաստութեան կարճ տարեկան կողքին, յուշարանի կամարին տակ տեղի ունեցած է 93ամեակին առթիւ համարձակը ժողովրդական թանաթային իր համարձակը ներկայացումով որ համար էին եկած է Յարութիւն Թորոսեան, որ առաջարկուած է նկարչին սիրականայ աշխատանքներուն, ապա, անոր մասնագիտական ուսման։ Ասարի իսկ տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Նոյն տարին, Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

ԱՅՆՃԱՐԻ Հ.Յ.Դ. Հրապարակը եւ կողքի թաղաքային համարձակը, Սեպտ. 13ին, կայէր հաստատու էին հազարաւոր ուսանողներ, վաճառականական յիշեցումով Այնճարի կայէր հաստատու տարիներ, Մուսա լեռան հերոսամարտի 93րդ տարեգարծին առթիւ։ Նոյն օրը, երեկոյն էան «Գ. Կիւլպենկեան» սրահին մէջ, բացումը կատարուած է այնճարի կայանական ինքնուրուագի իր համարձակը ներկայացումով որ համար էին եկած է Յարութիւն Թորոսեան, որ առաջարկուած է նկարչին սիրականայ աշխատանքներուն, ապա, անոր մասնագիտական ուսման։ Ասարի իսկ տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՈՍԽԵՎԱՆ ԿԵՈՂ ՄԸ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սեպտեմբեր 28ին, իր տան դրան առջև սպաննուած է 40ամեայ Մարտիկ Գաբար կին ոստիկանի մը, որ խորհրդանշաբար զարմած էր երեկին մէջ, կենդանի ներկայութեան «Գրականագիտութեան» Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Նոյն տարին, Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

ՈՂԶ-ՈՂԶ ԹԱՂՈՒՄ

Փաթիստանի Պաշտիստանի գաւառին մէջ, պատմող ոստիկանի զոհ դարձան են հինգ կիներ, 16էն 18 տարեկան, որոնք ողջով թողնուած են Յուլիս 14ին հասարակաց փոռի մը մէջ։ Իրենց յանցանքը եղած է աւանանալու ուղի իրենց ընտանիքը մարտունակ հետ եւ ոչ պարտաւորուած ըստ աւանդականին։ Ինչպէս պատահած է Յուլիս 13ին, երբ իրենցանքը տեղափոխուած ժողովրդական գաւառին իրենց ընտանիքը համար տեղափոխուած էին Յուլիս 14ին հասարակաց փոռի մը մէջ։ Իրենց յանցանքը եղած է աւանանալու ուղի իրենց ընտանիքը մարտունակ հետ եւ ոչ պարտաւորուած ըստ աւանդականին։ Ինչպէս պատահած է Յուլիս 13ին, երբ իրենցանքը տեղափոխուած ժողովրդական գաւառին իրենց ընտանիքը համար տեղափոխուած էին Յուլիս 14ին հասարակաց փոռի մը մէջ։ Իրենց յանցանքը եղած է աւանանալու ուղի իրենց ընտանիքը մարտունակ հետ եւ ոչ պարտաւորուած ըստ աւանդականին։

ԱՆԵՐԱՎՅԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ԿԱՆԱՂԱՆԵՐԸ

Իրենց մը, ուր տան կանցեցին այն տեղին ուր հայերն աշխատանքը ցնցած էին։ Սեպտ. 13ին հայ Ժամ առաջ, երբ խաւար տակալին կը տիրապետէր։

Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Նոյն տարին, Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Չարխուտանի «Կայէն» Առաջին վերջին երկու հատումները Անգլո-թուրք Մտաւորական խմբագրած «Նախիր» շաբաթականին մէջ։ «Կայէն» Առաջինը՝ վերջին լայն տառէ՛, Մեջ Պէյրուսի մէջ, 1954ին եւ արժանացան ընդ ընդունալու թանաթները եւ ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

դերեղմանատուն քանդել :

(Շաբ. Ա. էջ 14)

անձրով անտառի 83 հազի մասն է և 100 ուրիշներ այժմ փրկարուում :

Պ. Գ. Ռեյնի, որ երեսուցյակ կը դրո-
նուէր, անդիւրէն շարքադրոց մը սուսով
է անդուր ճշարտեց օրաթիւքին և
զո՛ւ գացած է հնչումէ քիւրճարման
մը. Ուրած է թել որ՝ շարքայէ պիտի
հարաւածէ Իրախի, Էնի տարած հնչի-
ական դնէք, թաւ է շարքայէ պիտի
ուսէ Իրախի... Եփթիւթիւքին կըսէ
է ինք (Հարաւածէ) և իր (ուսն) թաւ-
րու ճէջի հնչումէ, որ ծաղկի կը ձգէ
Փրանսիականները: Արտաքին նախարար-
ութիւնը հնչումէ շարքադրոցին
մը հրապարակած է: Պաշտպաններու
հետ խաղաղութեան համար, Բուշներ
յաւանտե ևր Թուրքի, թալլ և արշալոյ
համաձայնագիր մը իր նախատեսութեան
էն տարւոյն վերէ:

Conférence - Présentation

du Docteur ALBERT KHAZINDJIAN
sur ses deux ouvrages

L'EGLISE ARMENIENNE
DANS L'EGLISE UNIVERSELLE
de l'Evangélisation
au Concile de Chalcédoine

et
L'EGLISE ARMENIENNE
DANS L'OCCUMINISME
des suites de Chalcédoine
à nos jours

Mercredi 15 octobre à 20h45

Salle Nourhan Fringhian
Eglise Apostolique Arménienne
Saint Jean-Baptiste
15 rue Jean-Goujon — 75008 Paris
Tél. : 01 43 59 67 03

« Յ Ա Ռ Ա Ջ » ի ընթացիկ ազդերու սակագինը

	€
Մամուլը	150 (179,40)
Հոգեխնայման	135 (161,46)
Շնորհալոյիք	135 (161,46)
Հարսնիչ-կանոնաւ	135 (161,46)
Մանկ	135 (161,46)

Բայց ազդերու սակերուն վրայ,
հարկէ աւելցնել 19,60% Թ.Է.Ա.
(անհ. փակագին մէջ ընդհանուր
զուտարը):

Այս գինները կը վերաբերին մէկ
անգամ հրատարակելի ազդերու,
ՄԱՐԶԻՄԻ ՄԵՆ ԲԱՌՈՐԻ ՄԻՆԱՆ
(25 ատը) մահացողներու պարտադ-
րին եւ 1/8րդ (12-18 ատը) մայ-
նալին:

Անտարակալ և այլ ծանուցումնե-
րու համար, դիմել քիւրճին Վար-
չութեան:

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՀՈՅՏԵՄԲԵՐ 17, ժամը 20ին
Արմուրիէի Անտարակալան Եկեղեցւոյ
սրահը

ԱՌՈՒՂՍՍ
նախարարած
ՀԱՅՈՑ ԼԵՂՈՒՅԻ

ԱՐԻՄԻՍԱՀԱՅՈՑԻՆԱՐԻՆԻԱՅԻՆԻ
ԵՐԲԱ - ԻՆՉՈՐԻ - ԱՅՍՈՐ

Կը յուսարան՝
ԳՐԻԳՈՐ ՊՐԼՏԵՆՆԸ

ՎԱՐԴԱՆ, ՄԱՐԿԵՐԵՆԱՐԻ
ՀԱՄԵՐ ԳԼ

Հոկտեմբեր 22, ժամը 20-30ին

Salle Gaveau
45 rue La Boétie — 75008 Paris

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

ՇԱՐՔԱԿԱԼԷ

Կազմող Խաչի Աֆրոյիլի «Էնի Ին-
գանգ» մասնաճիւղը շարքադրոցին համար
ստացած է փոխան ծաղկեցողին 8 էր և
Տիկին Ազատ Խաչիկեանի 50 Լարա Շալի-
քում խաչիկեանի մասնուն առիթով:

□

LYON - VILLEURBANNE

La Section de Lyon-Villeurbanne or-
ganise

un VOYAGE A VENISE
et aux îles de La Lagune, ainsi qu'à
l'ÎLE ST. LAZARE
Visite du Monastère
et de sa bibliothèque.

Du samedi 8 novembre
au mardi 11 novembre.

4 jours/3 nuits en 1/2 pension,
autocar grand tourisme - Hôtel 3 étoiles
au prix de 340 euros.

Les points de ramassage :

- Charvieu;
- Rillieux la Pape
- et la M.C.A. Villeurbanne.

Pour plus d'information et réservations:
Téléphoner à la M.C.A.V. :

04.78.26.28.71 — 04.72.12.15.03
06.80.32.30.27

□

Date à retenir

PARIS

SAMEDI 28 MARS
DINER DE GALA

à l'occasion du 80ème anniversaire
de la Croix Bleue des Arméniens
de France.

ENSEMBLE NAVASART

SPECTACLE ET SOIREE
le 22 NOVEMBRE.

Les 4 sections de Marseille fêtent le
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

« Յ Ա Ռ Ա Ջ », ՍՏԵՆԱԿՐ

ՇԱՄԱՐԸ ՄԻՍԱԳԻՆԱԼ

ՕՐԵՐԵՆԻ ԺԱՄԵՐ
ՇԱՀԱՆԷՇԱՀՆՈՒՐ

ՆԱՀԱՆԶԸ ԱՌԱՆՑ ԵՐԿԻ
ԿՐԱԿԸ ԿՈՂԴԻՍ
ԵՆ

« ՅԱՌԱՋ — 50 »

(Շաղկափաղ 50-ամեայ
հաւաքածոյին)

Կիմի՛ « Յ Ա Ռ Ա Ջ » ի:

Բարձրագոյն ծախք՝ 6 €, հաւոր դուր:

16€

18€

12€

19€

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»

83 rue d'Hauteville 75010 Paris

Siret : 571 027 317 000 15 — Commission Paritaire : N° 0609 K 84876

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԵՐՏԻՅԵ ՄԱՅՐ ՏԱՀԱՐԻ ՕՅՄԱՆ 104-ԴԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁ

Այս առթիւ, երեսուցյակ ապրանքներով
կը ծառայաննէք մեր Եկեղեցւոյ զա-
նախնարն թէ կիւրակէ, Հոկտեմբեր 12-ին
Փարիզի Սուրբ Յովհաննէս-Մարկի Սուրբ
Տաճարին մէջ պատարաղ կը ծառայաննէ
ծրաստի թիկն Առաջնորդ՝

ՆՈՐՎԱՆ ԱՐԲ. ՉԱԲԱՐԵՆՆ

Փոստամատիկ ազդեր կ'ըլլայ Եկեղե-
ցաւէն Աղեղանաղ ՄԱՐԿԵՆՆԵՆԸ, Սուրբ
Տաճարի բոլոր բարեխնարներուն և ծա-
ռայողներուն համար և աւարտին, Սա-
տարի օրհնութիւն:

Բոլորը կը հրաւիրուին պատարաղ ա-
ւարտին, մասնակից գտնալ սիրոյ սեպ-
նի՛ք՝ մասնակցութեան համար, որ անի
կ'ընտանայ՝

PRESS-CLUB DE FRANCE

8 rue Jean-Goujon — Paris 8^e
Ժամը 13ին:

Կը խնդրուի հետամնել հետեւով
քիւրճին, ապահովելու համար տեղի-
քը՝

- Եկեղեցւոյ բարոյադարման՝
01. 43. 59. 67. 03.
- Տիկնայի ճամբարաւորին՝
01. 47. 43. 12. 66.
- Տէր Անտոնին՝
01. 46. 62. 01. 29.

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԵՐՏԻՅԵ ՓԱՐԻՋ

ՇԱՐԱՐ, Հոկտեմբեր 11

ՏՈՒՆԷ ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԿԱՆԱՅՍ

ՎԱՐԿԱՆԵՍԱՅԻ

ՄԵՐՏԻՅԵՆ, ԵԿԵՆԵՆ

ՄՈՂԱՆԻ ԳԵՐԲՈՂԻՆ

ԴԱՌԻՆ ԱՆԱՐՈՒՄ ԲՈՒԼԻՈՒԹԱՅՈՒՄ

ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՅՈՒՄԵՆ

ԵՆ ՆԵՐՄԱՆ ՎԱՅՏԵՆՈՒՄ

Տոն է ազգային և եկեղեցական՝ ի ի-
շատակ դիմելու Եւրոպայի շարք և
Թարգմանութեան Սուրբ Գրքոյ:

Այս առթիւ, ժամը 10ին պատարաղ կը
ծառայաննէ:

« Date à retenir »

Les Marchés de Noël
de CHENE

Les 6 & 7 décembre :
GRANDE
BRADERIE A SEVRES

Les 29 & 30 novembre :
avec la CBAF
A MARSEILLE

LE VANETSI

Vendredi 10 octobre à 20 heures
au Centre culturel Alex Manogian
118 rue de Courcelles — 75017 Paris

J.M. CARZOU et R.H. KEVORKIAN
présentent:
LE VANETSI

Rédigé en un seul volume,
à l'initiative de sa petite-fille,
des 3 victoires historiques
de Victor Gordon
publiées entre 1959 et 1970
LE VERT SOLEIL DE LA VIE,
LE CHEVALIER A L'EMERAUDE,
L'APOCALYPSE ECLARATE

C'est une trilogie passionnante pour
se plonger dans la vie d'un enfant du
XXème siècle, tour à tour victime de
l'oppression turque et acteur de la ré-
sistance contre les Nazis. Plus qu'un
simple témoignage, cette biographie
romancée, saluée en son temps par le
romancier, saluée en son temps par le
Général de Gaulle, Raymond Aron et
André Malraux, incite avant tout à la
réflexion et se veut un appel à la
conscience des hommes.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

የሁሉ ሆኖ ስለሚገኝ

ՍԱԲԲԻՉԻ Հովանեսը Դէն, Հիւրն էր
 Բազմաթիւն եւ քաղաքակրթ գիտութեան
 սերտագիտ, ուր կըլի ունեցող ող-
 եմիւն չամար եւ Հանրապետութեան
 Մամուլագործութեան Եմուլութեան: Իր-
 արարիւն եւ կենսական սկզբունքներով տ-
 տաւան ալի Մամուլագործութեան անհա-
 յուն բարեկենսականութեան պիտի ունէր
 յարմարեւ չամար իր մամուլագործու-
 եւ Սարգիսի ալ ուղղութեամբ կ'ուզէ
 արտաւանք իր քաղաքագործութեան, ք-
 ին կ'ուզէ իւր Հանրապետութեան մայրու-
 չամար, եւ Հանրապետութեան պիտի
 գիտեմ: Իր Հասարակութեան շնոր-
 ք Վոյն, Սարգիսի կ'աւանդէ: Զօր-
 աք Կոյն մամուլագործութեան զմէ կ'ըրար
 ինչ ինքնակրթութեան շարժարեւնէ պիտար-
 ին իշարակութեան:

ԼՈՒՄԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Հասարակ և շփոթ
7ԻՆ, երազային Մրկաներ 27 երկր-
ներ, երկամյակ նախադրերը յայտ-
աբար և՛, որ բարձր միջինը ձև-
վանել արդեն Ներկայումս համար
գրաստույթները արեւել անսկզբին:
Կետան որպեսզանք սերիին կյու-
նովինը: Երազայի մեջ, ցանկող
և 50 հարյւր երթ, բերե կան որ ար սու-
նախադրեւ 100 հարյւր արեւել-
ցան եւ (ժրմանայ մէջ կան 70 հա-
րյւր երթ): Երազայ Հոկտ. 8ԻՆ եր ծառ-
այեր երթ մեծացող դրամատուրու
(Բոյըլ արեւել Սըրբանա, Լոյսն եւ
Պարբէլ) բերեւելին ծառայը, քայց
կան որ ար սակարաններ երկին անկող
կարմառայերին աւել կողմ:

3200 ԲՆԱԿԷԶ օպանդուտ Է՝ 2005էն ի վեր ՕԲԱՆ-ի եւ ամերիկեան բանակի գործողութիւններու հետեաննով Աֆղա-նիստան մէջ, բառ իւր Հըրապարի հա-մայարանի հետազոտողը Է՝ Նոյն աղ-բիւրն հրաժարէ ԱՄՆ 2500 տոլար (1830 եւրո) կը վճարէ ամէն մէկ զոհի ընտանիքին...

ՓԱՐԻԶԻ տեղական տուրքերը 9% յաւելում պիտի կրեն 2009 ին, ըստ Փարիզի քաղաքապետութեան ֆինանսական կցորդին, որ զանգից տարւոն պիտածնի ծրարարները ներկայացուցած է: Այս յաւելումը՝ չափաւորին հետեանք, Փարիզի խորհրդակցին նիստին նիւթ պիտի ըլլայ Հոկտ. 20 եւ 21-ին:

[illegible]

ԻՍՐԱԵԼԻ որոշած է Ռուսաստանի վերադարձնել Երուսաղէմի Սերդէյ պալատը, որ անցնալին ցարական ընտանիքին պատկանէր։ Այս զորոշումը կը զուգարարուի Սերդէյի Երուսաղէմի վերադարձին։

ՌԱԿ-Ի ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՌԱԿ-Ե ԿԵՆՏՐՈՆԻԱՆ ՄԱՐՏՈՒ ԲԵՆԵՆ ԶՈՒՄ

Իր տեղեկացանք թէ Դրփոյոր Սայաթ-Նոյ անուն տէկը որ Նև ետքի թՃԷ Ա. իւլիի ի պատմ. թուրքաւանդիկեան ըն- երախցոյթեան կազմակերպած ճաշին ամանակած է, կող չունի կուսակցու- րեան ձեռ: Այդ ամօք քարտուող է, ա- զիկար տեսակէտներով իբրև թէ փոխա- նութի թուրք - չալիպախ յարաբերու- ցիւններու նկատմամբ ԱՄՆ-ի կեցուածքն ու տրամադրութիւնները:

ՌԱԿ կը յայտարարէ թէ այդ անձը ոչ
 է՛կէ իրաւունք ունի հանդէս դալու իր ա-
 տուով, ուստի «անճոռնի իր միտքերը
 իր ցոյացնեն միմիայն անհատական իր
 համոզումները» :

Էդգար Իսթալեն վարչապետին՝ Օլիվերի Մուկուս ապրելովեան և կրնայ ծառայել երկու երկիրներու յարաբերութիւններուն արտաւաման: Կարգւոյ, Օլիվեր պէտք է չամոռն հուշարեալ որ Մուկուս և Իսթալեն չծախէ հակադային պաշտպանութեան ԽՍՀՄ-ու արիւթեան, որովհետեւ կարողութեանում գործողութիւններ կը յառնողեն Իսթալեն: Վարչապարձումս պատար կը գտնուի երեսուցեակութեանում կարողութեան կառուցումս 1890ին, ընդունելու չամար ուխտագրները:

ՎՍՏԻԿԱՆ ԷՆԹԵՔՈՒԼԻ 187րդ անդամը
դարձած է Հոկտ. 7ին, Ս. Պետերսբուրգի
մեջ գումարուած ընդհանուր ժողո-
ւին ընթացքին:

ՊԻՍՔԻՆՅԱ (Ալեքսեյ) դատարանը
չորսական տարի բանտարկությունից հետո դա-
տարակարգաբար է վեց հոգի, այն ամբողջ-
տուններ համար որ էլ են բարձրագույն մանկա-
րի ծովը:

[illegible]

ՓԵՐՓԻՆԵԱՆԻ Քաղաքապետան ընտ-
րվելու համար Մոնթրեալի վար-
չության գլխավոր ինժեներ Ջորջ
Խոֆման, քաղաքապետան և առա-
նկալներին անվախաբերական ախ-
տանդներով, Հարցը ծագած էր վր-
ժ և դատանակին նախագահին
ներքո պատճառած, քանի որ առա-
ջ էր որ առաջադրված մէջ պահած
ընտանրութիւն Բ. լրբանի ապարիւն
ընթացած էր իր ԻՒՖՎԻՔԻ թեկնածու-
նութեան անվեր եղանակ է վերըն-
րուած քաղաքապետի քանակիները

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃՆԱՊԱՏՈՒՄ

ԱՐՑԱԽԸ ՀԱՐՄՆԵԻՈՐ Է

տ. 16ին Շուշիի Ղազանչեցոց եկե-
ղի մէջ տեղի կ'ունենայ 687 զոյլի
միջոց: Տաճարին շուրջը բարեկար-
գ շինարարութիւններ կը կատարուին եւ
վերակառուցուի Ստեփաննայկերի
պաշտարար:

ազատիչ հարաներին նախաձեռնելու ուղևորանքներին մեծահասակների Հայրապետական այլաբանության հարապակի մասերը թվում են առկա լինելու համար։ Այս տարի ծրարվում է դիմել հարաների կազմակերպիչ, ղեկավարող հաստիքի և 6878: Ցատակի կը պատրաստվեն 500 զոյի ու: Հետաքննարկում են նաև հարաների կազմակերպիչ այնպիսի ժամանակներին թուականների առկայմանը միևնույն ըստ էլ ըստ էլ ըստ էլ

ՆԻ ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

դաժին գործերու նախարարութեան
ու ըսածնի պատասխանատու Տ. Բա-
նէ Դարբասդի Հաքի կարգորդումն
ըրդին Իրանի պատրաստակամ ու-
մասին ըսած է լրագրողներու թէ
կարգաւորման թանկեղութիւններն
է շարունակուին Միւսլիմ խումարի
ախով: Այս պատասխանը քաղաքա-
նութեամբ կը նկատուի Բնհաւնի ա-
նկին:

ԻՐԱՔԻ ԱՌԱՔԵԼ ՈՒԹԻՒՆԸ
ՄԻՍՐՏԱՆԻ

Կոնքեր ինչ Զապաթոնց զօգար-
 ան ձէ գործին ուժեղն զամա-
 նանց կղերին ուրիշ տեսակով զօր-
 աւանին զխաւարքեան զհա-
 րաւարքսն կարգն եւ նոյն քաղաք-
 ը զիմարանն ի Բրաք գրկաւ
 զպալատն զօրօգոտանն ի վրին
 զքէ։ Ան ի կը գործը ի լնական քաղ-
 զօրաւանին կարգին ձէլ։ Իրենց
 ուժեղն ինքն ընթացելն խաղաղ-
 անքն ձէլ վրաւոր տնայնն եւ,
 զիւր ուրիւ որովք կորստան։ Նաւան-
 ի ի նստակ ըր տնայն իրենց զօր-
 ւրիւնքին արքանանն Բաւոյր զը-
 զ Կալիպան զօրախմբն ինչ

ՎԵՐԺԻՆԷ ՍՎԱԶԼԵԱՆ
ՊԻՐԳԵԽԼՏՐՈՒՄԸ

ԴՆ-ու կենսադրական հիմնարկը «ԻՍ.
ու մեծագոյն միտք» տիտղոսով եւ

ուն... Այժմ մեղադրանքի տակ է :
արուած քննութեան պատասխանա-
էր ընկերվարական թեկնածուն,
ստորագրած էր 514 ճանրով :

ՄԱՅԻՆԻՆԻ Ե՛Ք Ե՛Ք Ե՛Ք ԳՈՒՆԷ՛Ք ՈՒՐ
 ՆԻՆ «ԿԱՊԱՄԱԿԱՆ» ՈՐԱԿՈՒՄ ԵՐՈՅԹ
 ՆԵՑԱԾ Է ԵՄԻՍԿՈՊՈՒՆԵՐՈՒ ՄԻՆՈՂՈՒ
 ՈՐ ՄԵՂԻ ԿՈՆԽՆՈՅ ԼՈՒՄ: ԼՈՒՄ.
 ԽՈՍԵՔ ՄԱՆԻԿՈՒ ԼՈՅՔՅԱՐԻ ՈՐԱՌՈՒՄ
 ՈՒՆԵՐՈՒՄ Է ԼՈՒՆԻՆՈՒՄ Ե՛Ք ՄՐ-

(Tenn. 7: 18)

þ n h s f t u

ՆՈՐ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ

Պ. ՕՐԱՆԻ

[illegible]

Պ. Օրան իրեն ուղղումա՞ծ նախորդ քա-
ղաքա՞նայիններուն պաշտօնապէս թողո՞ւ
ներկայացուցած ըլլալով Հանգերձ, կադ-
մակերպութեան անդամները կը շարու-
նակեն անարգել գործել: Իրեն ոստիկա-
նական պահպանութիւն տրուած է Հ
ՏԻՆԻ սպանութենէն ի վեր:

սով է մետալով պարզեւատրած է բանա-
հաւաք, բանաստեղծական դիտութիւն-
նի տողերը Վերաբնէ Սպաշտեղծ, հա-
մալով թէ աշխարհին ներկայացնող անո-
սայտաւորութիւններն որպէս պահա-
նարք: Ան աւելի քան 200 աշխատութիւն
հեղինակ է: Գրի առած, ձայնագրած
նախագրած եւ ուսումնասիրած է Արե-
ւմտահայաստանի աւելի քան հարիւ-
րեակալայրերու վերաբրոշներու վիճ-
ակութիւնները, քառասունական արժէք-
նութեանները, եղբեր, եւնէ:

ՈՒ. ՍԱՐԳՅԵԱՆԻ ՀԱՐՏԻՐԱՄԵԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանին մէջ Հոկտ. 7ին սկսած է եօթեւ զրոյսագործ մը, նուիրում՝ Ու. Սարգիսյանի ծննդեան հարեւակներին Այդպիսով երեսուն հզ գումարն ՄԱԿ-ն Մեծն Բրիտանիայէն, Ֆրանսայէն, Ռուսաստանէն, Սուրբայէն, Վրաստանէն մօտ 50 դրական գումարներ, զորղներ, հըրապարակ խօսներ:

Բացման խոսքով Հանդէս եկած է մր-
շակոյթի նախարար Յ. Պօղոսեան: Ի
կարգին ԱՄՆ-ու Երևանի դեսպանը Հա-
ղորդը կոչած է Ի. Ղաբու միջազգայն
մանկութեի տէր լաւաբոյն զրոյշներ
էնկր:

ՖԱՆՍԱԿԱՆ «ՕՐԱՆՏ»Ը

Յրանալիս «Օրած» ընկերության 51,5 միլիոն երրորդ տասնամյակի Հաթիվի բնակիչների կապի երրորդ անու. դարձած է: Պետի գործն + 374 (0) 55 + 374 (0) 95 կապահանջում: Եթե գործն ինչպես կարգի ենք տարուս առաքող յառաջացումս կարգադրելիքն գործածում և ըլլայ ինչպե՛ս 60%-ը, Հաթիվի ծառայողների կարգադրումն յանձն ժողովրդի իրաւունք է՝ ինչնեայ էս անի գործածումս թիվեր: Անորդն թն իսկանցն էն զուգիքսկանք երկու ընկեր թիվն ալ:

Հետ: Բիզիկլայանները ընդհանրապես խաշնարածութեամբ միայն կը զբաղէին, այդ պատճառով իսկ, իրենց կենցաղային այլ կարիքները հոգալու համար, առեւտուրը կը կատարէին դաշտային Տերսիմի Տալիքուն Հետ:

Հայկական լեղամիտիսական կու

սակցութիւններ այնքան ազդու
ներկայութիւն չեն եղած Չարսան-
ճաքի մէջ եւ այդ պատճառով տե-
րսիցիներու հետ համադրածակցու-
թիւնը յաճախակի չէ եղած :

[illegible]

Եղեռնէն ճողողարած հայեր փրկելու իրողութեան մասին կ'անըրադառնան ամերիկեան եւ գերմանական Թուրքիոյ հիւպատոսարաններու փաստաթուղթերը, ինչպէ՛ս նաեւ ամերիկացի միլիտըրը, Հէրբ Ռիկզի եւ այլոց վկայութիւնները:

[illegible]

Մեղի քէշ ծանօթ է 1938ի Տեղափոխման իրականացման ժամանակահատվածին հայտնի լինելով, որ իր օգնությամբ իր ժամանակակիցներին օգնելու համար իր օգնությունը չէր օգտագործում։

կողքին սպաննուած եւ ջարդուած
են նաեւ հայեր:

ՀՅԴ-ՏԵՐՍԻՄ
ՅԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ռուբեն (Ռուբեն Տէր Մխանատյան) տերաթմբիցներու հետ ձեռք յարաբերութիւններուն կ'անդադրանային յուշերուն մէջ, չեղանկով, ու ձեռք էր աշխատանքներ կեդրոնացուցած Ըլլալով Սասնի, Վասպուրականի եւ Կովկասի մէջ, առիթ էր ունեցած հետեւողական կապ հաստատելու Տերաթմբ աշխրէթներուն հետ:

Դիլյախոր կապը եղած է Պրինկիլ
քիլիկի ալ Սարունքի ալեքի՛՛՛ի
զգա՛հն Ձէյնյալ, որուն հետ առաւ
Վրէ չափկալու՛մբ Կոնստնդ Կորլի
ըր, 1905ին: Յարաբերութիւնը
աւելի էր սերունդին եւ Ձէյնյալ աւ
սուլանս զգալահայեական: Էր դաւ
նալ: Խուրճի մօտէն ծանօթ կալ
էր Ձէյնյալի, որ Էր չաւանդ
թրքական կառավարութեան կող
մէ: Ձէյնյալ քր ճանի աղիթիւր
Խուրճի եւ Կորլիւն առաջակալ
էր խտն առնուանութիւնը կա
մակերպել չաչկերու եւ սարքիւ
ներս միջեւ, որպէսզի երկու մ
ղովորները թիւաժուլուին եւ ձէ
սպի գրանան:

1907ին Ձէյնալ էր տերութեցի զին
եայինքը կը Գործէ՝ անցնել Մո
նէ յիմանալ Դարեհկոյնեան Մ
տալական խումբերուն, սակա
թրքական ուժեր, խտ չարքեր
կը Կարկէն անոր ճանապարհը: Յ
տագային թրքական բանակին
ոստիկանութեան կողմէ չալատու
1911 թու զաւարդաբար կը սպանն
ւի:

Ռուբին տերափմցիները կը կոչուէին ռուբինները»։

ՀՅԴ նկատելով Տերափմի կարուորութիւնը, հոն կ'ուղարկէ երրորդ կացի իր գործիքները՝ Տերափմ-Քուրի (Ռուբին Եփրատահան), որ տերաւ յարաբերութիւններ կը հաստատէ փղիկաշէն շեղադասներուն հետ, մասնաւորապէս Մէլիք Ռիզաշէնէ, որ յետագային պիտի դառնար 1937ի Տերափմի ապստամբութեան ղեկավարը։

 $(\mathcal{U}_p, 2)$

4. 9.

«ՄԱ՛Հ ՄԻՔԻԻՆ»

Մատուրի Արարիա ապրող սո-
բիալի կրօնատուր մը հրովարտակի
Տրմահովհիտ արձակած է Ու-
Տրմահի ծանօթ հերոսի՝ Միքի
Մառզին։ Ան նկատուած է պիղծ-
ու ալ պատմատուր մահուան ար-
ժանի։ Լուրը միծ պարզանեղ
գտած է միջաշգային լրամիտուե-
րուն մօտ, ծաղրանի տառարկա-
րդանիով հրովարտակին հեղի-
նակն ու մարկարեկիով Արարին։

Արար լրագրող մը յօդուածով մը
Հակադատ է Երուսաղէմէն յիշ-
խմեցաւ է թէ արարական զբա-
կանութիւնը տեղէ զբաւանութիւն
կերտ հետ շփուած լինելու ատեն
է անոնցով է Նարաւառացի: Թարգ-
մանաւոր են որոշելու որոնց հետ
կրնաւ կենդանութիւնը եղաւ են ու Հե-
ղինակը այլ ծածկով բաւկ տուաւ զ-
բանիկ որոնք ուղղակի արաւայտ
են նոյնքան զիւրիկ հէր: Արարա-
կան զբաւանութեան մէջ ալ կաւ
խօսող, պատմող կենդանութիւն:

Հնուատեսիկին գիտով այդ պատմութիւնները վերածուեցան կենդանի պատմութիւններու: Միջին անունը անկէն ծանօթ հըրոսնոսէն մէկէն: Միշէրու, հրովարտակին հեղինակը իջ հրահանգէ որ ան սպաննուի: Բացատրութիւնը այն է որ մուկը պիտի կենդանի է ըստ կրօնական օրէնքին: Ուստի Միջինակուք է սպաննուի, ինչպէս որեւէ մուկ:

[illegible]

Լրագրողը հետևեալ տողերով արտած է իր էջը. «Կուզէի ըստալի կրօնաւորին թէ մենք արդէ բաւարար հարցեր ունինք Ստուա Աթոբոյի մէջ: Թող մեզի խնայ իր մարգարիտները. թող երթայ իր երկրին մէջ բարոյականութիւն քարոզէ: Ու Աստուած իրեն օգնական»:

ቶህጊኒ

րեւ... Իրաւս կը թաղար կուրծքիս մէկ
կը կարծիք որ շատ հեռուին կը իրեն
նոր ծախք... Երկու ձեռքերուն կոկոր
սեղմեցի չորաւորս համար... քալլ մ
ալ ու կը իրաւանք էի... զապաքի պ
կանցնեցայ մուտքը արդիւնու հ
մար... ու նորս միտքին քանի մը հ
ցան մէկէն պայթեցան ու մարմնի մ
բոլոր ծանրութեամբ ինչպէս գետին
վառահ ու կը երբորս մարմնին ըր, ք
ինչ մեղքս պահւեւ, մեծ ծանկտաւ
մը տրեքին ներս ու արտա թնդանը դ
եւաւ...

Ու անտարբե՛ր մեր վերաբերուած
լացումներուն, կանչում աւերակներ
դիմա՞յ իր ստրկութեմ ժարդու նոս՛մ
ներ զտաղտնի՞ով քանդում տանք
վրայ, ուր այնքան ժարդիկ են մեռ-
վախտախան ժարդը, ապրելու, մի-
այն ապրելու Էրմանկութենէն տարու-
կը կրկնէ՛ .

— Մարդու հոգին ինչքա՞ն անոյ՞ է
դեր... :

(Гл. 53)

ՄԻԵՐՈՎՆԵՐՈՒՆ

Uтг

ԶԱՊԷԼ ԵՍԱՅԵԱՆ

Δ Υ Ψ Ϝ Π Ϛ ϛ Ϝ Ϟ ϟ

Ոչ առեւն էլ Համայնքը Միտն. արեւել
աբար ժաման է, բայց չը վերելն ճառա-
պանները իրն ըրոյն չը կը Հրեւեն
ըրրոյ քաղաքը. զիմար լեռները չառա-
գուն են, Միտունը չը կարծած Յուրդը
կանցնի Համայնքի Հողովչական կամրոյն
Միտ տակին ու կարեն մեկ պարսպաբե-
րան Համար Իրականութեան՝ անարիւն
կարել էր բացառական ուժին ու շարժու-
ցունքները անհեռացող արեւին. բոլոր
այս վառ զոյններ, պէրճանքը սակայն
անմիջապէս քրքրէ կ'անհայտ ու ողակ
ու ծայր՝ արեւածած քաղաքին անարիւն
կարել էր ցցունք զեւթ փոքրորտ ու
կարգաւորուի Կոնստանտին

Մեռած քաղաք, գերեզմանալիք լուս-
թիւն...: Պատմական Մամեստիան
հին դարերու քաղաքալիթովիւնը ին-
չնադարեան ընկոյրներով ու քանդուա-
լաւաններով, զարմանքով ու դարձու-
թանքով էլ նախի կարծես նոր աւերակնե-
րու վրայ:

ներուն մէջ, այսինքն մտիւրները այլը
 անմտերուն ու քարգործեան մը վրայ
 կանգնած՝ կը փոխուն ճամբան: Դրան
 քանի տեղայն Քուրդը կ'անցնէ, մէկ
 ժամէն երկուսուեանք ու կապառու
 քարերէն[1]. Նոյն գաղտնի տարբերութիւն
 նաեւ իրենց գէմբեանքն իրայ կ'երեւոյ
 այսերուն մէջ կ'ընտանեան բոցը մտրել կ'
 կարծեն, իր օտարուն երեւոյթը զի
 բնիչ անանդախտ կ'ընէ ու սրայու
 քնամը կը հետանան խրտած քի՛ մէկ
 հետաքրքրելու հետ, թէ՛ միշտէն...
 — Բարի էջ եկեր...:

Զապախակէ մըրումով պէս կը դառնան,
դէպի Հայերէն խօսքերը, արեւէն սեպցա-
ռւ տառապանքն ծամածամտ դէմը
կը ցցուի մեր դէմ. երկա՛բ ատեն տառն
խօսելու իբրարու կը նայինք. մեր յուզու-
մէն զղածուած Հայը կը տօճորին Հե-
տըջեա՛ն, յօքերը կը բարձրանան
կի՛ննան, աչքերը գետին կը սեւեռէ ո-
տարթած շարժմա՛մ մը կ'ընէ դէպի աւեր-
ած Երուսաղէմ:

- Կուզէ՞ք երթալ դէպի մեր տունն
ըր... ժամանակը ոչ է... բայց կրնան
տեսնել:

Իր ետեւէն կը բարձրանա՞նք գաղութը
 րէ՛ մը. հնարեալն է՝ ընտանեացած իր ներս
 կայութեան, կը սկսի փոսիլ նախ ընդհա-
 յետով աւելի արագութեամբ. յանկար-
 իր խօսքերը գահաւիժում մը ին սարսա-
 փելի, անպատմելի ղէպներու՝ որոն-
 մտիկի ընձեղնէ հետով, պարտաւած ու
 գին ներքին ցնումը մը ու կարծես փախ-
 լելով որ ա՛յ ինտայէի մեզի, ա՛յ լրտէսի
 աւ լռելն ու թոյլ տալին որ գտնէ իրպէ՛

մը կարենալինք հանդիլ մէկ որոշ դէպ
քի մը վրայ...

Մարդը գնեց և սակայն իր յիշատակներէն. անդիտակից հրաշքով մը կ'ծանրանայ ահաբեկու մանրամասնութիւներու վրայ:

[illegible]

Պահ մը լուռ, գլուխը կը ծռէ, աչքն
կը սեւեռէ դետինը, կարծես կը վարարա
խառախանկու։

Պ. Վաղրամ Ամարյանի
ցատկով Դր Դանտեսի կր հրո՞ղ

ԺԱՌԷՔ ԱՃԵՐԻՄԱՆԻ

Ժաճը, որ պատահաբար Հոկոս Արի:
Յուշարկարություններ կը կատարուի
Ուրբաթ, Հոկտեմբեր 10, ժամը 10-45ին
Փարիզի Սուրբ Յովհաննէս-Մկրտչի Մայր
Եկեղեցին

15 rue Jean-Goujon
75008 PARIS

Որեւէ մտազոյգ զրկուած չլիլալով կը
խնդրուի ներկայուի իրրոյ այդ ճիւղով:

«ՅԱՄԱՆԱ» - Մեր ցաւակցութիւնները
Պ. Վաղրամ Ամարյանին:

Հ. Մ. Բ. Մ.

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հ. Մ. Բ. Մ. - Ֆրանսիոյ սկստական
2008-2009 տարեշրջանի աշխատանքները
վերաբերում են:

Վեց տարեկանէն սկսեալ բոլոր Հայ
փոքրեկն ու պատանիները կրնան մաս
կազմել Հ. Մ. Բ. Մ. - Ֆրանսիոյ սկստա-
նականին:

Փորձունքներ տեղի կ'ունենայ ա-
մէն կիրակի ժամը 11-30էն 15-30, Սուրբ
Սամուէլի Մարտունեան վարժարանի
յարկէն ներս:

Հ. Մ. Բ. Մ. - Ֆրանսիոյ վարչութիւնը
ամէն կիրակի կ'ապահովէ փոխադրական
միջոցը:

Յաւելալ մանրամասնութեանց համար
կը խնդրուի հեռախոսել հետեւեալ թի-
ւին՝ 06-25-93-28-90:

ԵԿԱՄԻ ՈՒՆԵԱԼԼ

ՎԱՊԻՆԸ ՄԱՄԻԿՈՆԵՆԻ
ՀԱՄԱԲԱՐՈՒՄ

Հոկտեմբեր 22, ժամը 20-30ին

Salle Gaveau

45 rue La Boétie — 75008 Paris

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 57 021 327 010 05
Commission Paritaire : N° 0690 K B4976

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

RECRUTEMENT

POUR LES SEJOURS D'HIVER

(Du 14 au 21 février 2009)

ET D'ETE 2009 A BELLEFONTAINE

- Directeurs diplômés BAFD ou ayant une équivalence
- Animateurs diplômés BAFD ou stagiaires (bon niveau de ski nécessaire pour hiver).

Candidatures à adresser à :

C B A F — 17 rue Bleue, 75009 Paris

e-mail : cbaf@wanadoo.fr ou par fax au : 01.53.34.12.13

(Երա. Ա. Կիւն)

ցուցով կ'աւանդուին Զրեաներու
և Կաթիլիկէ եկեղեցւոյ Հաւատարմա-
ներուն և պատանիաւանաներուն մի-
ջեւ: Գրաւոր իր նշանակեալ անցեալ
ով, արտաքին անարկուն և Պիտ ԺԲ-ի
պատասխանով կրնան պատասխա-
նատուանել լուսկիւնը Եռայի ընթաց-
քին Վեցը կրնար ժողով ցատկ աշի
կրողութիւն, որ կրնան իրարայր-
ութեանը ձայն չարձաբացել փոխ-
յու համար մեր կրողութեան և նախըն-
կեցին թու մայր ընտան և ան, աւել-
ցնելով թէ ոչ կրնան ներկ ոչ ալ մու-
նալ: Անհաւալիւններ, ճարտարաց ժը
տալով, արտաքին յայտարարած է որ
Զրեաներու և քրիստոնեաներու միջև
երկիտունները հիմունք և փոխադր-
արդարեւ փայ: Իր կարգին, սիրտաշի

տեղիկները ըսած է որ ճիշդապէս
ով յարաբերութիւններու (Զրեաներու և
եկեղեցւոյ) ողբերգական պատմութիւնը,
այս փերէնը պէտք է զարմանէ Զրեանե-
րու զիմ գործուն անարդարութիւնը:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՁԻՆԵՐՈՒ փառաւոր
Թալմանի, ծանր կը կոչու փերին և
Ուսանիկներ յարաբերութիւններուն վը-
րալ և ալ արշնջութեամբ Ձիմառան
ընծամ է դիմաւորական թանի մը փոխա-
նակութեան Միացեալ Նահանգներու հետ:

Դ. ՍԱԲԻՈՒԷ Էր ժարչոյցմէ մէկը
ըրած է ՏԷ ԺԲ-ԻՄ-Ի-ի (Արտաքին ա-
պահովութեան ընդհանուր ղեկավարու-
թիւն) գլուխը, յանձն էր Պեմար Պաժ-
լի:

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԵՐՏԻՔ ՓԱՊԻՔ

ՀԱՄԱՐ, Հոկտեմբեր 11

ՏՈՒ Է ՍՐԲՈՑ ՔԱՐԿԱՐԱՆԱՅ

ՎԱՐՈՒՊՈՍՏԱՆԻ

ՄԱՐՏԱՊՈՍ, ԵՒԼԵԻԻ

ՄՈՎԱՆԻ ԲԻՐՈՒՊԻՆ

ԿԱԹՈՒՆԱՅ ԳԻՒԴՈՒՊՈՍՏԱՆԻ

ԳԻՐԻՈՒՆ ԿԱՐԿԱՐԱՆՈՒՆ

ԵՒ ՆԵՐՍԵՍԻ ԿԱՐԿԱՐԱՆՈՒՆ

Տոն է աղային և եկեղեցական՝ Ի յի-
շատակ դիւան Նշանադրանց Հայոց և
Քաղաքաւանութեան Սուրբ Գրոցը:

Այս առթիւ, ժամը 10ին պատարալ կը
մատուցուի:

Date à retenir

Les Marchés de Noël de CHENE

Les 6 & 7 décembre :

GRANDE
BRADERIE A SEVRES

Les 29 & 30 novembre :

avec la C B A F
A MARSEILLE

LE VANETSI

Vendredi 10 octobre à 20 heures
au Centre culturel Alex Manoogian
118 rue de Courcelles — 75017 Paris

J.M. CARZOU et R.H. KEVORKIAN
présentent:
LE VANETSI

Rédaction en un seul volume,
à l'initiative de sa petite-fille,

des 3 romans historiques

de Victor Gardon

publiés entre 1959 et 1970

LE VERT SOLEIL DE LA VIE.

LE CHEVALIER A L'EMERAUDE.

L'APCALYPSE ECLARATE

C'est une trilogie passionnante pour
se plonger dans la vie d'un enfant du
XXème siècle, tour à tour victime de
l'oppression turque et acteur de la ré-
sistance contre les Nazis. Plus qu'un
simple témoignage, cette biographie
romancée, saluée en son temps par le
Général de Gaulle, Raymond Aron et
André Malraux, incite avant tout à la
réflexion et se veut un appel à la
conscience des hommes.

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

LYON - VILLEURBANNE

La Section de Lyon-Villeurbanne or-
ganise

un VOYAGE A VENISE
et aux îles de La Lagune, ainsi qu'à
l'ÎLE ST. LAZARE
Visite du Monastère
et de sa bibliothèque.

Du samedi 8 novembre

au mardi 11 novembre.

4 jours/3 nuits en 1/2 pension,
autocar grand tourisme - Hôtel 3 étoiles
au prix de 340 euros.

Les points de ramassage :

— Charvriey;

— Rillieux la Pape

— et la M.C.A. Villeurbanne.

Pour plus d'information et réservations:

Téléphoner à la M.C.A.V. :

04.78.26.28.71 — 04.72.12.15.03

06.80.32.30.27

□

ՕԳՆԵՆԻ

ՎԻՐԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Վրաստանի և Ռուսիայի միջև ծագած
պատերազմի հետեւանով, ԿՈՐԻՆ
քաղաքահայր Հայրի ապստամբ դուռն
էջ Զաւարթը:

Հայաստանի ԶԱՎԱՐԻ Հայրիկան ըն-
կեր-տեսական թուաւ պայմաննե-
րուն, զարկեալան մեր հայրենակիցները,
որոնք ընտանացած են իրենք ընա-
կանները և աշխատակիցները, աղքէն
սեղանաբարուն են հայ ընտանիքներու
մաս: Արտաքինները հայտնաւորել են
անդիպելի շտապ կարգի կալ:

ՏՐԱՍՍԱՆԱՅ ԿՈՐԻՆՑ ՈՒՍԸ կոչ
կ'ուղղէ մեր հայրենակիցներուն, աշու-
րեան հասնելու վերահայրութեան, աշու-
րեան ընտանիքի, մասնաւոր հայ մա-
նուկի մեղք երկարելու մեր կոչումը
անգամ մը եւս մեկ կը ձգէ զիմերու մեր
ժողովուրդին առատաւնեւութեան:

Օգնէ՛ք վերահայրութեան, յեղուկ
կոնցրէնք իրենց այս դժուարին կացու-
թիւնին դուրս գալու: Համար:

Ձեր ներկայատուցութիւնը ուղարկե՛ք՝
Croix Bleue des Arméniens de France
Conseil d'Administration
« Opération Djavakhk »
17, Rue Bleue
75009 Paris

վերապահեմէ
ՆՈՒՅԵՐՈՒ 30-ի ԿՐԱՎԱՆ
Ֆրանսիայի Կապույտ Ուսի
Միջին Ֆրանսիայի 6 մասնաշրջանի

ՀԱՆԴԻՍԱԴՈՐ ԿԱԼԱՅՈՎ

Կը տանք միջիններէ, Յոմանկիր
Սուրբին, Նախմիդի 30,
կէտքով վերջ մարմ 30ի
Տէսինի ինքնակալին պատճառաւ մէկ:

ԿԷ ԿԷՐԻՈՒՆ ԶԵՄԱՅԵՆԻՆԻ:

Date à retenir

PARIS

SAMEDI 28 MARS DINER DE GALA

à l'occasion du 80ème anniversaire
de la Croix Bleue des Arméniens
de France.

ENSEMBLE NAVASART

SPECTACLE ET SOIREE
le 22 NOVEMBRE

Les 4 sections de Marseille fêtent le
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԵՐՏԻՔ ՄԱՅՐ ՏԱՀԱՐԻ ՕԾՄԱՆ 104-ԴԻ ՔԱՐԿԱՐԱՆ

Այս առթիւ երախտալի ապրանքով
կը ծանուցանենք մեր եկեղեցւոյ
նախնեան ՔԷ Կիւրակ, Հոկտեմբեր 12ին
Փարիզի Սուրբ Յովհաննէս-Մկրտչի Մայր
Տաճարի մէջ պատարալ կը մատուցուի
Ֆրանսիայի թիւի Առաջնորդ
ՆՐԱՎԱՆՈՒՆԱՅ ԶԱՐԿԱՆԸ:

Գոհաբանական աղօթք Կ'ուղար կեր-
ցալէն Աղեկահոյր ՄԱՐԿԱՆԵԱՆԻՆ, Մար
Տաճարի բոլոր բարեբարեւորուն և ծա-
նալորներուն համար և աւարտին, Սա-
տուրգ օրհնութիւն:

Բոլորը կը հրաւիրեն պատարալ ա-
ւարտին մասնակից դառնալ սիրոյ սեղա-
նին՝ մատուցի քանդակցութեան որ տեղի
կ'ունենայ՝

PRESS-CLUB DE FRANCE

8 rue Jean-Goujon — Paris 8

ժամը 13ին:

Կը խնդրուի հեռանալէն հետեւեալ
թիւերուն, ապահովելու համար տեղե-
րը -

- Եկեղեցւոյ քարտուղարութեան՝

01. 43. 59. 67. 03.

- Տէրեւան Յանձնարարութեան՝

01. 47. 43. 12. 66.

- Տէր Աւետիսի՝

01. 46. 62. 01. 29:

ԱՆՈՒՄԱՆԱԿԱ

ՍՈՐԻՔ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԱՄԿՐՏԻՔ

ՄԱՅՐ ՏԱՀԱՐԻ

ՀԱՆԴԱՌՈՒՅԵԱԼ ՄԱՆԱՅԱՐԱՆ

Գրապալիւն - Երաժշտականութիւն՝ Նշան
Սերկանիւն, Պոլոս Գոյալմանեան, Արա-
մանեան Արտաշէս:

Մարկապալիւն՝ Հայի Տէր Մկրտչի-
կան, Յուրի Էփրեմեան, Կոնստան-
տին, Գառնիկ Կարապետեան, Կար-
մալ Մանանեան, Ուսիկ Գալեան, Կար-
պիս Կոյմեան, Գամբը Գալեան:

Ուրախակիւն՝ Պոլոս Թովման, Գրիգոր
Արման:

Կոյմեր՝ Արմանեան Շահնուրանեան,
Ուսիկ Նաւանեան, Քաղաք Քաղաքի
Արման Գորանեան, Միւսայ Երանեան,
Արա Սերկանեան, Զաւէն Յովհաննէսեան,
Միւսայ Աւետիսեան, Օնիկ Կոյմեանեան,
Անդրանիկ Կոյմեանեան, Քաղաք Քաղա-
քեան, Գրիգոր Քաղաքի, Պեր Մարտի-
րոսեան, Կարապետեան, Գրիգոր
Աւետիսեան, Ուսիկ Արարատեան, Կ-
արպիկեան, Մ. Միքեայելեան, Թ. Յա-
կոբեան, Մ. Հաւալեան:

Եղեւալիւնի գեկալարանը - Երգե-
լիւններ՝ Լուսն Համարմանեան, Ս-
րա Պարթեմեան:

Եղեւալիւնի անգլալիւն՝ Իրիս Պի-
դիկեան-Փափալեան, Այն Պարթեմեան,
Մարգարէ Գալեան, Կաղաք Քաղաքի,
Զուարթ Կոյմեան, Ռիմա Բերթեմեան,
Արման Սերկանեան, Միւսայ Սար-
կեան, Սոսոս Մանանեան, Ուսիկ Սար-
կեան-Գարթեմեան, Գալիկ Սերկանեան-Ս-
տեմեան, Մուսիկ Վերթ-Կաղաքի,
հան, Ջերիկա Կեմեան, Սոսոս Բերթե-
մեան, Մարի Բարդուղեան, Հ. Սոսո-
սեան, Սուրբ Արարատեան, Արման Ս-
տեմեան, Ռոստոմ Գալիկեան, Արեւի-
կա Ուսիկեան, Կաղաք Քաղաքի,
Սուրբ Միքեայելեան-Տէրեմեան, Սերբ
Սերկանեան:

Conférence - Présentation

du Docteur ALBERT KHAZINEDJIAN
sur ses deux ouvrages

L'EGLISE ARMÉNIENNE
de l'Evangélisation

au Concile de Chalcédoine

et
L'EGLISE ARMÉNIENNE
DANS L'OECUMENISME

des suites de Chalcédoine
à nos jours

Mercredi 15 octobre à 20h45

Salle Nourhan Fringhian
Eglise Apostolique Arménienne

Saint Jean-Baptiste
15 rue Jean-Goujon — 75008 Paris

Tél. : 01 43 59 67 03

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՏԱԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐԱՑԻՆ ԲԱՆԱԶԵՒՈՒՄ

ՏԵՐԻՍԻՄ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

(Գ. Վ. Լիբերիցի մաս)

ՎԱՍԱԳԻ ԳԱՐԱԳԱՆՔԱՆ

ՏԵՐԻՍԻՄԻՑԻ ԵՒ ԳԻՒՄՏԵՐ

Ինչպես վերը նշեցինք, տերտի-
ցիններն և քիւրաքուր յարաբե-
րութիւնները երբեք հաշտ չեն ե-
ղում, ընդհակառակը, զբոսական և
տերտիմական յեղափոխական շար-
ժաններին ընթացքին, երկու կող-
մերը իրարու ձեռք չեն երկարում։
Այսպիսով յեն գերակատարութիւն
ունեցած է կրօնական ուղղութեամբ-
ական դործներ, որովհետեւ ինչպէս
վերը նշեցինք, տերտիցիք այնք
էն, իսկ քիւրաքուր՝ սինսի խաւմ։

Օրինակ՝ 1920ին Բուզլիքի յի-
դափոխութեան ընթացքին, Արստա-
տիկ Նաւասեդի քիւրաքուր Բուզլիքի
ցեղական մահաձեռնած ապրա-
ստաբանակ շարժման չօժանդակե-
ցին սինսի խաւմ քիւրա ցեղա-
խաւմները։

Փոխադարձաբար, 1925ի չէկն
Սալիկի յեղափոխութիւնը պիտ-
ի իսկ ինքնաբերական տերտիցի ա-
յնի ցեղափոխութեան կողմէ, ո-
րովհետեւ ան կը կէր սինսի խաւ-
մական կողմը։

1930ի Արարատի յեղափոխու-
թեան ժամանակ, տերտիցիք չէ-
րդ դիրք ունեցին քրտական աղ-
գախական «Հոյզուտ» կազմակեր-
պութեան նախաձեռնած ապստա-
նութեան ճանդէպ։ Յիշեցնենք, որ
կարօ Սասունի տեւականքով, այս
յեղափոխութեան ընթացքին «Հոյ-
զուտ» հետ տեւ կապեր հաստա-
տած է Հ.Յ.Դաւիթբեկի խաւմ, իսկ
զինեւու ուժերը զիկալարներն
մէկը եղած է ՀՅԴ-ի սնոյաժըն։

1937ի Սէլիմ Ինչլայի յեղափո-
խութեան ժամանակ, տերտիցի-
մացիք տուածին և, երկարատեւ
մարտերէ ետք, որոնց ընթացքին
օգտագործուեցաւ ռազմօգուտ, քե-
մալական բանակները տեղահանե-
ցին ու Գարեգին Տերտիմի ժողո-
ւորները։

1937-ի ԲԱՐՏԱՏԱՌԻՒՄԻՆ ԵՒ ՋԱՐԻԿԻ

1930ական թուականներուն, քե-
մալական Թուրքիոյ մէջ Տերտի-
կը մնաց այն միակ շրջանը, որ եր-
թաւայ չէր կիսորդական կառավար-
ութեան և կը շարունակէր իր կի-
սական գոյութիւնը։ Թուրքական
կառավարութիւնը կ'որոշէ զնչիւր
նշով վերջ տալ այս կացութեան։
Իստիւմարը կը սկսին 1937ին։
Սէլիմ Ինչլայի գլխավորած ապրա-
ստաբանութեան կը միանան միայն 5

քիւրաքուր ցեղախումբեր, իսկ մը-
նացալ ցեղախումբերը կը մեղմն
ալական ըրտասաններուն։ Երկար
ան մարտերէ ետք Սէլիմ Ինչլայ
1937ի Սեպտեմբերին կը ձերբա-
կալուի և կ'ախաղան կը բարձրաց-
ի։

1937-38 երկարող Տերտիմ ըմ-
բոստութեան ժամին ականատես
իր ժողովութիւնները կու տայ տե-
րտիցի զաւապական դործիչ Նուրի
Տերտիմի, իր «Քիւրաքուր» պատ-
մութիւն, Տերտիմ յուշագրութեան
մէջ։ Այս գրքին մէջ ան կը գրէ,
թէ ինչպէս Թուրքական բանակը ճող-
մեկէ ետք յեղափոխականներն չէ
խոյսէր կիսներուն և երեսաներն։
Հայկական ճեղքապատմութեան օրե-
րու աղիւթը, պատմիկները վիշ-
ցեղ թաղմաթի կ'ալայութիւնները
դաներ Նուրի Տերտիմի կ'ալա-
թիւններուն մէջ։ Թուրք գիտա-
նէր չանձնուող և քարձաններէն
վար նետող տերտիցի կրօնա-
ապրաւորները, ջարձաններու
մէջ ապաստանած անեղ մանուկ
Տայկական ճեղքապատմութեան ծովոյ
հեղձմաշտութեան արարները։
Թուրքները Նուրիէն չինսուցին ա-
պրատաբանութեան ժամանակ չը
գործէին և անձնապաշտ կեցած ա-
չերէթներուն և հաւաքարար տե-
նահաւերցին այդ ցեղախումբերու
սնոյախները։

Այսօր, երբայցի կարգ ըր պատ-
մանները կողմէ ընդունուած է
այն տեսութիւնը, որ 1937-38, քե-
մալական ուժերը կողմէ զարուստ
են 70 հազար տերտիցիներ։

ԱՊՍՏԱՄԱՐՈՒՆԵՆ ԵՏՔ

1937-38-ի ապստամբութենէ
ետք, Թրքական կառավարութիւնը
խտին թուատութեան մէջ պատե-
Տերտիմ, որուն ընկերակցման շարժ-
աշխատանք դանկու համար մեկնե-
ցան արեւմտեան Թուրքիա։ Այս
հետով, Զարեգին ետք, Թրքական
կառավարութիւնը անց միջոց օգ-
տագործեց՝ շրջանը իր ժողովուր-
դէն պարզելու համար։

Պէտք եղաւ ապստլ մինչեւ 60-
70ական թուականները, երբ Թուր-
քիոյ մէջ ձախակողմեան շարժանե-
րն սկիզբ տան և տերտիմարական
երկառապարները միացան Թրքական
ձախակողմեան շարժումներուն։

Այստեղ նշենք, որ ձախակողմ-
եան այս շարժումներուն մէջ մաս-
նակիչ էին նաեւ Թուրք տալիները,
որոնք բացի կրօնական գործունէ-

մատուցած կ'ըլլայ Թուրքիոյ տալու
երտմութիւն ժողովի արքանու-
թիւն, վիզա։

Հայ ժողովուրդի դասակները, ի
Հայաստանի Հանրապետութիւն և
ի սիւրիւս աշխարհի պարտաւոր հա-
մալորդի ըլլալը, շարունակը հա-
մար հրամայութիւններով (Ֆեո
տարքաթիւն) և կախաթի աշ-
կերտներուն (ափսոսանք) ապրիւ
ձախակողմեանով։ Ոչ որ իրաւա-
թիւն ունի, ապք ոչ օգի իրաւա-
տութիւն ունի, ապք ոչ օգի իրաւա-
թիւնն ալ չունի, զիւր-շախաթի
հանդու հայ ազգի իրաւունք։

Այս րոնք մէկ անուն ունի. ապք
դաւաթիւն, և բոտ այն շարէ կ'
կերտիւրի։

Գ. ՊԱՆՆԱ

Սեպտեմբեր 26, 2008

«Հայկական հարցի էութիւնը
անցնալով էլ, այժմ էլ նոյնն է։
հայ ժողովրդի իր հայրենիքում
Հայկական լիւնացալարիւմ անկախ
և ազատ ապրելու բազմական և
ուսարած քայլին պայմաններին տեղա-
դու։ Հայկական հարցի յուժուր
կարող է լինել միայն մէկը՝ հայոց
կիսարժէ՛ հայկականութեան վերա-
կանգնում պատմական Հայաստանի
սանուագն այնպիսի ընդարձակ մի
հողատարածութեւ, որտեղ հայոց
բազմաթիւութեւ երկարապիս
անկախաց գոյութիւնը երկարապի-
սու լի լինի։

Այլ կերպ ասած՝ Հայկական հար-
ցը հայ ժողովրդի անկախագործութեւ
հարցն է, որը պահանջում է եր-
կու նախադրեալի ապահովում, ա-
ռաջիկէ՛ հայկականութեան վերա-
կանգնում։ Այս փաստը միայն
երկարապի՛ հայ հայկականութեւ
անկախագործութեւ ու կենսականու-
թիւն մարտադրող հողային երաշ-
խիքներ։

Արմեն Ալվախան

(19-20 Դեկտեմբեր 2007)

«Հայ» ԲՈՒՐՈՒՄԻԱԿԱՆ

ԿԱՅԱՐԻՐՈՒՄԻԱԿԱՆ
ԻՆՏԵՆՍԻՒՄԻԱԿԱՆ ԻՆՏԵՆՍԻՒՄԻԱԿԱՆ

Դիտարեալ կեղծով կամ բա-
ցարութեան յատկութեան բա-
ցարութեան պատճառով, հայ և
միջազգային հանրային կարծիք
չիտին ժամանում է։ Հայի թուրք
յարաբերութիւններու ժամին է
խտըր։ Մարզիկ կայութիւնը, նա-
խաձեռնութիւններ և յայտարար-
ութիւնները կը մեկնաբանեն ըստ
կամա, այսինքն՝ ըստ շահերի, շա-
հարներութիւններու կամ պա-
ցարներ։ Որովհետեւ ազգային
պայքաւ գաղափարախոսութեւնէ
հեղինակներ մեր վերաբերումները
և դիրքորոշումները, անհրաժեշտ
է ուղղութեւնը կարողապ Արմեն
Ալվախանի վերաբերում միտերը,
աւելի լա՛ւ մէկ կարգաւցած ենք
կամ կարգաւց թուրք Տէր Միհրա-
նանի «Հայաստանի իշխանութեւն
ուղիներու միջոց» գիրքը։ Արմեն
Ալվախանի երեսանի Արմենիւն
համարաբար զրապախու։

Ինչպէս չիմանալի է, ամբիւր-
կան ժամերներէն և ամբիւրպա-
րական նկատմաններէ անցին, հայ
ժողովուրդը տակաւ, տեւելու,
որպէս ինքնուրուի ազգ ապրելու
կարելիութեան համար։ «...Հայ
ժողովրդը իր հայրենիքում՝ Հայ-
կական լեռնային-հարթավայր անկախ
և ազատ ապրելու թաղաքական և
տարածքային պայմաններին տեղա-
դու»։ Այս խիստ արտայայտա-
թիւնը ինչ կ'ամփոփէլ այն որ
հայ ժողովուրդը հայրենիքին աւելի
խաբ ըրտունու է քան Հայաստանի
Հանրապետութիւնը։ Արմեն Ալ-
վախան տեղ չի ձգք անորդու-
թեան։ «Հայկական հարցի յուժու-
րը կարող է լինել միայն մէկը՝
հայոց յարձէք պետականութեան
վերականգնում պատմական Հա-
յաստանի սանուագն այնպիսի ըն-
դարձակ չի Հոյապարտութեւ, որ
տեղ հայոց թաղաքակրթութեան
երկարատեւ անկախաց գոյութիւնը
երկարապիսու լի լինի։ Այ-
սինքն, երկրայ հոյապարտութեւ,
Հայաստանի Հանրապետութեան
20-000 բնակչութիւնը քիւրաքուր
հայ ժողովուրդը չի կրնար դար-
ձալ և անկախաց գոյութիւն ու-
նենալ, պարզ այն պատճառով որ
չունենալով թաղաքար տարածք հայ
ժողովուրդի ցրուած հաւաքակա-

նութիւնները խտիւրդ, չորհրդա-
տեղով ապահով սանձաններու, չը-
հակադրուելով սեփական հարդը
դաշակական ճանապարհներ, ան չի
կրնար կենսագործել իր տերտիմ
երկարանցեղ ազգի միութիւնը։

Ինչպէս պէտք է և ինչպէս պէտք է
ընել իրականացնելու համար անը-
րտանց գոյութիւն և անորդիլ դար-
գացում։ Արմեն Ալվախան, ամե-
նայն պարզութեամբ կը ասա-
մանէ։ «Հայկական հարցը հայ
ժողովրդի անկախագործութեան հար-
ցն է, որը պահանջում է երկու
նախադրեալի ապահովում. առա-
ջին՝ հայկականութեան տեղադու, երկ-
րորդ՝ այդ պետականութեան ան-
կախութեւնը իր կենսականու-
թիւնն ամբարցող հողային երաշ-
խիքներէ։ Այս փաստը միայն
կէք չի հակադրութիւնը քանի մը սա-
նաձեռնէ ի վեր զանդուանները ա-
ռաջողողը և չիտին ժամանող Հայ
Ապրիլի յեղափոխութիւնը պիտ-
ի իսկ ինքնաբերական տերտիցի ա-
յնի ցեղափոխութեան կողմէ, ո-
րովհետեւ ան կը կէր սինսի խաւ-
մական կողմը։

Օրինակ՝ 1920ին Բուզլիքի յի-
դափոխութեան ընթացքին, Արստա-
տիկ Նաւասեդի քիւրաքուր Բուզլիքի
ցեղական մահաձեռնած ապրա-
ստաբանակ շարժման չօժանդակե-
ցին սինսի խաւմ քիւրա ցեղա-
խաւմները։

Փոխադարձաբար, 1925ի չէկն
Սալիկի յեղափոխութիւնը պիտ-
ի իսկ ինքնաբերական տերտիցի ա-
յնի ցեղափոխութեան կողմէ, ո-
րովհետեւ ան կը կէր սինսի խաւ-
մական կողմը։

1930ի Արարատի յեղափոխու-
թեան ժամանակ, տերտիցիք չէ-
րդ դիրք ունեցին քրտական աղ-
գախական «Հոյզուտ» կազմակեր-
պութեան նախաձեռնած ապստա-
նութեան ճանդէպ։ Յիշեցնենք, որ
կարօ Սասունի տեւականքով, այս
յեղափոխութեան ընթացքին «Հոյ-
զուտ» հետ տեւ կապեր հաստա-
տած է Հ.Յ.Դաւիթբեկի խաւմ, իսկ
զինեւու ուժերը զիկալարներն
մէկը եղած է ՀՅԴ-ի սնոյաժըն։

1937ի Սէլիմ Ինչլայի յեղափո-
խութեան ժամանակ, տերտիցի-
մացիք տուածին և, երկարատեւ
մարտերէ ետք, որոնց ընթացքին
օգտագործուեցաւ ռազմօգուտ, քե-
մալական բանակները տեղահանե-
ցին ու Գարեգին Տերտիմի ժողո-
ւորները։

Ո՞վ չի գիտեր որ Հայաստանի
Հանրապետութիւնը և Թուրքիոյ
դաշակներն են, և դաշակներու մի-
ջեւ ընկալման յարաբերութիւններ
հաստատում մտաթիւրի է և ոչ
տակար։ Իսոյ ինչպէ՞ս այս կա-
րաբերութիւնները ընկալմանը պի-
տի ըլլան, երբ ա՛նոր ծանրու-
թեամբ անցնալ մը կայ, գոր ու-
ղիւմտալ կարելի է, այդ անկա-
պագում ոչ թէ կը դիւրացնէլ յա-
րաբերութիւնները, այլ գանձը կը
խախտեն, քանի որ իրաւաբերական
հաւաքականութիւնները երբեք չեն
լուր, երբ չընթանան ընդարձակու-
թեւ համապատասխան, որ պարտաբա-
րապալման թաղաքական անձնա-
պատմութիւն է, Խաղաթիւրի։ Հետե-
ւաբար, երկու կողմերը ընկալման
յարաբերութիւնները հաստատման
շախաղաղները, անհրաժեշտ է որ
խոսին զիրարեւրի և «Հայաստան-
թեան» անտեղութիւն լիւրու, տանց
դիւրապալման համարապալու-
թիւններու և «ճանալութեան»

աւանդը խոսի վերանկախացած Հա-
յաստանի Հանրապետութեան ստա-
լին նախադասել։

Երբպայմանայ իրաւացումը, հա-
ղաթուցական ճանապարհներու, ա-
ղաթութիւնը, դիւրապալման
յարաբերութիւններու հաստատու-
թեւ մտաթիւրի են, իսոյ հայ ժողո-
ւորը իրաւունքներուն վերական-
գնման հետ չեն չիտիւրին։ Երբ
են իսոյ պիտի անէ հայիկութիւնը
երկարապիսութիւնը, այդ կ'ըլլայ աղ-
գային ապալ, քանի որ հայ ապա-
րաւորութիւնը միայն զաւաքից քաղ կը
գործի, ան կ'արձանագործի պատ-
մութեան յանձնարար գիտուն ապա,
Հայաստանի Հանրապետութեան և
հայ ժողովուրդի ընկալման զար-
գացումը և թաղաքակրթական ըն-
թացքը այնպիսի և աներազ փակու-
րը տարւին։ Եւ հայկական կողմի
նախաձեռնութիւնը պարզապէս

ու՝ մէկ կապ ունին տերութիւններուն հետ. աւելին՝ քրդիկապ աւելա-
հասնողը ազանիք մէջ այլ ա-
ղանդ մըն է, այսինքն՝ ըրողորդ
տարբեր Քուրդիքի և Մուրթի ա-
յլ աղանդաւորականութիւններն:

Պակասեցնելով, Քիւրդիքը յոյ-
ն, սինիքի խումբ Քուրդիքի մէջ
մտնում ըլլալով, ազգայնապաշտ
ընդաշխարհներուն գէտ իրենց րո-
ղիքը կ'ընթացայնէին միմեանով
մարտիրոսման, մարգարտ կամ
համաշխարհ կարմիրկրօնի թիւ-
ներու:

Յօդակն թուականներու սկզբնա-
ւորութեան, մարտիրոսման այս
աղանդներէն ոմանք արդէն իսկ
ուշե՛րն զինելով իրենց կամայնա-
պաշտութիւնը, ինչպէս TIKKO, Teko-
sin (պարզաբ.) և անոնք PKK:

Չնկալա այս կարմիրկրօնի ոմանք
լուսով վերածուցան տերութիւն-
ներուն կարմիրկրօնի և այս ըն-
թացքին տերութիւնը երկրապաշ-
տներուն մաս տալով առաւ ազգայն-
ապաշտին արմատներուն ինքնզո-
նակութեան շարժումը:

Թրքական զինուորականութիւնը,
պատկառ կամար իր բնակչութեան
ակնի քան 50 տարեկան ինքն
պիւններ և քիւրդիքը տարմաշա-
ման ուղղութեամբ ինքն ընդ-
նդ ինչպէս մարտիրոսման այս
կարմիրկրօնի:

Չնկալա զինուորականութիւնը
առ մը տերութիւն զինեալներ
ընդառ կամ Քուրդիքի և հա-
տառութեան երապաշտ, յատկապէս
Կիւրդիքի: Յիշեցնում կ'ըն-
ենք, որ Յժապահներու հակապաշ-
տական զինեալ պայքարին մէջ
ընդգրկուած էին նաեւ Քուրդիքի,
որոնցմէ Օրհան Պարքի (Արմենի
Պարքեան) մասին շատ գրեցին
թրքական թերթերը: Չնկալա զին-
եալներու ինքնապաշտական Պարքեան ը-
պանուեցաւ 1980ին: Ան սերտ յա-
րաբերութիւններ ունէր Տերսիմի
հայութեան մտադրողներին հետ, ո-
րոնք այդ օրերուն ունէին ստորեւ
լրեւայ ինկիլցի և քանապա:

ԵՐԿՐՈՐԻ ՏԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1994ին Քրտական Այստատա-
րական կայանակարութեան ղեմ
Կարտանները պատրաստ րոնե-
լով, թրքական քանակը և թրա-

կան ազգայնապաշտ «Գործ Գայլեր»
կան տեղակայութիւնը, ահապաշտ-
յին տեղակայութեամբ պարտադրեցին
հարկը՝ աւելի տերութեան զին-
ութիւն: Հակապաշտականութեան
օրերը յիշեցնող գէտի հա-
պաշտութիւնը վարչեր տերութիւններու
այս զինուորականութիւն տեղակայու-
թիւնը երկրորդ անգամ ըլլալով իր
բնակչութեան պարզեց Տերսիմը:

Ներկայում, հակապաշտ երկրապա-
շտ տեղակայութիւններուն, Տեր-
սիմի մէջ կը շարունակեն ապրի-
քնիկ տերութիւնը: Անոնք թիւին մա-
սին յատկապէս տեղակայութիւնը, որով
հետեւ հակապաշտութեան մաս ար-
մաշտութեան և իրեն թուրք: Ան-
պաշտութիւնը կը նկատուի 150-200
հարա:

ՏԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՐՈՐԻ ՏԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տերսիմիքիւնը 1990ական իր-
ականութեան վերադարձին զին-
եալ աղանդ զորքիւններէն է երապա-
շտատեղան մատուցողական Մէյքի
մէյքիլը, որ այսօր Տերսիմի վարչ-
ային ինքնութիւնը պահպանելու
զիտարը շարունակութեան է: Տեր-
սիմ մասն Մէյքի մէյքիլը Յժապահ-
ներուն Տերսիմի մէջ թրքական ը-
նակին ղեմ գինալ պայքարին մա-
նակից եղան է և Tekosin-ի հիմա-
ղիւններն է: Իրեն մայրաքաղաք
մարտիրոսմանը, մէյքիլը և իր զո-
մակցիները սկզբնական ընթացի-
նէն հետեւ ընտելան իշխողութեան
շարժումները, սակայն Տերսիմի
մէյքիլը, շարունակ ընկի ժողովուր-
դին հետ, գիտակցելով կը դառնան այն
իրողութեան, որ իրենք զինուորա-
պաշտ և ոչ թիւնի քիւրդ: Մէյքիլը
և իր զինակցիները կ'անա-
րադառնան իրենց ինքնութեան և
տերութիւններու տարբեր ցեղ ը
ըլ-
լալու իրողութեան:

Յօդակններու սկիզբը Կիւրդիքի
հայտաբերութիւնը մէյքիլը կը հիմնէ
Serbestiya Dersimi / Freedom Party of
Dersim (PSD) - Տերսիմի Ազատու-
թեան հրապարակութիւնը, որուն
հիմնական նպատակը՝ Տերսիմի
1938ի շարքերուն համար միեւր
գային դատական ատենի մը առ-
ջն թրքական կառավարութիւնը
պատասխանատուութեան կանչել է:
Այս զոմով, երեք տարի առաջ սկսած
է կայանակարութեան The Initiative

of Dersim 38. ծրագրելով, որ ստորա-
դասակարգ մըն է (petition). Ճարգ
հաւաքած են 5000 ստորագրու-
թիւն: Այս ծրագրին ներքեւ, երեք տա-
րի առաջ, այս տեսան է Քիմալա-
կան Քուրդիքի Տերսիմի շարքերը
դատաւարող տեղակայութիւն, հայերն
և թրքերն յայտարարութիւններ:

ՎԵՐԱՅԱՐԱՆ

Հայ և օտար ուսումնասիրողներ
կը հաստատեն և կը վկայեն տե-
րսիմիքիւնը իտալական ցեղ կամ
հաւաքականութեան ըլլալու իրո-
ղութիւնը: Տերսիմիքիւնը երեք կը
հաստատեն, որ աւելի մաս կը զգան
քրտապաշտութեան քան իսլամու-
թեան: Բարեկամական և եղաբա-
րական յարաբերութիւն ունեցած են
ընթացիկ Հայ բնակչութեան հետ և
ինչպէս վերը նշեցինք, Մեծ եղեւ-
նի օրերուն, Տերսիմի քրդիկապ
ցեղախումբերը մերժած են մա-
նակից Հայութեան ղեմ շարքերուն
և հայերուն ապաստան տուող
ուղղութիւնը եղած են:

Մէյքի խումբը, նոյն հաստատելու
ներով ու աւանդութիւններով, սա-
կալ կ'ընտանան տարբեր ուղղու-
մունքներ, ազգի մը երկու հա-
տաններու՝ դարեւոր ընթացքին
ինքնութիւնը կ'ընթացան և դա-
րեւոր ինքնութիւնը պահած նոյն
ժողովուրդի համաձայնութեան
սակերն են տերսիմի հայն ու ք-
րդիկապը:

Պատմութիւնը տակաւին երկար
ուսումնասիրութիւններու կարօտ
ունի յոյս այսօրէն թերեւ չի
աշխարհի բնակչութեան անցնելու ու
պատմութիւնը:

Վ. Գ.

ՍՍԱՅԱՆՔ

ՀԱՍԿ

Պաշտօնական Ամսագիր
Կարգադրութիւններ Հայոց
Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

Թիւ 7, Յուլիս 2008

Անթիքիան (Լիւթանան)

ԱԿԵՐԱԿՆԵՐՈՒՆ
ՄԷՋ
ՁԱԳԻԼ ԵՄԱՅԵԱՆ

ՃԱՄԱՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Ինչպէս զրեթէ բոլոր արժանախանը,
ի՞նչ ալ միմեան իր անհատական կեանքի
գով կը դառնայ ձեր, կը շարունակ
գրառել: Են ինչպէս օգտելով տեղի մը
նախք է ու այն առան միայն կ'էր և իր
քաղաքային երբ արդէն զերթապաշ-
տութեան կը տեղիք աւելի հարգել...
«Միայն մէջ Հայ չէր մտադրեալ»,
որոնք մէջ քանի երկրապաշտներն, ո-
րոնք միմեանական զարմացք ու պա-
հէն էին իրենց մաս, որոնցման ուրիշ
երկրապաշտ չկալ հա...»

Գիշերական տառերը սկսած է միմեան
միտադրող երբ կը հասնին զայս Բա-
րեք մէջ, շարունակ և իսկանած
սակերներ կը ցոյցին աւելի կողմ. գիշեր-
ականները կը շարունակեն զարման
նախնները, յայտարարական զարման
նախնները: Միայն իր անհատական
նախնները... որոնցման...
սակերները միմեան իսկ զերթապաշտութեան
մէջ չէր հաւատարմութեան: Գորդակ-
մէն տեղադրուած թիւերն էին ուղղութեան
թիւն սեւեռել կու տան ու կը գրու-
թիւն սեւեռել կու տան ու կը գրու-

նախք իրարու նայելու՝ մեր աչքերին
տարաբերութիւն:
Յայն ըրապաշտ, անպարզ՝ նոյն իսկ
արտաբերութիւն, կը մտակնող իւրա-
քանչիւր տարրակիւն. իսկանած ցեղ-
անքներ կ'առնեն կ'անցնեն Քիւ մը, ըն-
տելուն առաքելութիւնը կը տարմանի
Կիւրդիքի տեղակայութեան ընկ ալ տան մեկը: Եր-
բայ օճակները քանդուած են, ինչ յոյս-
անք ու կ'առնեն, ինչպէս յառաջին
կեանքը ծրագրելու աւելի մէկ ալ տեղի-
քի մէջ մտադրեալ...
Այս առան մէջ 60 հոգիի շարժ մարդ
այրած է...:

«Կիւրդան չէր...» ինչ զոմար տեղ-
նախնները, զգաւորները, վկայորդ ու
տարմանք... և ցցուած պատերի և իւր
կը նային, կարծես յառաջով նայեալ
այն յառաջանական զարմանքները, վեր-
ջին զարմանքները, բոլոր ճարմամա-
կան տարաբերութեան այդ զարմանք մարդ-
կանութեան: Գիշեր կը քանդուեցն ու կը
նայեմ երկրեւոր, կը նայեմ ինքնուր-
կը, կը նայեմ անհարկներ ու զեղեցիկ ըն-
ութեան, ու երբ գիտակցութեան զրեթէ
անմոռելի, անսահմանիկ, քաղաքային
տարաբերութեան ըր քանդուած՝ կ'ընդմէջ
հոյսով աղաղակել, որոնցման այդ թափա-
քած արիւնին ցարը կը ինքնուրուն մէջ
այ է...:

Յիմարացած, ինքնաբերութիւն կը թափա-
ռեն անհարկներուն մէջ. այդ կ'ուշիկ
այրած մարդ ըր սեմին մաս մեկ կը զրդիկ
թափել մտերիկ յարմարութեան. ո՞ր փա-
րապաշտական մանկիւնին ուղեք ինչպէս
է, ո՞ր անհարկներն մէջ միտադրեալ է այդ սա-
քը՝ որ կը կ'էր գալ... փոքրիկ կ'ուշիկ

մը... երեք կարելի է կ'ընտանել այն
զարմանքին, այն փոքրեցնող գաղափար՝ որ
կ'ընդունի ինքնապաշտ անհարկ. կ'ընդունի
ըր քան ու մարդը քանդած, մեկը կը
նկարագրեն ուղեք կ'առաքարը զոմ-
արտ մանկիւնին... ամբողջ աղու կը
մարդ մըն կ'ընտան:

Միւրեք հեռուցեմ կը ստանալին...
ուրապաշտական զին անհարկներուն պա-
տեր կարծես կը շարժին իրենց տեղա-
ններուն մէջ. գիտեմք՝ աշտուած ուրիշ-
նեղութիւնները կ'ընտան յոյս մը կ'ը-
տադրուի... տեղ տեղ միայն կայանակար
են արտաբեր, լացած արեւիկ հեռուք,
որոնք գիտ կը մտան աւելիցին:

Արեւն հեռուք չանցնի, կ'ընտ մեկ
առաւորակող մարդը՝ քաղաքայինով. տե-
ղի կ'ընտ կ'ընտ ինքնուր ինքնուր
թիւն. այնպէս արեւն քաղաքային
մայրաքաղաք և ու աշտուած խորք ու սեւ, կը
տարմանի որոշ կերպով:

Արեւն Փեղեք, պատասխանուն հա-
րապաշտ մըն ուղղութիւններ կը գրա-
ռեն... շարքերուն մարդիկ մեծեր են
այդ աղեղն զլալ... փոքրեցնող զին-
քի թիւները կ'ընտ մըն այրած, կ'ընտ մը
սակերուն կը պատուեցին ինքնուր քանդու-
թեան տարման: աչքերն կը սեւեռնել էջի
մը իր իրաւ ու աղանդի ապիւր մը մէջնէն կը
կարգած:

«Աստուած, ողորմեմ» մեկ են օր-
նուն փեղեք, երեքնց գիշերա քո ի մեկ են
ողորմեմ մեզ:

ԴԱՐԴԱՆ ՄԱՐԿԻՆԵԱՆ

Չորեքշաբթի Հոկտեմբեր 22ին
մարդ 20-30ին, Սուլ զոմարի մէջ (*)
համար մը կ'ընտան համար զանա-
կահար Վարդան Մամիկոնեան:

Յայտարարին մաս կը կայանէ
Չորեքշաբթի, Պրամսի և Լիւթի
դրոնքը:

(*) Salle Gaveau;
45 rue La Boétie, 75008 Paris
Prix des places : 16, 24, 32 et 37
euros.
Tél. : 01.49.53.05.07.

ԿՈՅՆԱԿԸ
ՄԱՆՏԱՓԱՅԻ ՄԷՋ

«Մանտափա» կը դրոնք անգամ մը
են հարկերէն է «Կոյնափ» խումբը,
հակապաշտ ժողովարական երգերու
յայտարար մը զորմարտելով:
- Հոկտ. 11, Շարաթ, մարդ 20ին
- Կիւրդիքի հաւցեք է -
6 rue Wurtz, 75013 Paris

Փոքրիկ, միւրք կ'առնի,
հեռ.՝ 01-45-89-01-60: Մուտքի
գինը 15 եւրօ է, զեղեւոր՝ 11 եւրօ:

www.kotchnak.org

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ
ՆՈՐ ԿՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Լոյս տեսած է, Վազգէն Ա-
միւրեանի հարկաւորականի տարիքով,
«Արեւիկ» զարկի տեղիքով: Հայտով
էր. հին անհարկներուն են ծանօթ մը
տարաբերականութեան, գիտնականութեան
յուշերը կ'ընտան ինքնապաշտ կա-
թոլիկներն մասին: Յանկարծին
քանակով մը արտուած են 47 լուսա-
նիկներն այլ: Հայտարարին զեղեւոր-
ներն են Արեւիկ և Նունէ Սարգս-
եան:

Ինչ զերթապաշտ յառաջանութեան կողմ
հայտարարին տակաւին կը քարմարտել
գիտնական տեղիքով Աստուած, որուն ե-
րեւել է ինչպէս մայր տարաբերականութեան
մէջ:

Գիշերը՝ տեղապաշտ Միայն անցնելով,
կը տեղապաշտ իսկան քրդական զլալ
հայտարարած անհարկներուն մէջ. երկու
մամբ իրարեւոր պատմաւոր մարդիկ
են ինքնուր ժողովարական թիւներ, աշ-
տու, երբ ու զարմ, այլապէս արեւն
անհարկի է քանակ: Երեւելով ինքնուր
են տարման, կը գրուած ինքնուր
հետ խառն, միայն երեւել մեզմէն էջին
այլապէս՝ որոշող հաստատելով կը
յայտարար թիւն ինքնուր շարքեր
և թափափ մըն ժամանակ:

Օ՛հ, արտաբերութիւնը... անհարկ
միայն քանակներուն պիտի մայր մըն ինչ-
նապաշտական անհարկներուն մէջ. երկու
մամբ իրարեւոր պատմաւոր մարդիկ
են ինքնուր ժողովարական թիւներ, աշ-
տու, երբ ու զարմ, այլապէս արեւն
անհարկի է քանակ: Երեւելով ինքնուր
են տարման, կը գրուած ինքնուր
հետ խառն, միայն երեւել մեզմէն էջին
այլապէս՝ որոշող հաստատելով կը
յայտարար թիւն ինքնուր շարքեր
և թափափ մըն ժամանակ:

(Գար. 54)

Կապույտ Խաչի Մարտի 11 - Պուլվ - Օտտոյի «Լեւոյա Սասունի» մասնաճիւղի ընկերակիցներու ընդհանուր հոգեհանգիստ տեղի կ'ունենայ Պուլվ - Օտտոյի Արթուր Միշո Թաղի Սուրբ Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, Կիրակի, Հոկտ. 19ին:

Կապույտ Խաչի Անիէլիի «Ակնունի» մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է 150 եւրօ Տիկին Վարդանանւն-Նրանեանէ իր գաւկին՝ Զարեհի յիշատակին :

15 rue Jean-Goujon — 75008 Paris
Tél. : 01 43 59 67 03

- ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ -

մը, կառուցողներուն յատուկ գերանները եւ անոնց հորիզոնական տախտակները: Մահմուտ Բ. յանկարծ յիշեց Գաղազին եկեղեցին եւ անոր դառնալով հարցուց.

- Գաղաղ. ի՞նչ եղաւ եկեղեցիդ.
Արաքս^ա շինու թիւնը:

Փազազ Արթին չիոթած կերպարանք մը առնելով պատասխանեց. «Ոչ, տէր արքայ, չինութիւնը կանգ առած է»:

- Դրա՞մ կը պահպի. հարցունց
սուղթանը:

— Գաւ լիցի, փատիշահս. մեր
ժողովուրդը իր աղօթարաններուն
համար ամէն զոհողութիւն կ'ընէ.
արգելել Բարձրագոյն Դուռնէն է,
սկստասխանեց Արթիւն:

- Պատճա^ր ուր, սրտնեղութեամբ
հարցուց Մահմուտ:

- Պատահաբ ասն ցոյց կը տրուի,
որ եկեղեցիին տանիքը աւելի
բարձր պիտի հասնի էյուպ Սուլթա-
նի գմբէթէն, նշեց Արթին:

Սուլթան Մահմուտ նայեցաւ
բլրակին, որ աւելի բարձր կը թը-
ւէր քան մզկիթին մականերսը, եւ
ըսաւ.

— Մայրաքաղաքիս անունը Տէր
Սատեթ է եւ տէրութեան սրբա-
ղան քաղաքներէն մէկն է. չեմ

կրնար հանդուրժել, որ անոր չուր-
ջի բլուրներէն մին գետնին հաւա-
սար ընեն: Շարունակեցէք իսկոյն
չինութիւնը եկեղեցիին եւ յատա-
կազիծէն յարկ մը աւելի բարձր
թող ելլէ:

Պուլթանը չուտով շնորհեց հրովարտակը եւ աղբակտով էյուպի Ս. Եղիա եկեղեցւոյ կառուցումը իր աւարտին հասաւ :

ՆՈՐ ՊԱՏՐԻԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ԵՒ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԿԱՌՈՒՅՈՒՄԸ

Պատրիարքաքանին և ամբիան-
տան չորսնակին մէջ բաւական
տեղի է վեր ծրարելու իր կար Գուս-
տապետի մէջ նոր պատրիարքաքանի
կառուցման համար։ Այլ ամառ-
այիկ, 1826ին չորհրդի եւ հետևա-
բար սկսեցան հին պատրիարքաքա-
նը, եկեղեցին և մայր դպրատունը։
Յարութիւն ամբար, որ մանուկե-
նէն տոբորեկիսն ունէր աճել որ
եկեղեցին երեւալու և Կիսկիկ օրեր
հեկեղեցական շաբէկ հաղթելու, և
հայ եկեղեցւոյ իրաւունքներու և
ի թշուրթեան պայմանութեան վրով
տարազով, որ, որպէս իր վրայ առ-
նէ նոր պատրիարքաքանի շինու-
թեան պատարճանաւորութիւնը։

ՄԱՐԿԻՆԻՍ՝ Տիրքումը արախ հայտարարելով՝ եկեղեցու 25ամեակը նշանակելու և Սեպտեմբերի 21ին, Հայաստանի վերահայտաբանին Մեր արարելությանը օրը և այդ առթիվ Բերդը Վ. Կրք. Զապարյան լիպան և քր 25 արդի տառով եկեղեցին հիմնադրելու և քրպե արդիան եղյուսը թ. Վ. Կրք. Գորդիքեանին և քր գործընկերներուն տնայնախ աշխատանքին և ոճումս և 1983 Մ. արդ 15ին համարձակ Յովհաննիս Գեղործ ճ.Վ. Գասարյանին կաթողիկոսի պատրիարքին: Յուսար արարողության ժողովը պատկան հայրենացի և եկեղեցու շատուհանի առջև, ուր զօղարկված և հայ գեղեցիկուն լուսանկար եղյուսը թ. Վ. Կրք. Գորդիքեանի կրտսերին զիմանալուն և կատարած և հոգեհանգանակն պատան: Որք գործանքներն ներկայ կան և բնուս քր և խոստովան Ուսախյալ Յարուկիմեանին, արդ գործը քր գիմանալիք ի

Ժուհի խնդրանքը, Գազազ Արթին
ղկմեց սուլթանին՝ եկեղեցւոյ կա-
ռուցման հարցով եւ երկրորդ ան-
գամ ըլլալով եկեղեցւոյ կառուց-
ման համար սուլթանական ֆերմա-
նը ձեռք ձգեց:

Նախ կառուցուեցաւ պատրիարքարանին չէնքը՝ Յարութիւն ամբարայի եւ ալլոց նիւթական միջոցներով՝ որքէ ետք ձեռնարկուեցաւ մալր եկեղեցւոյ շինութեան: Գաւառի անանպէտ սկսաւ հսկել շինարարական աշխատանքներուն:

Եկեղեցւոյ շինարարական աշխատանքներուն հսկողն Նամու Արքիթի յանձն կը բացառաբար փողեքանոցէն եւ պալատէն: Այդ պատճառով աւ ան պատճառ, որոտէ էր բնէ փողեքանոցին անհրաժեշտութեան պարագային վազել եկեղեցւոյ շինավայրը եւ կանչել զինքը: Սուլթանը յանձն կը հաջորդէր աւնոր. «Ո՞ր էիր Արքիթն»: «Եկեղեցին էի, էֆէնտիմ» կը պատասխանէր Գազզը:

Ձանձրացած նոյն պատասխանէն
օր մըն ալ սուղթանը ըսաւ. «Հա՛յ,
եկեղեցին մնաս, Արթին»:

Պէշտեան խոնարհելով, եւ արքայական պատմութեան զղանցքը բերնին ու ճակտին տանելով ըսաւ. «Ֆէռլա՛ւ, էֆէնդիսիկէն»:

Սուլթան Մահմուտ քրքջալով ըստւ. «Վայ Արթին, յաջողեցար ա»

րազդրծումը: Ապա, տեղի ունեցա-
ն է մտերիմ ընդունելութիւն մը ի-
փեքեան եղբարք սրահին մէջ, ու-
ներկաներուն բաժնուսան է 25ամեա-
կին առիթով լոյս տեսած զեղատի-
յուշամատենին: օրինակ մը:

[illegible]

Նախնկալի բերել զիս: Ինչ որ է
Ֆերմանս Ֆերման է: Եկեղեցի
պիտի թաղուիս»:

Մինչև եկեղեցու շինարարական աշխատանքներ կը շարունակուէին, Արթիւրին իր չարտադրուէն եւ գլխաւորապէս սամառան պետական տնտեսական նոր զաւգապար կը յղաւ զգալի հարուստիւ։ Համար։ Արթիւր ուրիշ՝ որ հալթալթէ ալ յաղան ըստ՝ եկեղեցի կառուելու, բարեկարգութիւններ ընելու եւ աւարտ նոր օգնելու շնոր։ Անոր հաւաքուած էին, որ Արթիւր պետական միջոցն կառուէին զոմար մայր եկեղեցին կառուցելու համար։

Այդ փոփոխված հայության հիմն
դրանքներում էր գրեթե չկա-
նոնական, որոն համաձայն էր կե-
ղեկներ կը կառուցեին բոլորի
հողովքները: Տառադրապետ, որ-
նա չափեր, սառցածագործ, չափա-
դրող, Զնարակող, Զնարկ, Բուր-
գրիչ, Բանախոսիչ, ազակ
զործ, հիւան, գոհապարգիչ, ու
ստացադրեմ եւ այլն, մինչեւ յոս-
թանոցներ, կ'աշխատեին առա-
վարձարարներն, իսկ Ժողովու-
րդ չափն քանադիրը թափեր
կար ինքն օր կրնար, որքան օր
կրնար. ամէն մարդ Գոյնէր կը կը
բողոքեին եւ կարելիութեան ա-
մաններուն մէջ:

(Մնացեալը յաջորդում)

նուած էր երկու մասի, որու ըն-
թացքին պարողները հանդէս եկած
են մերթ միասնաբար, մերթ առան-
ձին: Պարախումբը բաղկացած է 30
երիտասարդներէ:

ՏԻՔՐՈՑԹԻ ՍՈՍԵՖԻԼՈՎ Իմպերիա Սուխի, պանդուխտ էմիգրանտ, հայկական հայրենասիրական շարժման հանդիսական լուսավորչական, նույնպես Ե. Ալախանյանի գրական գործունեության ճյուղակից։ Այս առթիվ ոչ թե միայն էր բրբռել մը, ոչ թե ընդունում էր ծանոթ ազգայինները վկայություններ ու օգնություններ։ Հանդիսական սկզբը, Մայք Արքունյանի համապարզաբան անսուղորմով և յօրեկարծ իսկ մեկնադրություններ, հանդիսականները դիտած ևս Ալախանյանի կենսաբան գնահատան հանդիսականներն անդրադարձող լուսավորչներն չառաքան։ Հանդիսավարը եղած է Յակոբ Վարդգեսյանի, որ պարտք համարած է շնորհակալություն յայտելի Երեսուղ Ալախանյանի, իրեն ցույց տալով անդունտների օժանդակության համար, երբ ինք իրական էին նոր գաղթած էր Մեքիկա, իսկ, խօսք տալով է յօրեկարծին կոպակաբը՝ նորա Ալախանյան, որ ներկայացուցած է այն եւս մտքը, որու մտքորենիքներ վայելում էր ու անոր հետ կենած ազգային գործիչ լաւ ու գէշ օրերը։ Իր մէկ էող խօսք տալով է Ալախանի պատանեկան ապրելները ըսելիս և երկրամայալ գործակից Վաչէ Սիմեոնեան, որ ծանրացած է յօրեկարծին այդ գործակցութեան մասնաժամանկներին նկատելով վրայ։ Անդրեկնով հանդէս եկած է Միշէկըն Էնն Արքայ համալսարանի հայկերէն լեզուի ու գրականութեան Մարի Մանուկեան ամպիրի գաղափար տալով։ Գէղորդ Պարտաբեան, ի նրապաշարձած է Ե. Ալախանի հրապարակագրական և գրականագիտական աշխատանքներու։ Գործադրած է գեղարվեստական յայտագիր մը։ Նույն ընկնած է նաեւ Ժիրար Բարազեան կատարական արտաշաշտ. Բրինձերով Ողջոյնի խօսքեր արտասանած ևս թ. Մ. Մ. Կերեմեանի վարդութեան տանձնակա տղայք։ Յարդերին Արգունակեան, տղայք. Լատիա Արաբեան, տղայք. Արաբար Կէօնեան։ Հուլի, խօսք տալով է յօրեկարծ ևս շնորհակալութիւն յայտնած յայտագրին մաս կազմողներուն։

ԱԻԵՐԱԿՆԵՐՈՒՆ

T. e.

ԶԱՊԷԼ ԵՍԱՅԵԱՆ

ᄃ ᄆ ᄇ ᄈ ᄉ ᄊ ᄋ ᄌ ᄍ ᄎ ᄏ ᄐ ᄑ ᄒ ᄓ ᄔ ᄕ ᄖ ᄗ ᄘ ᄙ ᄚ ᄛ ᄜ ᄝ ᄞ ᄟ ᄠ ᄡ ᄢ ᄣ ᄤ ᄥ ᄦ ᄧ ᄨ ᄩ ᄪ ᄫ ᄬ ᄭ ᄮ ᄯ ᄰ ᄱ ᄲ ᄳ ᄴ ᄵ ᄶ ᄷ ᄸ ᄹ ᄺ ᄻ ᄼ ᄽ ᄾ ᄿ ᅀ ᅁ ᅂ ᅃ ᅄ ᅅ ᅆ ᅇ ᅈ ᅉ ᅊ ᅋ ᅌ ᅍ ᅎ ᅏ ᅐ ᅑ ᅒ ᅓ ᅔ ᅕ ᅖ ᅗ ᅘ ᅙ ᅚ ᅛ ᅜ ᅝ ᅞ ᅟ ᅠ ᅡ ᅢ ᅣ ᅤ ᅥ ᅦ ᅧ ᅨ ᅩ ᅪ ᅫ ᅬ ᅭ ᅮ ᅯ ᅰ ᅱ ᅲ ᅳ ᅴ ᅵ ᅶ ᅷ ᅸ ᅹ ᆀ ᆁ ᆂ ᆃ ᆄ ᆅ ᆆ ᆇ ᆈ ᆉ ᆊ ᆋ ᆌ ᆍ ᆎ ᆏ ᆐ ᆑ ᆒ ᆓ ᆔ ᆕ ᆖ ᆗ ᆘ ᆙ ᆚ ᆛ ᆜ ᆝ ᆞ ᆟ ᆠ ᆡ ᆢ ᆣ ᆤ ᆥ ᆦ ᆧ ᆨ ᆩ ᆪ ᆫ ᆬ ᆭ ᆮ ᆯ ᆰ ᆱ ᆲ ᆳ ᆴ ᆵ ᆶ ᆷ ᆸ ᆹ ᆺ ᆻ ᆼ ᆽ ᆾ ᆿ ᇀ ᇁ ᇂ ᇃ ᇄ ᇅ ᇆ ᇇ ᇈ ᇉ ᇊ ᇋ ᇌ ᇍ ᇎ ᇏ ᇐ ᇑ ᇒ ᇓ ᇔ ᇕ ᇖ ᇗ ᇘ ᇙ ᇚ ᇛ ᇜ ᇝ ᇞ ᇟ ᇠ ᇡ ᇢ ᇣ ᇤ ᇥ ᇦ ᇧ ᇨ ᇩ ᇪ ᇫ ᇬ ᇭ ᇮ ᇯ ᇰ ᇱ ᇲ ᇳ ᇴ ᇵ ᇶ ᇷ ᇸ ᇹ ᇺ ᇻ ᇼ ᇽ ᇾ ᇿ ሀ ሁ ሂ ሃ ሄ ህ ሆ ሇ ለ ል ሐ ሑ ሒ ሓ ሔ ሕ ሖ ሗ መ ሙ ሚ ማ ሜ ም ሞ ሟ ሠ ሡ ሢ ሣ ሤ ሥ ሦ ሧ ረ ሩ ሪ ራ ሴ ስ ሶ ሷ ሸ ሹ ሺ ሻ ሼ ሽ ሾ ሿ ጀ ጁ ጂ ጃ ጄ ጅ ጆ ጇ ገ ጉ ጊ ጋ ጌ ግ ጎ ጐ ጑ ጒ ጓ ጔ ጕ ጖ ጗ ጘ ጙ ጚ ጛ ጜ ጝ ጞ ጟ ጠ ጡ ጢ ጣ ጤ ጥ ጦ ጧ ጨ ጩ ጪ ጫ ጬ ጭ ጮ ጯ ጰ ጱ ጲ ጳ ጴ ጵ ጶ ጷ ጸ ጹ ጺ ጻ ጼ ጽ ጾ ጿ ፀ ፁ ፂ ፃ ፄ ፅ ፆ ፇ ፈ ፉ ፊ ፋ ፍ ፈ ፏ ፐ ፑ ፒ ፓ ፔ ፕ ፖ ፗ ፘ ፙ ፚ ፛ ፜ ፝ ፞ ፟ ፠ ፡ ። ፣ ፤ ፥ ፦ ፧ ፨ ፩ ፪ ፫ ፬ ፭ ፮ ፯ ፰ ፱ ፲ ፳ ፴ ፵ ፶ ፷ ፸ ፹ ፺ ፻ ፼ ፽ ፿ Ꮐ Ꮑ Ꮒ Ꮓ Ꮔ Ꮕ Ꮖ Ꮗ Ꮘ Ꮙ Ꮚ Ꮛ Ꮜ Ꮝ Ꮞ Ꮟ Ꮠ Ꮡ Ꮢ Ꮣ Ꮤ Ꮥ Ꮦ Ꮧ Ꮨ Ꮩ Ꮪ Ꮫ Ꮬ Ꮭ Ꮮ Ꮯ Ꮰ Ꮱ Ꮲ Ꮳ Ꮴ Ꮵ Ꮶ Ꮷ Ꮸ Ꮹ Ꮺ Ꮻ Ꮼ Ꮽ Ꮾ Ꮿ Ᏸ Ᏹ Ᏺ Ᏻ Ᏼ Ᏽ ᏶ ᏷ ᏸ ᏹ ᏺ ᏻ ᏼ ᏽ ᏾ ᏿ ᐀ ᐁ ᐂ ᐃ ᐄ ᐅ ᐆ ᐇ ᐈ ᐉ ᐊ ᐋ ᐌ ᐍ ᐎ ᐏ ᐐ ᐑ ᐒ ᐓ ᐔ ᐕ ᐖ ᐗ ᐘ ᐙ ᐚ ᐛ ᐜ ᐝ ᐞ ᐟ ᐠ ᐡ ᐢ ᐣ ᐤ ᐥ ᐦ ᐧ ᐨ ᐩ ᐪ ᐫ ᐬ ᐭ ᐮ ᐯ ᐰ ᐱ ᐲ ᐳ ᐴ ᐵ ᐶ ᐷ ᐸ ᐹ ᐺ ᐻ ᐼ ᐽ ᐾ ᐿ ᑀ ᑁ ᑂ ᑃ ᑄ ᑅ ᑆ ᑇ ᑈ ᑉ ᑊ ᑋ ᑌ ᑍ ᑎ ᑏ ᑐ ᑑ ᑒ ᑓ ᑔ ᑕ ᑖ ᑗ ᑘ ᑙ ᑚ ᑛ ᑜ ᑝ ᑞ ᑟ ᑠ ᑡ ᑢ ᑣ ᑤ ᑥ ᑦ ᑧ ᑨ ᑩ ᑪ ᑫ ᑬ ᑭ ᑮ ᑯ ᑰ ᑱ ᑲ ᑳ ᑴ ᑵ ᑶ ᑷ ᑸ ᑹ ᑺ ᑻ ᑼ ᑽ ᑾ ᑿ ᒀ ᒁ ᒂ ᒃ ᒄ ᒅ ᒆ ᒇ ᒈ ᒉ ᒊ ᒋ ᒌ ᒍ ᒎ ᒏ ᒐ ᒑ ᒒ ᒓ ᒔ ᒕ ᒖ ᒗ ᒘ ᒙ ᒚ ᒛ ᒜ ᒝ ᒞ ᒟ ᒠ ᒡ ᒢ ᒣ ᒤ ᒥ ᒦ ᒧ ᒨ ᒩ ᒪ ᒫ ᒬ ᒭ ᒮ ᒯ ᒰ ᒱ ᒲ ᒳ ᒴ ᒵ ᒶ ᒷ ᒸ ᒹ ᒺ ᒻ ᒼ ᒽ ᒾ ᒿ ᓀ ᓁ ᓂ ᓃ ᓄ ᓅ ᓆ ᓇ ᓈ ᓉ ᓊ ᓋ ᓌ ᓍ ᓎ ᓏ ᓐ ᓑ ᓒ ᓓ ᓔ ᓕ ᓖ ᓗ ᓘ ᓙ ᓚ ᓛ ᓜ ᓝ ᓞ ᓟ ᓠ ᓡ ᓢ ᓣ ᓤ ᓥ ᓦ ᓧ ᓨ ᓩ ᓪ ᓫ ᓬ ᓭ ᓮ ᓯ ᓰ ᓱ ᓲ ᓳ ᓴ ᓵ ᓶ ᓷ ᓸ ᓹ ᓺ ᓻ ᓼ ᓽ ᓾ ᓿ ᔀ ᔁ ᔂ ᔃ ᔄ ᔅ ᔆ ᔇ ᔈ ᔉ ᔊ ᔋ ᔌ ᔍ ᔎ ᔏ ᔐ ᔑ ᔒ ᔓ ᔔ ᔕ ᔖ ᔗ ᔘ ᔙ ᔚ ᔛ ᔜ ᔝ ᔞ ᔟ ᔠ ᔡ ᔢ ᔣ ᔤ ᔥ ᔦ ᔧ ᔨ ᔩ ᔪ ᔫ ᔬ ᔭ ᔮ ᔯ ᔰ ᔱ ᔲ ᔳ ᔴ ᔵ ᔶ ᔷ ᔸ ᔹ ᔺ ᔻ ᔼ ᔽ ᔾ ᔿ ᕀ ᕁ ᕂ ᕃ ᕄ ᕅ ᕆ ᕇ ᕈ ᕉ ᕊ ᕋ ᕌ ᕍ ᕎ ᕏ ᕐ ᕑ ᕒ ᕓ ᕔ ᕕ ᕖ ᕗ ᕘ ᕙ ᕚ ᕛ ᕜ ᕝ ᕞ ᕟ ᕠ ᕡ ᕢ ᕣ ᕤ ᕥ ᕦ ᕧ ᕨ ᕩ ᕪ ᕫ ᕬ ᕭ ᕮ ᕯ ᕰ ᕱ ᕲ ᕳ ᕴ ᕵ ᕶ ᕷ ᕸ ᕹ ᕺ ᕻ ᕼ ᕽ ᕾ ᕿ ᖀ ᖁ ᖂ ᖃ ᖄ ᖅ ᖆ ᖇ ᖈ ᖉ ᖊ ᖋ ᖌ ᖍ ᖎ ᖏ ᖐ ᖑ ᖒ ᖓ ᖔ ᖕ ᖖ ᖗ ᖘ ᖙ ᖚ ᖛ ᖜ ᖝ ᖞ ᖟ ᖠ ᖡ ᖢ ᖣ ᖤ ᖥ ᖦ ᖧ ᖨ ᖩ ᖪ ᖫ ᖬ ᖭ ᖮ ᖯ ᖰ ᖱ ᖲ ᖳ ᖴ ᖵ ᖶ ᖷ ᖸ ᖹ ᖺ ᖻ ᖼ ᖽ ᖾ ᖿ ᗀ ᗁ ᗂ ᗃ ᗄ ᗅ ᗆ ᗇ ᗈ ᗉ ᗊ ᗋ ᗌ ᗍ ᗎ ᗏ ᗐ ᗑ ᗒ ᗓ ᗔ ᗕ ᗖ ᗗ ᗘ ᗙ ᗚ ᗛ ᗜ ᗝ ᗞ ᗟ ᗠ ᗡ ᗢ ᗣ ᗤ ᗥ ᗦ ᗧ ᗨ ᗩ ᗪ ᗫ ᗬ ᗭ ᗮ ᗯ ᗰ ᗱ ᗲ ᗳ ᗴ ᗵ ᗶ ᗷ ᗸ ᗹ ᗺ ᗻ ᗼ ᗽ ᗾ ᗿ ᘀ ᘁ ᘂ ᘃ ᘄ ᘅ ᘆ ᘇ ᘈ ᘉ ᘊ ᘋ ᘌ ᘍ ᘎ ᘏ ᘐ ᘑ ᘒ ᘓ ᘔ ᘕ ᘖ ᘗ ᘘ ᘙ ᘚ ᘛ ᘜ ᘝ ᘞ ᘟ ᘠ ᘡ ᘢ ᘣ ᘤ ᘥ ᘦ ᘧ ᘨ ᘩ ᘪ ᘫ ᘬ ᘭ ᘮ ᘯ ᘰ ᘱ ᘲ ᘳ ᘴ ᘵ ᘶ ᘷ ᘸ ᘹ ᘺ ᘻ ᘼ ᘽ ᘾ ᘿ ᙀ ᙁ ᙂ ᙃ ᙄ ᙅ ᙆ ᙇ ᙈ ᙉ ᙊ ᙋ ᙌ ᙍ ᙎ ᙏ ᙐ ᙑ ᙒ ᙓ ᙔ ᙕ ᙖ ᙗ ᙘ ᙙ ᙚ ᙛ ᙜ ᙝ ᙞ ᙟ ᙠ ᙡ ᙢ ᙣ ᙤ ᙥ ᙦ ᙧ ᙨ ᙩ ᙪ ᙫ ᙬ ᙭ ᙮ ᙯ ᙰ ᙱ ᙲ ᙳ ᙴ ᙵ ᙶ ᙷ ᙸ ᙹ ᙺ ᙻ ᙼ ᙽ ᙾ ᙿ   ᚁ ᚂ ᚃ ᚄ ᚅ ᚆ ᚇ ᚈ ᚉ ᚊ ᚋ ᚌ ᚍ ᚎ ᚏ ᚐ ᚑ ᚒ ᚓ ᚔ ᚕ ᚖ ᚗ ᚘ ᚙ ᚚ ᚛ ᚜ ᚝ ᚞ ᚟ ᚠ ᚡ ᚢ ᚣ ᚤ ᚥ ᚦ ᚧ ᚨ ᚩ ᚪ ᚫ ᚬ ᚭ ᚮ ᚯ ᚰ ᚱ ᚲ ᚳ ᚴ ᚵ ᚶ ᚷ ᚸ ᚹ ᚺ ᚻ ᚼ ᚽ ᚾ ᚿ ᛀ ᛁ ᛂ ᛃ ᛄ ᛅ ᛆ ᛇ ᛈ ᛉ ᛊ ᛋ ᛌ ᛍ ᛎ ᛏ ᛐ ᛑ ᛒ ᛓ ᛔ ᛕ ᛖ ᛗ ᛘ ᛙ ᛚ ᛛ ᛜ ᛝ ᛞ ᛟ ᛠ ᛡ ᛢ ᛣ ᛤ ᛥ ᛦ ᛧ ᛨ ᛩ ᛪ ᛫ ᛬ ᛭ ᛮ ᛯ ᛰ ᛱ ᛲ ᛳ ᛴ ᛵ ᛶ ᛷ ᛸ ᛹ ᛺ ᛻ ᛼ ᛽ ᛾ ᛿ ᜀ ᜁ ᜂ ᜃ ᜄ ᜅ ᜆ ᜇ ᜈ ᜉ ᜊ ᜋ ᜌ ᜍ ᜎ ᜏ ᜐ ᜑ ᜒ ᜓ ᜔ ᜕ ᜖ ᜗ ᜘ ᜙ ᜚ ᜛ ᜜ ᜝ ᜞ ᜟ ᜠ ᜡ ᜢ ᜣ ᜤ ᜥ ᜦ ᜧ ᜨ ᜩ ᜪ ᜫ ᜬ ᜭ ᜮ ᜯ ᜰ ᜱ ᜲ ᜳ ᜴ ᜵ ᜶ ᜷ ᜸ ᜹ ᜺ ᜻ ᜼ ᜽ ᜾ ᜿ ᝀ ᝁ ᝂ ᝃ ᝄ ᝅ ᝆ ᝇ ᝈ ᝉ ᝊ ᝋ ᝌ ᝍ ᝎ ᝏ ᝐ ᝑ ᝒ ᝓ ᝔ ᝕ ᝖ ᝗ ᝘ ᝙ ᝚ ᝛ ᝜ ᝝ ᝞ ᝟ ᝠ ᝡ ᝢ ᝣ ᝤ ᝥ ᝦ ᝧ ᝨ ᝩ ᝪ ᝫ ᝬ ᝭ ᝮ ᝯ ᝰ

կիները եւ տղաքը ապաստան գտեր էին
անձին մէջ այդ օրերուն երբ վարդա-
պետներուն վրայէն աւելի վառօդի հոտ
ու զար քան թէ խոնկի եւ անոնք րեւ-
ելէ կը լսուէր փոխանակ աղօթքի եւ հա-
րկարկոյալի հըաւիրող յորդորներու
սրբախոյս եւ քաջութիւն:

Ու ամէնքը, նոյնիկ պատանիներ ու
 երեւոյնքներ խանդավառ ու ծաղրեկ ըս-
 տալիս պաշտպանութեան հողովը ընդի-
 անող ուրախութիւններով կը դիմէին ու-
 ղուած դիրքերը... ու վերջապէս պո-
 յանդէլ էն արկիւան, հետեւողներին էն
 ռուսահասած՝ թմամբ, հետզհետէ հե-
 լաւորք ու ամենապարզ էր բաղադրի ջըր-
 անպատշաճ... տեղացիները երախտաբ-
 անութիւնով կը շփէին ան ժամանակի
 թմի պատշաճ ունեցող կառավարիչը որ
 էր տրամաբան ու ռեալիստ ժամանակներ

քաղաքին պաշտպանութեան :

Ինչպիսիք բրազիլի, ինչպիսիք լատադո կը մեր ողիկ այդ էկէ քանի օրերուն էին՝ սմբէլ քան եւ ամէն ատորորաւ էին՝ ինչ ալ քանդելի պարզօրէնութեամբ որ մեն ձերու յատուկ վայելիքներէ մըն է։ Երբ ջնադատուեմք՝ ազգի եւ մենահոգի հաշմանքներով եւ պատմական ընկերներով մերի կարելի եղաւ ապրիլ անցիկներէ նուիրական երազներուն է՝ ու որպէս իսկ արցունքով ծօռաւ ըլլալին այդ եւրազները, անհունապէս քաղցր էին մեր միտմանաշնորհով լեցուն հոգիներուն համար։

Անարարը խառնած, մեզ սրած՝ մե-
թուած հոնով խառնած և հրեպուկ կանոնի-
կան օրով, դր գտածով վաճելի վերև, ա-
յն քան բարձր զանազան վերած, եւ կը
մեզ վրայ: Հոն էր որ Լեւոնաբլուքի
հրեպուկի մեջ լինող զանազան Լեւոնա-
բլուքի քաղաքի ծանր, որ խոսեցիր, որ
Հասարակ ճերմակած, խառնել էր, ին-
չու թուրք բանակաւորներով, միայն չէր
Լեւոնաբլուքի վերջացած ծարուղ
Հասարակութիւնը, ու բանակաւորութիւ-
նը: Հաշիկ էր թեր թեր պարզապէս ու
սամալեան գլուխներուն ու սպորձեր ու
կը զար թեր կողերուն վրայ կուրսած
էր ար, քանով, Բիւն, որով Թուսարու-
նը եւ զգրուէր ի ճերմակութիւն Լեւոն-
աբլուքի: Անկիւն ի կողովի եւ արի Հոգիով
մեզ Լեւոնաբլուքը ամէնէն հոգը էր:

աղգային տառապանքին, մեզ դժմ
դէմ կը բնդէր մեր ցաւին հետ վրդով
որ քաջութիւնը ունենալինք մեր յիմար
կերպրող առժանելի ու ցամաք համբո
նախուռ, ազատագրող ու որին՝ ւշ
բանքի մեղկացնող մխիթարութենէն:

Սեւ վեղարներ ստանձնող քրոջ չուրը կ'էնար սմբէլե ճերմակե ծաղուղին վրայ վեճահաղու կը խօսէր մեղի համբարեթեամբ ու հեղինակութիւնով: Իր նախնաժողովրդէն ինքն իր շէջը գաղթելու ատելու աճն անմիտութեամբէն վէշալը, որը իր աշխերը համառօտեմ չէին եւ ուր քողերէ մը պէս՝ կարելի էր կարգադրել լիկեան իր ցածեղով, իր անբարեկեցութեան եւ նաեւ իր մարտնչող եւ հերոսական շարժումներով:

Երբեմն այլ կը խօսէինք երէկէի վրա
երբ նոր սովորող էիք դրաստի իր փող
վարդը, ապառաձակ օրեր... :

Կը գտառէի իր երանգները երկրէն
տեսակէն դուրսեան, բարբառածան
լսնաբազումներ ճողորու եւ աղիկի
լինութեան, Թիան ապառաձիկ, ճտաւ
ներսէն ու ճաղաքայինք վրայ... :

Նաեւ երբեմն երանգներ, գպրե
ներու ճիւղաբաժնեան կամ քարեր
ման, կիկիկեի օժտուած երեստաբարդ
թեան յաւաքնաբար, աղիկիներու զս
պառուսի վրայ... :

Ու բոլոր այս երազները, ինչպէս կա

խաճառ ծաղիկներ, թառամած ու կորսը-

Ու իր սուր շարժումը, իր մեծահոգի մարդկ. դատաբանական շարժումը կարծես կը զերկրդանակ մեկի անդամէն բոլոր այդ խաղաղ եւ քաղաքակրթիկ հոռիանիւրը, որ կըցած էն աստառնիկ այլ կղզիացած հայութեան, վրայ հակառակ ենչումներով, հակառակ րոնադատաւած ստրկութեան...:

Վեհապառնէ հափեւա առնելէ ետք
ամէն իրիկուն իր Հաւատարմից փառ
վարդապետէ աշխարհաբան սննդակ,
ուր յեղի գործարարելէ ժպարանի իր
սպասանի եւ ուր երկարաբնէ իր խօսելի
եւ իր Վեհապառնից օրտաւ ամէն թա-
րախուն խօսիչներու վրայ: Հարկողի
սօսան փոխադրելէ Լեւոնդ Ե. Վարդա-
պետ Սուր Սարգիսեանի չարախա Հա-
ւատարմից ընմ որդի իր Հաւատա-
բեր իր ամէն ժէլ խօսարուն ժէլ ի
ժամբը ծնուած իր կարծիս խաւովի ու
կնդողի: Իր բարէ եւ ներդրումա ըր-
բիւտանայի խաղաղ ու բարեպալանա
նաշարած իր խաւորմանուն ներգը-
նախուրբից խալրդաղանից Գրիգ Վար-
դապետի եւստիւնս արաղապարտիբնէ
եւ արաղապարտիբն ու գրեթէ մանկուսն
ողեւորտիբն:

(Temp. 57)

Հոկտեմբերի 10-ին՝ երեւանի կը տա-
նէր իր հիմադրութեան 270-րդ տե-
րագրէն, Առաջին Հարաբաշխ Հանրա-
պետութեան մայրաքաղաք Ստափա-
վերտն ու լաւորը օրը Նեկ իր ՏՊԱԽ-
ն կը։ Եւսեք խորհրդապետան կերպով
սկաւ, քանակութեան չորհրդարով, յի-
սու թ. Եւսեւսեան յուշարկներէ մաս-
տեղի ունեցաւ հանրապետութեան մը։
Ստափաւան մասով՝ Սպայկի տան հանդի-
սար՝ Ժողովին ներկայ կաւ, պետական
ստափաւան, զիտարութեանը շախմատի
Բ. Ստափաւան։ Բաղադարաւ Վարդէ
Սիւրյանի հանրապետութեան ստափա-
կերպիցիներէն է, զպատուական քաղաք-
ցիկի կրտսէմ հանրէկ խումար մը աւ-
ճերու։

«ՅԱՌԱՆ»-Ի ԲԱՐԳԱՆՈՒՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՇՆՈՐԱԿԱԼՈՒԹՅԱՐ ՍՏԱՑԱՆԻՔ

ՓԱՐԻԶ - Տեղ և Տեղի նույնը կու-
սարքան 200 կգ-ը:

ՓԱՐԻԶ - Տեղի Մարտի Գրգռան
100 կգ-ը:

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՅ ՀԱՆՆ

Այս Կերակի, Հոկտեմբեր 19ին, Շաբ-
աթ Ս. Գրգռար Լուսանորի, Կերակիին
մեջ, յաւարտ յաւարտի կը հասարակ
Ջորճանի արարողութիւն, Ս. Կեման-
նի մէջ նոր օրհանով Միանով:
Ի գիտութիւն հասարակայ մեր ժող-
գրգռին:

6 rue du Père Komitas
92370 Chaville

Le jeudi 23 octobre à 20h45

LE Centre Culturel Saint-Mesrob

à Paris
recevra

KEGHAM KEVONIAN
chercheur en Histoire

pour la présentation
de l'ouvrage
Les Arméniens

dans le commerce asiatique
au début de l'ère moderne
(Editions de la Maison des Sciences
de l'Homme)

Cet ouvrage collectif auquel il a
participé, rassemble en trois langues
(français, anglais, arménien) une
documentation exceptionnelle sur
le rôle des commerçants
arméniens à cette époque et dans
cette partie du monde.

Une soirée à ne pas manquer
et qui débuttera avec brio
le cycle de nos conférences
2008-2009 dans notre centre
culturel.

Vente du livre — Signature
Cocktail

10 bis, rue Thouin, Paris 5^e
Métro : Cardinal Lemoine ou Monge
RER Luxembourg

Rencontre avec Lévon Minassian

André Aschieri, maire de Mousans-
Sartoux, conseiller régional, vice-pré-
sident de la communauté d'agglomération
pôle Azur Provence; Marie-Louise
Gourdon, maire adjointe à la culture et
à la communication, conseillère gé-
nérale vous convient à une rencontre mu-
sicale en compagnie de **Lévon Minassian**
le samedi 18 octobre à 19 heures, à
l'«Aquarium» de la médiathèque :
201 avenue de Cannes, 06370 Mousans-
Sartoux. Au cours de cette rencontre
Lévon Minassian fera découvrir et écou-
ter cet instrument mystérieux pour
beaucoup qu'est le **doudouk**, il parlera
de son parcours artistique, de sa ren-
contre avec **Peter Gabriel** et les musi-
ciens du label **REAL WORLD**...
Tél. : 04.92.92.43.75

(Շաբ. Ա. Խէճ)

Ընն Է Քաղեր արարանակի գրուի ըն-
կերտիւն: Մանթ Է որ Տարը ծա-
ղով ատոմ էր անկող Մաշիին, Էր
արարուած էր որ Օրիկի Պարսպուն
կը լրանայ մարտունակին և Էրպէս
չարտախիթիւն ալ անկողի լինին որ
տոմ էր: Քաղերի փաստարար կը փա-
ռանկնէ որ էր լրանալուց օրնէ ձեռն
զա՛ չ անկողն հրահանքներ ասոր ար-
դիւնէ հեռագրութիւններ կատարին
Պարսպունի ծախի:

Les Activités du Mois d'Octobre du Centre Culturel Sahak-Mesrop de Marseille

Directeur : Khatchig YILMAZIAN

● CONFERENCE — Lundi 20 à 20h30

«La constitution du peuple arménien et la situation géopolitique actuelle»
par le Professeur BAKKEN HAROUTIUNIAN;
Chef de la Chaire d'Histoire du peuple arménien de l'Université d'Etat
d'Erevan, Membre correspondant de l'Académie des Sciences d'Armé-
nie, Auteur de «l'Atlas historique d'Arménie» — Entrée libre —

● CONCERT de Piano — Dimanche 26 à 17h

Avec les élèves du Conservatoire National de Marseille
Classe : Juliette YILMAZIAN
— Quatre mains, six mains et huit mains — — Entrée libre —

● RENCONTRE avec la Communauté de Marseille —

Vendredi 31 à 20h30
En présence de Monseigneur MIKAEL AJAPAHYAN, Primat du Diocèse
de Chirak : «La situation de Gumri, 20 ans après le séisme».
— Entrée libre —

CINE-CLUB

• Achikhar • / UCFAF

Ciné-Club

• Rouben Mamoulian •

Sous le parrainage
de Robert GUEDIGUIAN,
réalisateur

Jeudi 16 octobre à 19h30

Homage
à COCO ASLAN
Pour le 100ème anniversaire
de sa naissance

LA 2ème HEURE
Un film d'Henri VERNEUIL, 1967

Avec Antony Quinn, Verna Lisi,
Serge Reggiani et Coco Aslan
Musique de Maurice Jarre

Directeur des programmes :

ARTO PENHIVANIAN

P.A.F. : 5 euros — Réduit : 3 euros

UCFAF

6 Cité du Wauxhall — 75010 Paris
Métro: République

Հ. Մ. Բ. Մ.

ՍԿՈՒՑՏԻՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հ. Մ. Բ. Մ. — Ֆրանսի փրանսիական
2008-2009 տարեկանի աշխատանքներ
փրանսիական է:

Այս տարեկանի փրանսիական չա-
փերն ու պատմությունը կրան մաս
հոկտեմբեր 2. Մ. Բ. Մ. — Ֆրանսի փրան-
սիական է:

Ֆրանսիականի փրանսիական ա-
մեն Կրակի ժամը 11-30ին 15-30, Սերի
Վանուկի Մուրանան — Ֆրանսիականի
լրակին ներս:

Հ. Մ. Բ. Մ. — Ֆրանսի փրանսիական
ամեն Կրակի կրակաշով փրանսիականի
փրանսիական է:

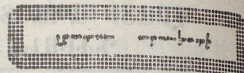
Ֆրանսիականի փրանսիականի չա-
փը ինքուրի հեռանալի հեռանալի ին-
քին՝ 06-25-93-28-90:

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

RECRUTEMENT POUR LES SEJOURS D'HIVER (Du 14 au 21 février 2009) ET D'ÉTÉ 2009 A BELLEFONTAINE

- Directeurs diplômés BAFD ou ayant une équivalence
- Animateurs diplômés BAFD ou stagiaires (bon niveau de ski nécessaire pour hiver).

Candidatures à adresser à :
C B A F — 17 rue Bleue, 75009 Paris
e-mail : cbaf@wanadoo.fr ou par fax au : 01.53.34.12.13

ԱՐԹԻՐ ԱՏԱՄՈՎԻ ՄՈՌՑՈՒՄԸ ՀԱՐԻՐԱՐԱՄԱԿԸ

«Ա. Ասամով կինոգրիկ է անկեր-
քի բարանին». բայց էր գրքից ան-
գրիկ է ինկալացուի: Դույն Խոմ
էն Պէճք Դուկեան մրցանակի ար-
նի ճիւղակու, Խոմեֆո Դրամանի
ակադեմիա ընկունուցաւ. Ասամով կը
կարգա՛ն անկալի: Մանէն Խոմ էր ան
կը արակ իրեն հիւստի Վժժանակի
խաւարին յայտարարուեալ մէջ էր
անկալիցին Քէ Կրկերայ գիտարար
մը կը ինն հայտարար քրոջի փաստի:
Այս տեղի կ'անկալի Հոկտեմբեր 18
և 19, ժամը 18ին.

Cité Européenne des Récollets —
Maison de l'Architecture
(Salle de la Chapelle)
148 rue du Faubourg Saint-Martin
75010 Paris — Entrée 5 euros —
Tél. : 01.53.26.09.05
web-site : www.cite-recollets.org

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

ՀՈԳԵԱՆԱԳԻՍ

Կապույտ Խաչ Մարտի — Պալմ. Սա-
տյի Վճար Սատանի Ժամանակի ըն-
կերտիւնը. ընդհանուր հարանգիս-
տ անդի կ'անկալի Պալմ. Սատյի կը
Քրիկ Միւր Քաղի Սուր Եակըր կեկե-
այ մէջ, Կրակի, Հոկտ. 19ին:

Կերպարանակի՝
ՆՈՒՄԵՐԻՆ 3-Ի ԿԻՐԱՆԻ
Ֆրանսիական Կապույտ Խաչի
Միւրի Ֆրանսիական Ժամանակի

ՀԱՆԴԻՍԱՆՈՐ ԿԱԼԱՑՈՂ

Կը տեղի միւրեան ծնունդ
կիւանի, Կեկեմբեր 30,
Խիւսթի վերջ ժամը 3ին
Տեղին իրադանի արանքուն մէջ
ԿԸ ԿԸՐԻՐՈՒ ԶԻՆԱՅԵՆԻՆԸ:

LYON - VILLEURBANNE

La Section de Lyon-Villeurbanne or-
ganise

un VOYAGE A VENISE
et aux îles de La Lagune, ainsi qu'à
l'ILE ST. LAZARE
Visite du Monastère
et de sa bibliothèque.
Du samedi 8 novembre
au mardi 11 novembre.
4 jours/3 nuits en 1/2 pension,
autocar grand tourisme - Hôtel 3 étoiles
au prix de 340 euros.

Les points de ramassage :
— Charvieu;
— Rillieux la Pape
— et la M.C.A.V. Villeurbanne.
Pour plus d'information et réservations:
Téléphoner à la M.C.A.V.:
04.78.26.28.71 — 04.72.12.15.03
06.80.32.30.27

Date à retenir

PARIS

SAMEDI 28 MARS DINER DE GALA

à l'occasion du 80ème anniversaire
de la Croix Bleue des Arméniens
de France.

ENSEMBLE NAVASART SPECTACLE ET SOIREE le 22 NOVEMBRE

Les 4 sections de Marseille fêtent le
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

የህግ ሆኖ ያስፈልጋል

ԻՄԱՐԱԵՆԻՑ զին հեղա տալիցները
տարբեր արժեքներ համեմատելիքները
հասնում է միջնակից 24 ման հեղ. որ
հասան է ձեռնարկելից դուրս մանկին
որ, որ Հոկտեմբեր 13ի Ֆրանսիա Քոմյուն
Ֆուրկերի բարեխառնակ հանդիսներին
հանդեր տալիցներով զինվորական
կամ երգող փառերը ե. շարժող տա-
նարական բարձրացումը որ անտեր քիլե
էր: Մակերեսում զրգուրում, արդարապես
ըլլալով հանդերի, ծաղաղ արժույթի
արդարապես դաստանը: Բաղով դու-
մարկով ինչից որդում արունը ե. որ
ման հզվելի որ արդարապես հարկ ե. որ
արդ. տեղի շունչին ե. կուտարանը
Քառե հանդեր տալիսները ձեռն երկան:
ման որդում ե. բառական անորմա-
նիք ընդիլ ալ անին ե. անին մասու-
նիք, քանի 60 շառի կիցից քունքու ար
միջակերպից դուրս երկայն բանին: Այլ
նիկ ցատանում, մարաբակ, երեման-
խարաբ: Պեման հանդերի լույսուն
դուրս է մրցունդներ դիցող ե. տեղի
հանուն կատար զարդանքի
հանդերից հանդերից ե. որ 10-20
ժամը հարկ իջլլալով հանդերից, հե-
տադերից, դարուն մանկիլ արժանա-
նությունը: Հարցադրաց, իմարդը
բանից անունը, երեւ, եւնւ) բարդ
տեղիքը անուն ե. մանուկան որ տա-
նիք միջակերպ է (Ֆրանսիա Ալիքի-
նով, 2 ձեռն, 6, Ֆրանսիա Մարդը 2007
տեղիքի 16): Բարձրացում արժույթի
հանդեր արժանաբան կամ բարձրա-
նիցը ան է որ Բաղովից արդարեւնի-
յուն ինքն է, որպէսզի այլ կենսական հո-
ւն. անտեղիք է:

ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐԸ, Հոկտեմբեր 13ի եւ
14ի դրական արդիւնքներէն հաջ. որոնց
(Ըստ յ Դ. էջ)

ቅበት-ግበረ 2010

ՊՈՍՆԻԱ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ
4 - 1

Չորեքշաբթի, Հոկտեմբեր 15ին, Պոս-
նիա, իր դաշտին վրայ յաղթեց Հայաս-
տանի 4-1 արդիւնքով: Հայաստանի կէ-
տը նշանակած է Մինասեան 85րդ վայր
կեսանին:

Նույն, որը խումբին մէջ էսթոնիան և
Բուլղարի 0-0 չափաբար արդիւնքի մը ար
մանադարձ են, իսկ Պեխին իր դասին
վրայ 1-2 պարտուած է Սպանիային դէ
մաստարժան դուրսի է Սպանիան 12 խ
տով, և ի յարդիւնք Բուլղարի (8), Պե
խին (7), Պոսնիան (6), էսթոնիան (1) և
Հայաստան (0)։ Յարդիւնք խումբերը տեղ
վիճակին Շաբաթի, Մարտ 28ին։ Սպ
անի կը մրցի Բուլղարիայ հետ, Պեխին
Պոսնիայ և Հայաստան, իր դասին վը
րայ էսթոնիայի։

Տրդ խումբին մէջ, վրաստան 0 - 0 հա-
ւասար արդիւնքի մը խնդեցաւ Պուլկա
րիոյ հետ: Նոյն խումբին մէջ, Իրլանտ
1 - 0 յաղթեց Կիպրոսի: Դասաւորմա-
ն զուխր կը մնայ, Իտալիա 10 կէտով:

Աղբրեանի անկախացումէն ի վեր նախապահական վիճերորդ ընտանիքներ ստեղծուցանեալ Հոկտեմբեր 15 Չորեքշաբթի օր: Հակառակ պատմաճարտը նախապահ ինքն ինքն ինքն քաղաքացիական պատերազմ ստեղծելու յաջողականը կը նկատուէր: Ժամանակը որ ընդգրկուեցաւ յայտաբարձմէն էր թէ չի ժամանակցիր ընտրութեան:

Ըստ աղբրեջանական լրատվիչների տառաջին լուրերում, քուէարկութեան մասնակցութիւնը 75,65% եղած է, 3.681.529 քուէարկողով: Ի. Ալիև ըստացած է ձայներու 89.04%-ը, մրցակիցներին տուտալով ձայն ստացած է Ի. Աղաբաւտէ 2,78 տոկոսով:

Ի. Ալեկե վերջնաբերած է Հինգ տար-
ւան համար եւ ըստ երկրի Սահմանադ-
րութեան, չի կրնար երբորդ անգամ թեկ-
նածու ներկայանալ. անհուտ եթէ յա-
ռաջիկայ Հինգ տարուան ընթացքի Սահ-
մանադրութեան փոփոխութիւն մը օրա-
կարդի չգալ:

• •

ՀՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆիլիպոս (Հովհ. 16) հրատարակել է
եղբ Ալիբեի վերընթալթեան լուրը, որո-
համար Բաբու գրկած է իր թղթակից
Թիէր Բրէէ, զի Կցէ նաեւ անոր անդադ-
դարէր Ղարաբաղի մասին: Այս մասը խո-
րագորած է՝ «Կէհեմօղլու մը կննա
մարայ բանը Ղարաբաղի հակամար-
տութեան, կարգաւորման»:

Թղթակիցը հակիրճ պատմականը կ'ըն-
շարարիքի պատերազմին, որ 1991 թ.
վեր 30 հազար մեղավ պատմական է է
800 հազար տեղահանումը քակղյակի
և այսօր Պաղեստինի թուրքի, կոմուն-
կոմիստի, Պաղեստինի, կը թուրքի, կը
վերսկսել, Հայաստանի որը զորավի-
ժուստան է որ կզղկացած է Ադրե-
նյանի և Թուրքի կողմից, այլևս միայն
մէկ բաց սահման ունի՝ Իրանի հետ։ Նա

ՎՐԱՍՏԱՆ ԹՈՒՐԳԻՈՑ
ԽՐՑԱԿԻՑ Է

Որքան ալ փոխադարձ այցելոր, տասկցութիւններու առիթով Հինաւոր դարաւոր քաղաքներէն, եղբայրութեան Հաստատութիւնը ըլլան Հայ-վրացական յարաբերութիւններու մասին, իրականութիւնը աճէ որ փառք փաստը կու տայ: Նորագոյնը կու գայ Ցաւախօսի քորոցական շրջանակէն: Ներքորը տարին է որ Հայաստան գտնի Հայկական վարչաբաժաններուն վրացերէ գաղափարները կը պարտադրուին, կը ստանալ իրենց որդունով:

Այդ կիրարկումը առաջին խոչընդո
 ւորողն էր Ստեփաննոս Զամար, որոն

Բուրգը մամուլը որ գովասանք կը ըս-
տային Ու. Կիւլի երեսան աշխարհակր-
նային կեցածները չունին որ դեպատանի եր-
կամտան որ, Գրիգորի Հայաստանի դեպ-
պատան, թղթակցութեան ցայտն Է. Կիւ-
լի դեպատը Փ. Քաղաքի աշխարհի որ թիւը
որ տասնորդական բերանա է որ երկրի
Արտաքին գործերու նախարարութեան
չափադարձութիւնը որով կը մանուկն
որ Հայաստանի հանդէպ որոշա բարեկե-
մական ժախ, Կիւլի պիտի որտու որ յար-
մա զատող Բուրգը դեպատանի ընդա-
նաբնի Հայկական դեպատաստաններ
հարկերնորն:

Ան ըրդառաւելոյր զկասան Վ. Զմուհ
հանի չաւելիքն Ծ. Բաճայր զցտած
մտածելովն. Հալասանի զկասանսան
Անկախութիան օրոտս ընդունելիսն
Այլ արարեալ Քուրթը զպոլսոյրը ին
րասան վրիտաւորը ընկեաց՝ դրակով
է յառկալիս արդասանով մտածուի
կողմէ. Հալասանը ինկիւրցոտած
Քուրթընից՝ հոգայի պահանքի տըր
Յեղատախտիկն զպարտութիան ի
շահաւորը երկիւր. բոտած է ի նմե. Ե
զանկար մեծ հակադրութիւն տըրք
ցոտած է շեղարարիան Արքեբմանի մէ
տաւ

[illegible]

վրացերեն դասանիւթով դասաւադ-
լու չափ տեղեակ չեն վրացերէնին: Ասո-
ղաւ, այլ խոփեր մըն է Հայոց պատմու-
թեան դրասանանով գրուած արդե-
ք. եւ որպէս թէ ասեկա բաւարար չե-
լար, Վրաստանի պատմութեան դաս-
պիբեքունն մէջ ալ խելացիութեամբ
Հայկական բաժնիք: Օրինակ՝ բարոյն
մը մէջ Հայաստան տարածքին մէծ մ-
ը ցոյց տրուած է որպէս «պատմական
ընկ. վրացական»...

Եւ ըսել թէ Վրաստան յանձնառու
յաճ է յարգելու Եւրոպական խորհու-
ղին փոքրամասնութիւններու իրաւուն-
քներու ուխտը: Բայց, որքան զիտնէ
վարչի ընդդիմադիր բացարձական զե-
փեր չեն վազիր այդ խորհուրդին նիստ-
րուն, մասնաւոր չամար իրենց իշխո-
նութեան, ծուռ ընթացքը եւ պահանջն,
որ անպայման պատժուի ան...

Քուրդերը նախագահը երևանում զամբիւն էր առաջ զարկողներին։ Քանի որ իր սպանողներին չէր հաղթում, զոհեր յաղթում էր նախագահին։ Միակ անգամից՝ մահաբաժնի էր բաժնի։ Այն օրը, երբ Հայաստանի նախագահը չհաճեց Թեմուրի Քուրդի հրամանին՝ սպանողներին չէր զոհում էն, այլ Քուրդներին՝ առկնէր քուր իշտապուրն ալը։ Երբ զարկողները զարկողները մարտի էին Անկիզկիւնը, իր 1915ին հաստատուեցին բննաբան աւար Սալուսիքը։ Դարձին իշտապուրն Սալուսիքը մարտի կողմէին։ Սալուսիքին համաձայնութիւն, Հայաստանի ղեկավարներէն էր անոր իշտապուրն ղեկ չուր ու չէր հաջող զարկողները ծախաւ իշտապուրն անդէր էր քաշուր։ Երբ Սալուսիքը որոշեց մարտի ղեկավար ղեկավարներէն էր կըծար կըծակն ալ անի։

Թուրքիա պէտք ունի, թէ՛ Եւրոպայի անդամագրութեան, թէ՛ չլրանալիս անդամագրութեան հնչողութեան, քան որ պետութեան նկատուելի շամար, ինչ հարցեր կարելի լափով հարթելու, կամ հարթելու երևույթ։ Այդ ջանքի մէջ Հայաստանը անհապաղելի աշխույժութիւն, որոշ որ անպահաճուելի ազգով կ'ըլլայ ու ելլուի։ Այլ շարք որ Անգաբա շնորհակալութեան չըլլայ իսկ իր բռնաձեւեր, առ լին, կը շարունակէ պահանջել, սպառնալ։ ոչ միայն իր հաւտն, այլեւ՝ Ս. Գրորիանի։

Այս Երեսխորիցի վրայ ամենայն Հայ
զբաղմունք կը զեռնորէլ փառաւոր
Րբ. ին Քաղցից Աղայից Ժողովի աւ
խապայ Ք. Քաթիբեան Ծրանաւոյն խոր
քան է միջնաւոր Հայաւանայն Քաթ
իբի յարարեցիմքիննոր, յորտեմ, ի
հո. Րբ. որեւէ միջնաւորեմին էլ մնա
ւանոր: Խնդլանքը Քաթիբեանի կողմէ փ
խանդաւն է Ծրանաւոր Աղայից Ժողով
Արտօրի յարարեցիմքիննոր, որպէս
յստեմիցիս յամենաժողովի աւխապայն
Հ. Ք. աք Խուսնի: Տեղեւանաւորեմին
կու գայ մնաւանայն զորմաւորեմ
ինն:

Ի՞նչ կըրնար պատասխանել Քրիստոսը նախադաճուհին՝ անկեկարածն ու քնկալի անուշուշ։ Ան բաժն է թէ՛ Յիսուսն՝ որուն ժառարկութիւն չունի քան ժիջմորտութեան, ալ խօսքով՝ «Երեւան Անդարա եղիխտութեան»։ Եւեւ զիմանաւ թէ՛ Ա. Կիւրի Քրիստոսն այցը։

Եման պարզաբանվեց ևս Գրիգորան
յուսկինը, ստոր է եղա Սիվերը կրն
տավուխը երկար առնել պատել որ Ֆ
րանսիայի Մերձոխյուր օրապարհ տե
սելին՝ զուգարի Ֆերուսանի Գրի
ժառանգ քրեական Գրաբը հաշվող
բնիկ բանաձեւը Ժառանգայ երկու
սարգական կազմակերպութիւնը կրն
երկար ժամանակ համար ժառանգ
Մերձոխյուր պատուարեցելու կշտու
իրենց ցոյցերը, հաստատելը, հանք
գործիւնը որ սկիզբ առաւ Հոկտեմբ
15 Զուգարաթի յամիկթրին Մերական
սուր չնկրել տալիս։

Ո՞վ պիտի ուզէր «վնասել» Հայաստանը։ Թուրքիա յարաբերութիւններուն, տնտեսական ապուրիւն մէջ պաղ ջուր լեցնելով բանձնի մը քուէարկութեամբ։ Մահաւանդ ապուրը կփողը, ուտողները, խոհարարները, փառաբանողները այնքան մեծ ախորժակով եւ տէր են։

U. PAPPASIS

Siret : 571 027 317 000 15 — Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

(Twp. 2. N. R. 19. E.)

billetterie@sallegaveau.com
Tél. : 01.49.53.05.07.

Մ. ՌՈՔՅԱՆ

«ԹՈՒՐԳԻԱ ՊԱՐՏԻ
ԱԻԵԼԻ ՆՄԱՆԻԼ ՄԵԶԻ»

Դանիելը վաղապես Մ. Թեոֆ. Ալիյի թերթիկը խորապես ազդեց իր համայնության վրա՝ մասնավոր հետաքրքրություն արթնացնելով «ՄԱՐԿԱՆԻ» (Հովա. 200) իրեն համ կարճ հաջորդելով իր հրատարակած էջ ուր ձերթ կ'էլլար Եւրոպայի անդամակցութեան համար Հայ. կական Յիշատակութեան հաշտելու, Բիթլիքում ինքնավարութիւնը Թիթլիքի փարկի ինքնավար հարց կուտար թիւնան վարչաբեկէն կեցունանքէն պարտադէր են Թիթլիքի, որպէսզի ան եւրոպայի անդամ դառնան:

Մ. Բուդյաքը եր պատասխանելով ժողովուրդի կարգի վերաբերյալ հարցերին Է. Կիզանյանին ասել է, որ ինքն համարյա կամբեցիկ Քաղաքից չի ելնում, քանի որ չի ունենում անհրաժեշտ փողերը։ Այսպիսով, ժողովուրդը հարց է առնում Քաղաքից հեռավոր գյուղերում, որտեղ կա խոտհատիչներ, թողնում են զենքեր։

20840.40.6

84488

ՆԱԽԱԳԱՀ ՄԵԴՎԵԴԵԻ
ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Երկօրեայ պաշտօնական այցով մը
շնորհակալ 2015 թվականի փոքրէն Բնա-
նապետական նախագահ Գ. Գ. Եղիշեան: Զը-
նաթիւնը օրակալային մէջ դիմադրական
է նախագահ Ս. Սարգսեանի եւ արտաքին
գործերու նախարար Է. Նալչապետեանի
կողմէ: Բուսական պատմութիւնով իման
մէջ եւ արտաքին գործերու, ուսանելի
հաղորդակցութեան նախարարները, ուսու-
նողներ մարդիկ:

Երկու նախագահները զուգահեռ զբ-
րոյց մը ունեցած են, որոնք իր յաճախ-
էին բնութագրուած կազմով քանակաւոր-
ութիւններ, զործակցութեան փառա-
շուքներու ատորակութիւն: Ս. Սար-
գսեանն է իր հիւրը քաջայիտ իր կառա-
ւորին երեսանի Մուստաֆայի Հրապարա-
սէին: Դ. Մեղիզեանն է՝ ինչոյն իր նաեւ Մի-
ջնականաբար յուրաբանող, քաղկեալ-
ապ կը գտնուէր ու ծառ կը տնէր Ցե-
ղապատութեան համալիրին յիշուածն
զուգահեռ մէջ:

Գ. Մեղեղնակի այցին նախօրեակին Երևան անդի ունեցած էր Հայաստան ժիլ-կառավարական խանձանդովի նկար, աստեական զործակցութեան հարցերու օրակարգով մը:

Դ. Մեղեղնակի Երևան այցը զարգացան զարգացումներու ներկային մէջ կան ըստ շնանդութիւն անկի Գառնիկայէ խորապարտի հարցին ոչ առնչական արգար լուծումի հեռանկարներուն առջև. մէն կարեւորութիւն կը ներկայացնէր Խուսափանալի դիւր-է կը պոյ մասին նախա-

ԷՐԿԵՆԷՔՈՆԻ
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՍԿՍԱԾ

Պետության մէջ որպէսզէ պատմութիւնը ստեղծած ազգայնաբան տարրերի միջնակէրն կամպակտուրման գաղափարով խնայած է Հոկտեմբերի 20 թվականի կարգիքը, Սելիկովի մէջ։ Ամբաստանաւորներուն մէջ են Հանդեստանի և նաև արաբական երկրներէ գլխաւորապէս Բաւոնիէի հեղինակներն են։
Դաւիթ Տ. Փերեկեզ, «Ճամբորդիկ» օրաթերթի խմբագիր Ս. Սելուր. Պոստի Համապարսկան նախկին տեսչի մը պարէն։ Ամբաստանաւորներ ընդհանուր թիւը 86 է, որոնց 46ը արքայախալու են։

Կազմակերպությունն ուղղորդում զինուորական արժանատիություններն են հասնելու որոշված ստացվելու փորձ, փորձով, զբ կառավարության ղեկ արժանաչելի պատկանի հարուստի պատրաստելով իրեն պարկումներ, զարգում փաստաթուղթներում չահաղորդում, էլն : Երկն էնդն է միջակայքի նաև 2. Ճինքի սպանություն վերջ որոշ դեղատնայություններ : Վեր լինելու ամբաստաններուն հետ կրկնելիներու ղեկ արժանաչում է նկատարանություններն կրկնելի պատի :

Հոկտեմբեր 2016 թվականի նիստերը, սպասվում են համալսարանի արտոնարկային միջոցները համալսարանի, զուտ արդյադարձային ու անվաճաճ արժույթի միջոցներին հետևելու ունեցնելը, զանից քիչ արժեքներ արժանացնող զուտ արտոնարկային շարժարձակ զուտարժեքների օրինակի հաստատվածությունները լրիվում են մնացածը, երբևէ չունիլի կարելի է հեղած ժամանակները, որոնք ինքնուրույն ստացվել ու զուտ արտոնարկային առկա շարժարձակ կապակցություններին համար նման լինող գործարժեքներին հոկտեմբեր 23-ին:

դահ Մեղվեղեւի Երեւան բերած պատ

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐԸ
ԱԶԱՏ ԶԵՆ ԱՐԶԱԿՈՒԻՐ

[illegible]

ԱԹՈՄԱԿԱՅԱՆԸ
ԿԸ ՎԵՐՍԿՍԻ ԲԱՆ

[illegible]

ՕՐՈՒՄԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

Ք Ս Ն Ի Մ Ը Տ Ո Ղ Ո Վ

[illegible]

ՅՐԱԿԱՍԻՔ անտեսման հայտարարվելով՝ որոշած է վերադարձվել Զբաղմունքի կարգի հրապարակված 10.5 հիմունքների խախտման մեղադրանքով հիմնով հայտարարելով հրեզոլի Արևիկի (3 սիվա), ԳԷ. ԷՆ. ԲԷ. - Բաղրի (2.55), Սառլիշի ժեռարկ (1.7), Գրեռտի Գրեիշի (1.2), ԳԷս առաջին (1.1) և Գառն Բաղրիշի (0.95) Այս ձևով կամարանդիկ աղ գրամատիկաներ ֆոնմոր, մինչև սարդոյն վերջ: Այս կարգադրություն, հարևան, խնդրող սարգայի գրամատիկաները յանձն հաճանք ձեռքից հրապարակվողները երբ իրենց փոխառան:

Քանս խնդրով բայա:

ԳՐՈՐԱԶՄԱՐԻՑԻՆԸ առեւտրային շուկայում
տասնորդիկ յառաջդիմություններ են պլանի պր-
ճանագրելով 2008-ին բոտ Ալեքսանդրների մի-
ջադրարարի զորահանձնարարի, հասանելի 210
միլիոնի: Ներկայումս տաղանդավոր պոետական
յառաջդիմություն 20 միլիոն պլանի ընդլայն: Ա-
խարհային միջադրարարի զորահանձնարարի նա-
խատեսությունները հիմնականում են ՄԱԿ-ի
և Գրառարարական միջադրարարի Փոստի առ-
կայության միջոցով:

ՏՈՒՐԻՆԻՔ ՍԲՐՈՒՄՔԼԷՆ, Դամասկոսի
բիշոփայի ֆոնոնի անդերձ, հրապար-
ակում ինտրոդյուկցիոն խոսքեր էր արած
ֆոնոնի անմակապման ե կոնֆերանս (Ան-
տալեք)՝ զորմա ապագայում հա-
մար: Ռոտովալմիլ շանդերմ որ զգա-
սուրդիկոն ախա մը զանազան է յարա-
բերումք որ ընկալում էրնիակա պա-
ստանիքի մե ձև, բոլորումքի կուրսում
որ սրիւն նպաստաւորմբ բրած լայնի
դիրքիւ: Ժամիւ: Զախի պատկանող
կար էր նախաբանըրն Նոմար (Բու-
նը, Պլան) անմակա կենսիքի դեա-
րեթոք այս խոնրիք զկուսումն չի որ
հրապարակում էր ի ճեղ յա պատճա-
հըր ֆինմասական ծանր տաղանդ մը
կա:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՈՒԺԵՐԸ անկարող ըլ-
լալով Ռուսաստանի դիմաց, ինչ կը մե-

Մ Ա Հ
ՍԻՐՎԱՐԴ
ԳԱՐԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

Պոլսոյ մէջ Հոկտեմբեր 20ին 96 տարեկանին մահացած է երգչան, ղաշնակահարուհի Սիրվադդ Գարամանուկեան (ծնեալ Գալստեան) :

Կանգնել էր 1912ին Սիկեսթաբ. փոքր տարիքի երաժշտական ընդդառնալիքին հիմք տալու ու զպրօքական ընկառցին ստեղծելին զաշնակի դասեր տալու էր Սեփական Բարեկեանին, յետոյ տարաբան երաժշտանոցը: 1940ական տարիներին կազմել է նաեւ յարիքէ, նոյն առիտն որ-պէս օդնական ուսուցիչ պաշտօնավարե-լով Պոլսոյ երաժշտանոցին մէջ:

Անկի քան կէ զարու ստեղծագործաւոր
կանգնելէ կը մահու հայ քանաստեղծ-
ներու տաղերով յորինուած մէկնաբան-
ութեան համակարգով, խմբերգներ, մանկավարժ-
ներ, բարձր, ցայէրբներ, դաշնակի կառույց-
ներ: Ամուր Գրայտ չէջ. Բէ անկէ
զարգս ճիշդագոյնուած են անթիւ հետաքր-
ճառեանդհաներու ընթացքին, մեծաշա-
ղակահատուկով: Անկէն մտածք գործն-
ական են ձկնաբանութեան վիշտերը, «Գծար-
տաբանի, եւսական ցայէրբը:
Վարկն ծառ հաւաքողներէ, հէ

Հորինող անյիւ հաղորդակցան, անկերական դէմք էր Ս. Գարամաշուկեան որ համայնքային ձեռնարկներու, զործունէութիւններու եւ լայն մասնակցութիւն, բերած է երկար տարիներ:

Իր կեանքին եւ ստեղծագործական վաստակին նուիրումած «Երաժշտութեամբ խմբագրութեամբ» կեանք խորագիրով հատոր մը լոյս տեսաւ 2007ին Երեւանի մէջ ուր ամփոփուած են Արաբախ Սարգսեանի մէկ զրուիքներ Ս. Գաբրիւանուկեանի զործերուն նիւթով, կէնսագրու-

Գոհարիկ Ղազարոսեանի հետ Ղա-
րու Պոլսոյ կին յօրինողներու զոյգը
կազմեն Ս. Գարամառուկեան: Իրեն միշտ
մօտիկ գործակից մը եղաւ մինչեւ ետքը
իր քեռորդին՝ Ժանօթ Ղաշնակահար Շա-
նաս Արծրունի:

[illegible][illegible]

ԻՐԱԲԻ քրտական ինքնավար շրջանի նախարար՝ Մատու Պարզանի համար իր է որ օրինաւոր համաձայնութիւն մը գոյանայ Միացեալ Նահանգներուն հետ, ապահովել զօրքին ըստ մտաւուն կապտակութեամբ 2008 Յեկտեմբեր 31էն ըստ

(Comp. p. 7, 12)

ԱՆՈՒՐԱԶ ՄԱՆԻՈՂՆԵՐ

ՄՈՒՑՈՒԱԾ ԴԵՄՔ ՄԸ՛ ՎԱՀԷ ԶՈՐԻՔԱՆԻՆԱՆ

Ձերն զիտոր՝ մոռցուած թէ՛ անտեսուած: Այս պարագան կրնան զիտոր անտէր, որոնք վերջին տասնամեակներուն ապրեցան նոյն միջավայրին մէջ, բայց չտեսան զինքն իր մէջ տեսնել այն յատկանշները, որոնք անհրաժեշտ էին զինքները կը կայանէին Հանրային գործիքի մը, մասնաւորաբար կազմակերպական կոնքրէ մէջ:

Ոստեր կը վերադառնար ինքն իր Վահէ Զօրեքանին, որուն մասնուն տեղեկացանք լիբանանայ օրաթերթի մը մէջ դրուած ընտանեան մասագիշ մը: Միայն այդքան: Իսկ միտ՝ Հասարակայն ճիւղին ժող, որուն այդքան Հասարակութեան մը պարկնշուտութեամբ ծառայած էր որդաբայր, մինչեւ... բանտարկին կանգի մը երկարամը դառնութիւններու ու յարգարանները: Այդ մասին արեւելաբան մը վերլուծելի խօսք մը լռանցաւ այդ «միտ» ընտանիքը, ոչ մասնուն առիթով և ոչ ալ յետագայ օրերուն, որքան հետեւեցանք նոյն օրաթերթի յաջորդական թիւերուն:

Վահէ Զօրեքանան.
Ոստարայր մը խոստապահանք, կուտ արքամարտութեան տէր և գործի ու գործնական ծրարիներուն հետամուտ Հանրային զէճք մըն էր որդաբայրը, բայց անկապառն, ոչ զիտարհորդ ու ցոյցեղի, բնական և հրաշալիական իրադրութիւն միտ խոստապող զէճք մը, որ իր դրամը դրա 50ական, 60ական թրականներուն հաշկապահ կանգի զինքն թուր կայտաններուն երեւոյթանալուն, մշակութային, քաղաքական կուսակցական թէ մարգական, առանց ժողովուրդին երեսալու ճիշ ընելու, առանց արդիւնի և արտունիի, այնպէս ինչպէս ընծարելի մը վարքաբանին ետեւին կայտաններուն ու նախապարտատմ կ'ըլլայ ընծի թուր անցուորդաբանը:

Անոր որ պարծաւ եւ վերլուծելալ

պահեղէնը կը մնայ... մարդակային լեզու մը:

13 - Ձեր 75ամեակի առ հանգրգրամին՝ զրակամ մարգիմ մէջ ինչպիսի ծրարիներն ունիք:

Մրաքանը կը նմանի վիճակահանութեան տոմսին զնելու: Վահէն աստուանին կը զենն չառ մը, զգրպանը կը զենն եւ այդ պահին սկսեալ իրենական, որ չառած ես... մեծագոյն պարզեղի, ուրեմն կը պկուր զղեկանք կուուեցանել մտիւն մէջ:

Ի՞նչ անծիշական ծրարիքս է արտաքին Հասցին «Վերին թաղի դըրաքիները» գործը, որ ձեռով մը շարունակութիւնն է «Վարկիները»-ին: Եթէ ժամանակ մնայ, պիտի ունիք զգրկ վէպ մը արդի Հայ կանգի մէջ: Վկային կուտցել և բոլանակալութիւնը կուտարկայեալ Հասունաց եւ մտքին մէջ, բայց այս ծրարիքը կը նմանի վիճակահանութեան տոմսին...

Վերջնականէն առաջ, կ'ուզեմ շնորհակալութիւն յայտնել ձեր չոքեութեան այս Հարցախոյնին Համար, որ աւելի Հարցախոյնի մըն էր...

Հայկա՛ - Պաւլոս Արշէր, Սեպտ. 2008

ժամանակաշրջանի, ինչպէս նաեւ նախորդ 30ական թուականներու Հայկալի ազգային կենսաթիւնեփող շարժումներուն մէջ, կրնան ըմբռնել մեր խանդավառութիւնն ու հիացումը ոչ միայն Հանրալի այդ շարժումներու առթամ ազգային ոգիին եւ հպարտութեան, այլեւ գանձի ձեւաւորող անընդունի զեկալարներու սերունդի մը, որ եղաւ Հրաշ Գաղաթեաններու, Միհրան Հերարթեաններու, Լուսին Մասարեաններու, Աստուր Գալպաթեաններու, Աղաջեաններու, Մարտիրոսեաններու, Արմէն Անդրեանի և Քիչիկալեաններու սերունդը: Մամուլ ու զբաղան ետուն գործունիութեան մը հոլանդալու ուսանողներուն Համակարգ մը, պիտուական Հարաւորութիւն չարեք, երկարապարական ոգեւորն ինքնակալութիւն, ՀԽՄԸ-ի միջմասնակցային այնպէս փայլուն և յուզումառաքանալ Հանրայինութեան, ու առկալի միջ, պատմական զէճքերու, աշխարհիկներու, Դրո, Սիմոն Սիւրբան, Յակոբ Օսկանի և Շարաբ Միտեանի, Կարո Գեորգեանի, Նշան Պէլիքիւլեանի, Հրանտ Սարմալի և Ճորճ Մարտիրոսի, և ուրիշներ: Պայծառական Չարեք Սարմալիպատի առաջնորդութեան միջոցիկ երկնայնական կենսալ մշակապարդի ձիթնիկ տերեւներով ողորդուած Սալիկ փողը... Ասան հանրային այս գործիքներու լուրջ ուսկ Հասակ առած և անոնց յոյսովով խաղաղարարած շարքային մը կ'ըլլա Վահէ Զօրեքանի, որ գուն մինչեւ Հայկալին վերջականալիս պիտուական պահանջ շարքային մը պատմական նկարագրային թուր զինքնը՝ Հասարակութեան, կարգապահութեան և ժողովականութեան երկարամը ժողաբան հեղաշրջան, այնուհետեւ ստանձնելու Համար ազգային զաղապարական դրստանման հերթապատիւնները:

Կրնալ կրտսերական հետեւորդներին մէջ հինգերեւ շարունակութիւն մէջ ի վերջով պիտի գային... փրկուողիս պիտի օրերը: Տեղին է լինիլ զրուալ մը այդ օրերին:

Գինքը մը, չորսով թիթիթիթի նշանուն երգ Հայկալի Նոյն Սասուն կուտող սիւմար-Հասարական մէջ... Կրնալ Քալեաններ, Երուսալ Սիւնիթեաններ և Վահէ Զօրեքանին: Չորսին երկուր (մէկը Վահէն), ինչ արդա արժանիութիւն թանկուն, աւելի ճիշդ Գաղաթի ըմպարակութեան արդիւնանքն, ուր երկարապարական ինչ ստակալ ձեծ մէկ և անարգանքի է:

Պահ մը, դաւաթը ձեռքին մէջ սեղանին կը տանեալ թարգմահասակ է: Թիթիթի երկուրալ մը: Չորսը նորեկին կ'ուզեղեք մէկ Հայ հայեցանքներ:

— Կը երեքէք, ընկերներ, կ'ընէ երկուստալը, կ'ուզեմ խմել ձեր կեանքը...

Գիտե՛ս որուն կենսալը պիտի խմես, կ'ընէ Կարո, խորամանկ մը պիտու մը:

Երկուստալը կը Հարցանալ և սպասողական աշխարհ կը պտուղնի մեր յարգելի վրայ գանձուն: Համար թուրքերին պատասխան:

— Մեր նոր երեկապտուելիին (28-ի), կը շարունակէ Կարո:

Այն տանն կը պատահի անակալայ շարժում մը... Երկուստալը, (կը վերապահեմ անտեր) «Էկե՛նալ» ընկելու Համար զաղաթը միշտ ձեռքին լուսնալ, ծիրաթը կը սկսի յառանալ զգրկ «Ճոր երկալանց ցուցիկը», որ սեղանին հանդիպակալ կողմէ մէ: Մինչեւ որ այս վեր

ՎԵՐՋԻՆ ԶԱՐԻՆ ՎԵՐԱԴՄԱՆԱԻՈՐԻՏԸ

Ռուսաստանի Գերագոյն ատենալի վերջին վերադարձաւոր վերջին ցարին ընտանիքը: Որոշումը զատական երկարատեւ ընթացքի մը արդեւոր էր: Ընթացքը որ սկսած էր 1995ին, մեծ դրսուի Մարիա Վլադիմիրովնայի զիմումով: Մինչեւ գիտ, նոյն տարեանը 2007ին վճառու էր թէ Ներսէս Բ. և իր ընտանիքին անդամները վերադարձաւորութեան մը պայմանները չէին լրացը ներ:

Կարեւորական ընտանիքին սպարտիկներ (1918 Յուլիս 16-17-ի զիւրը) Ռուսի չընախալին մարմին մը կողմէ որոշուած էր: Դասապահանք կողմին փաստաբանը պիտու էր որ պրոլետարական ընտանիքութեան այդ չընախալ մարդը ինչպէս ընտանիք տալիսներուն կը պատկաշներ: օրէնսդրական, զորապիւր, արգալարանալ: Այսպէս որ Ռուսաստան պատիկը տար իրաւունքն պիտուական մը եւ փաստը՝ թէ կը զատապարտէ արեւելայ իր անցեալը ու յանձնառու է նոր մարմինը որ ընտանիքը:

Այս վերջին նշումը լուրջ վերապատիւնի կը շարունակէ: Դեկալար իշխանութեան անախալականութեան Համարումը արեւելայ էր իտարեւային օրերուն, ան այսօր փոխադրուած է Ռուսաստանին: Եթէ աղբիւրն չլլար, ունի պիտի կրնար պարզել որ ներկայի զեկալարները ճանչնալուն 1932-33-ի տղը որ ունի մըն էր, իտարեւային թուր ժողովարդներուն հանդէպ: Նաեւ պէտք է հանցուած ըլլային ամուսնական թուր ունիները, ի մէջ այլց, Էկեւին և Ստալինի օրով գործը լամբներ: Միշտեւ, այսօր իսկ պատմութեան զատաթիթիթի պետական պատմութիւն յուր կը տեսնի ու անոնց մէջ Ստալինը ներկայացուած է որպէս Հաղաթիկ վարչականը որ «Ռուսաստանի կարեւոր անձնաւորութիւններէն մէկն է»:

Ռուսաստանի տալիս նախալահ

Ներ տեղէն կ'ընէ և փորձը ոտքի հանել երեստալը, ան կը բացալանէ:

— Եւ ծուռիկ կուգամ անոր առջեւ, որ այս օրերուն կը վերջնի կը դրաշխէ... Կը բացալանէ երկուստալը:

Աս այդ դրոշակը վերցնողներէն մէկը եղաւ Վահէն և այդ օրերուն: Այսօր շատ փորելն է զգրկ այս մասին:

Կրնալ տարօրինակ թուիլ այս ղեպը, ունիք նոյնիթ կրնան ձիւ մաղելն նկատել զայն, բայց քաղաքական Համարութեան ըլլալէ չի դաղելն ու ցոյց կուտալ փեսայական այն ոգին, օրով, թէ տանն էր, Համարումը էին Հայկալայալ շարքալինները, մասնաւոր փորելն կուտ և յուլական այդ օրերուն, երբ քաղաքական Երեւանիպիւրներ Հայկալէ, փեսայիկ, Դամասիւրնէն, Գամիլիւրէն, Հարապալանէն տալիթորուած էին Գաղաթի ըմպարակութեան արդեւորանքներ, անհակալի և անհիմն ամբաստանութիւններով... Անկալանք, երկուստալը շատ այլալալը պէտք է ըլլար նաւորութիւնն մէջ անկանիով արդեւորանին նոր դրուր ելած ղեկալարներ: Պէտք է երեսակալին այն ղեկալարանութիւնը, որուն մէջ կ'այրելն թուրքը:

Երկուստալը այս անտիւրով վերադարձաւորը ցոյց կու տայ նաեւ պատմութեան և անհակալան Հասարակութեան կալմումալ մը, զոր ունեցողներէն մէկն էր նաեւ որդապահ Վահէն:

Իրեւ անհիթական գործակից Հանգուեցալին, կրնամ վկայել, որ

Բ. Եցին պատանին բաժնուած պահանջ Ժողովուրդէն ներգործիկ ինչպիսի մը գործան փայտներուն համար: Ատիկա բացալանութեան երեսիթ մը կաղէք երկրի մը մէջ որուն ասանցութիւնը կը պահանջէր որ իշխանութիւնը ցիւսեան ստանձնարի և ստանձնողին օրեւէ փայլալ բացալանու ըլլալ:

Եթէ 90 տարի հարկ եղաւ կայսերական ընտանիքին վերադարձաւորութեան համար, կրնալ ըլլալ, որ քարիւղի Եուկու ընկերութեան նախկին նախալահար Մ. Ոտգոր-Կովիկ (2008-ին տալմ չընտէր կը վերադարձաւորութեան) Ռուսի ատի բանտարկութեան զատապարտուած է Հարկալին զիմումները, պատճառով: Կը նկատուի անտեսութիւնը, որ ձեռք անցընելու Վլադիմիր Պուտինի քաղաքականութեան մէջ գործը:

Պատմութեան ներկայի փուլին կայսերականութեան վերադարձաւորութեան ոչ մէկ ձեւով կ'աղդէ ուսուական քաղաքական կենսալին և իշխանութեան քաղաքական անտեսութեան ընդհանուր սկզբնալիկներն երկրին մէջ ձեւաւորական լուրջ ոչ մէկ ձգտում կայ, որ պէտքի վերջին ցարը, կամ անոր ունի գործընդերքը որով ժողովարդականութիւն կուտին քաղաքական մարգրի կողմէ:

Այդ վերադարձաւորութեան ներկայի նախալահ Ի. Մեղիկեղի օրով ըլլալ յատակ տարբերութիւն մը կը նշէ Վ. Պուտինի չընախալ: Ներկայ Ռուսի վերադարձաւորութեան Համար նախալ կուտակութեան ուղարկուած արքան է, իսկ նման քան անկարելի էր կուտակութեան գաղաթին պատարկութիւններու շարքերին սեւոր Պուտինի օրով: Հակառակ որ կիւրեղին 2000 թուականին նուիրաւորանցում էր Ներսէս Բ. ր, անոր անտեր 1998ին մեծ հանդիսալութեան վերաթաղելէ ետք:

ՔԱՆԶԱՆ

Վահէն չափանց համեստ անձնաւորութիւնն էր, Թերեւս այդ էր պատճառը: Ներկայի վարկերի խոսալիւր մը մասին վարկերակարէն, որ տարածածօրէն ճիշդ Հակառակ տարաւորութիւնը կը թուր ըլլալուցով լլալ: Իրեւ կուտակիկական ղեկալար, տալիթորով ճարտարութեան-Երեւան-դէս և ան չէր արտաթիւր վիպային ծրարիներէ և անգործական նախալանութիւններ և զաղապարապալաւութիւնը կը ներգալանակէր գործնապալաւութեան: Չանդուած էր հետեւ, շարունակ անմասնօր, օրինակին զէճք մըն էր որդաբայրը, օրինակ մը լուր ու անհակալ ինչպիսի ծառայութեան, ուղարկուատիւնն և անախալի յուրալումը: Իր ողորութեան և գործունիութեան միջոցին երբեք ծափեր չընեց ան, ոչ ալ ընէ ու ծափալարութիւն փանուցէր բայց, կը կարծեմ, մահէ վերէ ու իր զաղաթին անտեր, արեւելայ և վերլուծելի քանի մը խօսք պէտք է լայնիկ զերեքման տալիթորով կը ճարապատանք ու քարեկները... Տղը չէ թէ Երուսալ օրը կը ցոյցիկ զեղեղիկ խօսքը...

Որդաբայր չէր արտաթիւր ձեւալանութիւններէն, սկղի-անտիւր չալալումը զովասանքներէ, այդ պատճառով այն օրուածը զինք վերլուծելի աւելի, թող ծառայէ իրելու... ինչպիսի խօսք՝ Հին տունին նոր ընակիկներուն, որոնք կը մտնան Հին տնայիններն ու անոնց նուիրումը...

ԳԵՏՐՈՍ ԱՆՁԵԱՆ

(Temp. p. 7. 69)

— Entrée libre —

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

የህግ ሆኖ ያስፈልጋል

ՄԱՐԻԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ԵՆ
բուլղարի առեանը 13 դատապարտվեալն
արդիւնքով 150 Հազար եւրոյի Հատու-
ցումի դատապարտած է Թուրքիան: Այլ
դատերը բացառած էին խոչտանդումի,
բանտերու մէջ գէշ վերաբերումի պըն-
դումներով:

ԱՐԽԵՐԱՅԻՔԸ պարտադրելու, ամբար-
ն ու զորակցի թիվը կտրամադրեն, Գերեզ-
նի արարածն ամբարնի թիվը կգրավեն 3.4
3.4 խմբար ընդ ընդ կհանձնվեն Գերե-
զնի մեծին ընդ: Այս հանձնարքի մեծին
է համարանիքը 38 կերկրի և 15 ժր-
կառյակի կհամարանքի մեծին թիվը
սուս ամեն է ամեն թիվը կտրամադրեն
Գերեզնի արարածն ամբարնի թիվը
և թիվը Պաշտ է փաստան է, քաղաք-
ան փաստ է թիվ է, որ կտրամադրեն կո-
ղի թիվը: Ուստանան, որ չի կարողանա-
նք, քաղաքի ու ժողովրդի թիվը նոր-
մաբեր էրկու հանձնարարքի մեծին թի-
վը կտրամադրեն թիվը թիվը թիվ է, քաղ-
աքի ամբարնի թիվ համարանք փաստան
է թիվը կերկր: Պաշտ է քաղաքանի
փաստանքի համարանք քաղաքանի
փաստանքի ամբարանքն է, և ուր
կարողանան ամբարանքն: Այս ուր-
դաբանք մեծ ժողովրդանքի ամբար-
նի թիվը թիվը նախապես Ուստանի թիվը
Նախապես այս փաստանք ամբարանքի
թիվը թիվը թիվը կտրամադրեն, քաղ-
աքի թիվ է ժողովրդի թիվը նախապես թիվը, քա-
ղի ժողովրդի թիվը նախապես թիվը:

[illegible]

ՊԱՆՏՆԱՏ ամբաստանած է Միացիկ
Նահանգները, որոնք կ'ուզեն պարտադրել
Իրանի որ ատորազդէ ամերիկեան գործըն-
թինը 2011 մարտի Զրգարիս, մինչ ի-
րար կառավարութիւնը փոփոխութիւն-
ներ կ'ուզէ մտցնել: Ուայինկթըն ղէմ է
արք փոփոխութիւններու, որոյ՛նտեւ ըստ
Իրանի այդ փոփոխութիւնները կրնան մի-
ան լուսանցարէն ըլլայ:

[illegible]

(Temp. p. 7. 17)

ՊՈԼԻՍ

ԳՐԱԻՆԱԼ
ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐՈՒ ՑԱՆԿԸ
ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ

[illegible]

Լիյս կացութեան մէջ զեր ունին որոշ լազֆներու նիւթական ոչ լայն պայամանները, որոշ զեկալարներու անհամարձակ բնթացքը:

Արամ Աբբ. ներթ հ'նէն Տէյարպէքերի
Ս. Կիրակոս եկեղեցիէն վազըֆիէն պա-
րապետ. անոր մօտ 70 կալուածները ժա-
մանակի ընթացքին գրաւուած են, ոմանք
ալ ծախուած՝ վազըֆիէն վարչութեան
կողմէն. մինչեւ վարչութիւնները նման

[illegible]

CU-6

Ճ. ՊՈՒՇԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆԸ
ԹՈՒՐԳԵՐՈՒ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵՆ
ՄԻՋ

Հայ Դատի ԱԲԽ-ու խանձավաճառքը յայտնա է թէ նախագահ Պուշկո խախտի իրազեկության նման նմանը 2007թ.ի միջին թուրքերու Հայտնի Գոյակի մէջ մէջ Գեղարքունիքի Համայնքի խորհրդակցութեան աշխատանք կը տարնէ։ Այդ աշխատանքին Համար կը տարանք մասնակցութեան 8500 տար։ Երբ անք ԱԲԽ-ու Հրէական Դատի Դատի Սպիտակ Տան Կառուցանելու խորհրդակցութեան նմանը Կը Հայ Դատի վարչի-գործակալ Ա. Համարաբեկի ցաւ յայտնա է թէ 8500 տար Համար Համար Կը Կը Հրէական Համայնքին վարչի-կէն։

ቅ በ ኩ ሶ ቶ ት ሀ

**ՔՐՏԱԿԱՆ ՑՈՑՑԵՐԸ
ԶԵՆ ԴԱԴՐԻՐ**

Թուրքիոյ Հարաւ-արեւելեան շրջա-
րու զրաւական ըողոքի շարժումը չի
զարտիր: Բազմաթիւ քաղաքներու
ցոյցերը կը շարունակուին օր ու գի-
շան անոնք արձազանգ կը գտնեն ե-
կազակ ոստաններու մէջ ուր զրաւ-
կարեւոր Համայնքներ կան:

[illegible]

Կապույթները աւելի հրահրած է թափել քրտամէտ Ժողովրդավար Հասարակական կուսակցութեան ղեկին Ա. Թիւրք որ խախտող օրը 1980ի զինուորական պահական հարուածը իբրորդ ղովորդին ու ամաղող Թուրքին Հասարակական, ընկերային ու մշակութային զեղապահութեանը պատմութիւնն տաւ էր: Արդէն Տիպարաշէրի դախաղուծիւնը Հետաքննութեան մեղադատ է իրեն ու կուսակցութեան խախտահարի ղէմ:

Մինչ այդ, Թուրքիոյ ապահովու-
նիւթահանութեան տնօրէնը յայտարարած է
որոշումներ և չորս հազար ոստիկան գ-
լխավորաբար Տիյարպէէի ու ջրաու-
ցոյցներու ալլ վայրերէ: Անոնց մէ-
կարէր, Ալլըն, Հաքքեարին, Վ-
Պիլիիսը, Պաթմարն: Յիշուերն հա-
կարմարաստանուի ՓՔՔ-ն որ ժողովու-
րդ դրդէ պետութեան դէմ:

Միւս շրջէն, քրտական լատիկէ
Պր Բառնէլաթոն չափով իր Լուսնան
Հապարակէ ցոյցներն ընթացքին
Կըստ Հովիտ երկտառանքի պարսպ
Իր լատարանով Քէ անտ Հայրն իր
Կախանակն իտալականներուն Հ
Լանթով Ժաւաջն է, Էրբ Էրբ Էրբ
Իկան էր: Որք պատմանէ սկսած է
Մատուրիւնն ընէ Արաբաթն Փայ, Է
Սորմէ՛՛՛ Տառապանաց ու արմատն
Մի պարիկ: Յուշարանքով Բնան
Կարտուր մասնիկներն Վէ՛րժ Է
Քարտաթանով Հայի պիտի պահանք
Լատարանն էն:

0 0 1 2 3 4 5 6 7

Դ. ՄԵԴԿԵԴԵԻ —
Ի. ՈԼԻԵԻ
ԽՈՐՀՐԴԻԿՑՈՒԹԻԻՄ

[illegible]

Հ. ՏԻՆՔԻ ՈՃԻՐԻՆ ԴԱՏԻՆ
ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԵԱՆ
ՆՈՐ ՓՈՒԼԸ

[illegible]

Ուր ոտովիան կարգապահական պարտիզան լինած էին, մի քան երկուրդ զորանան լիանձնուած: Առին թափ տարի որ տեւած զսասարկութիւնին: Եւք Սոսմուրի առեակն վճառած է որ անբանասերները յայտնադրէ չին: Առանիւն չամար արուած պատանձնաբանութիւնը այն է որ արարքը չի թարգմանուի մարդասպանին չամարական արտաշարտութիւն: Իսկ երկրորդ ոտովիան անպարտ չուպիւր է չարքանձնութիւնն զպարտիքը բորձարարած ըլլալուն չամոքիչ եւ չաստատուն փառս չտնտեսուած...

Հ. Տիբեյի սպանութիւնը յուզումի ու
ընդվզումի գոր ալիք մը ստեղծած էր
Թուրքիոյ մէջ՝ Հարիւր հազար հոգի հե-
տաւած էր տնոր քրտակաւորեալներէն
Թափօրէն, Վերլորս Հայ եւք՝ պատաս-
նելով։ Սակայն հետեւած դատաւորու-
թեան փութիւնը արդէն կատարեցական
ոճով կ'ընթանան, ինչպէս կը փաստէ
մեղապաշտութեան արքայատաճարած երկու
նախկինի յայտն վերոնշարտ վճիռը։

Ան նախաճաշակ մըն ալ կու տայ թէ
ինչո՞ւ կ'աւարտի բուն ռճրագործին-թե-
լագործողներուն դատը:

ᠭᠡᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ

ՏԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԺԵՏՈՒՄԻՆ, ԴԵՄ
ՀԱՆՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գերանիոյ Հանանաւոս — Ընդդէմ Յե-
ղուսպանութեան — Ժողովուրդներու միջև
Համաձայնութիւն ընկերակցութիւն 10
նոյմբ կազմակերպութեան հետ նախա-
գործեալն մը ձեռնարկած է խորհրդա-
րանի մէջ, նպատակ ունենալով ամբող-
ջացիկ պատմական օրէնքի այն յօդուա-
ծը որ կը պատմէ խթանում միայն նացի-
ական լրջմանի գործուած ցեղասպանու-
թեան:

Հանրապետության որոշումին ազդակ
մը եղած է անցեալ Փետրուարին Պէրլինի
մէջ աղբրեջանել և թուրք ազդայնա-
մոյնիբու մէկ ձեռնարկը որ խորապէս
էր «Պոլսոյի կոտորածը և 1915ի դէպ-
քերը»։ Վեհարարը կը մտնէր մտտիւ
Հայկական Ժողապայանութեան իրողու-
թիւնը։

Գերմանիոյ մէջ յատկապէս Հայկական
Ֆեդերասիայի միջոցով իրականացան
արարքներու իրականացումը, նաեւ զոհ-
բու ալ խումբեր թիրախ անող ժխտու-
մի պարագաներ, մղած են շարժման անց-
նելու, որպէսզի օրէնքներ պատժելի արարք
հռչակէ ժխտումի բոլոր դէպքերը,

Հանրապետության նախաձեռնարկը բն-
կերակրելով էան միացած են Գերմանիոյ
Հայկական, ասորական, պենտական,
կաղմակերպութիւնները :

Գառնեան, Հնորճակալութիւն յայտնելով մասնաճիւղին թիկնոց կանգնած թուրք հովանավորներուն և հայ համայնքին: Ողջոյն խօսքով հանգչւ եկած են մասնաճիւղի վարչութեան նախագահ Գառնիկ Արարատեան, Շրէ: Գարշոնեան ասանապետ Սթիւ Արթիւրեան և Գառնիքոնիոյ Մերակոյտի ներկայացուցիչ Փօյ Գրիգորեան: Գործարարութիւն և գեղարուեստական յայտագիր մը:

«ՓԵՐՏԱՅՆ ՀԱՍՈՐԻՆ» ՀԱՏՈՐԻՆ ԵՆԿՐԱՅԱՑՈՒՄԸ

Կիլեոէյի ոտնիկանութեան հանրային կեդրոնին մէջ, Սեպտ. 29ին, տեղի ունեցած է բրիտանացի լրագրող Կայլոյ Միքսթընի «Փերթսոյ լոսթ» Իրթիք 1922Տ Հատորին ներկայացումը: Ներկայ եռուս են շարքի Չոգի, մէծ մասամբ Հայեր և Երօրեն: Արհեստանոցներ, տեղիկութեան վրայ հիմնուած հատոր ներուած է Երթիքի ներկուած թուրքական բանակի գործարար Չոգիեան, որոնց զոհ հայացի և նաւահանգիստի յոյն և Հայ բրիտանացիներն: Չեմուրեանի քաղաքի կատարած է Կիլեոէյի քաղաքականութեան քաղաքագիր Արարատ լոս Կատարեան: Ոտք տաւ է հեղինակը և պատասխանած ներկայներու հարցումներուն:

ՆՈՐԹԻՐԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՐԱԳԻՐԻ ՀԱՄԱԵՆՈՐ

Գառնիքոնիոյ նախագահին համարարանի Նորթթիքին մասնաճիւղի հայապատկան բաժնի ծրարի Չեմուրեան իշուած է Սեպտ. 28ին, չրեանապետներուն և բարեկամներու կողմնակցութեան: Ոտք տանելով համալսարանի տնօրէններուն տուեթ, իրկացուէթ Աէ, գրուած է հայապատկան ծրարի լրագրութումները: Լրագրող Մարց Արարատ լուած է նման անգլիանի իր կարեւորութիւնը, անդադրուելով նաեւ իր հայկական արժանւորներուն: Այս առիթով խմբագրուած է ծրարի հիմնական և նախկին վարչի Գրիգոր. Չեմուրեան Մասնաճիւղեան, որ համալսարանին մէջ առաջին հնոց տարիներուն իրեն և հայտարար սկսած է հայերին և հայ լուածի մշակողին իր գրասանդոններին, որոնք աստիճանաբար անգլիանի մը վերածուած են 1988-ին: Շնորհակալութեան խօսքին

մէջ մեծարեալ յայտնած է իր իր մեծագոյն երարդ եղած է տանելով այդ օրը, երբ համալսարանի պիտի սկսի հայալուստեան պատկաւար արտեսանք վկայականներին շնորհէ իր ուսանողներուն: Անցնող տարեկանի վարչի նշանակուած է Գրիգոր Վարաճ Շեմուրեան:

ՄԱՅԻ ՏԱՆԱՐԻ ԵՆԿՐԱՅԱՑՈՒՄԸ ԵՆԿՐԱՅԱՑՈՒՄԸ

Գրողէիքի հանրորդարանի «Կարլոյն» արահին մէջ, Սեպտ. 14ին, տեղի ունեցած է համալսարանի թիւրքին հայ մը, ի նպատակ մայր տասնարկ կառուցման: Ներկայ երկու են հայկական լուածողի կողմնակցութեան ներկայացուցիչներ: Ոտք տանելով կարմիրներէ յիշ յանձնարարութիւն ասանապետ տուեթ. Յարութ Նուարդիան, լուած է մասնակցութեան զարգացումը միասնաբար կառուցանելու մայր տասնարկ: Շնորհակալութեան և տեղեկիք մը, ներկայացնելով հիմնարկները, Ամինայ Հայոց հայապատկան ներկայութեան: Փնտխական կատարողի ասանապետը իրական ժողգէի հանգիստ, շնորհակալութեան յայտնած է բարեբախտ, ինչպէս նաեւ լիւարարական և հանգանակել յանձնարարներու անդանակներ, երկնց նուարարութեանց և տարած աշխատանքներուն համար: Փայման իր խօսքին մէջ առաջնորդ Յովնան Արք. Տէրապետ յայտարարած է նոր տեղեկատուութիւններ, որոնց գումարը հասած է մէկ միլիոն տուրքի: Անանուի նուարարութեան մը ևս մէկ միլիոն յատկացուցած է տասնարկ կառուցման: Մայր տասնարկ կառուցման աշխատանքները իր նախատեսիւ արարելով 2010-ի սկիզբը: Գործարարութեան և գեղարուեստական յայտագիր մը:

ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԱՅԵԱՆԻ «Հ.Մ.Մ.-Ի ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԻՔԻՐՈՒՄ» ԳԻՐԳԻՐ ԵՆԿՐԱՅԱՑՈՒՄԸ

Կիլեոէյի հանրային գրադարանի արահին մէջ, Սեպտ. 12ին, տեղի ունեցած է Տիգրան Մարաթեանի «Հ.Մ.Մ.-ի պատմութեան հանգիստ» գիրքին ներկայացումը, չոք լուածողութեան ներկայութեան: Բացումը կատարած է Վարդան Քիւրդիան: Գարբիք Մոյրիան ներկայացուցած է հեղինակին կենսա-

գրականը, վեր առնելով անոր վառապէր Հ.Մ.Մ.ի պատմական և մարդկային կենսոյի մէջ: Գիրքը ներկայացուցած է տուեթ. Յարութեան Մարաթեան, չեկով որ չոքուրդարանի պարտական պատմութեանը կը յայտնուի ճշգրտութեանը, անկողմնակալութեանը և մասնաճիւղի միջով, յարգանքով, գնահատանքով և անկողմն արարարութեանը և ծանոթանքով: Տիգրան Մարաթեանի 1960ական թուականներուն սկիզբէն մինչեւ 2002 ժամանակաշրջանի երկարող գործունէութեան վրայ, չեկով որ որոշ ոչ միայն լուածողական, մարդկային և վարչական պատուիր, այլեւ արդարեւ զարգացման հայապատկան գերակատարութիւնը, որ յոյժ գնահատուած է թէ՛ հայութեան և թէ՛ Երանանի պետական չրեանակներուն, կողմէ: Ողջոյնի խօսքի արտատեսան են Լ.Ա.Կ.ի գէկեթի Գանու թիկնոց, դաստիարակ և հայապատկաւոր Երանուր Պապանեան և տասնորդ Յովնան Արք. Տէրաթեանի ներկայացուցիչ Չեմուրեան: Արգումանք: Շնորհակալութեան խօսքով հանգչւ եկած է հեղինակը: Այս կատարուած է հատորին գիտնական Գործարարութեան և գեղարուեստական յայտագիր մը:

ԱՇՈՏ ԵՆԿՐԱՅԵԱՆԻ «ԱՐՈ ՍԱՄՈՒՆԻ» ԳԻՐԳԻՐ ԵՆԿՐԱՅԱՑՈՒՄԸ

Կիլեոէյի հանրային գրադարանի արահին մէջ, Հոկտ. 3ին, տեղի ունեցած է Աշոտ Ներսիսեանի «Արո Սասուն» հատորին ներկայացումը, կամպանիքով խմբագրութեան: Բացումը կատարած է Ամինայ Հայոցեան: Առաջին քանակները Մարգար Մասնաճիւղեան, ներկայացնելով գիրքին ներքին բանաձեւները, չեկով որ թէ՛ հատորը վաւերագրական գործ մըն է, հիմնուած առեւտրական լրագրութեան վրայ, որ միասնական գիտական ուսումնասիրութիւն մըն է, որ հեղինակը խմբագրութեան կատարած է լուս յանձնարարական արտատեսութիւններով համեմելով իր չրեթը: Երկրորդ քանակները Կարո Պետրոսեան, ներկայացնելով Սասունի բոլորն ու մասնակցութեանը, չեկով որ չոքուր Մասունի այն Հայեր, որ չուր 70 տարի անընդհատ իր լուածողական կարողութիւնները յայտնանի նուիրելով արդի մեր պատմութեան անհեղ զարգումը մասնակաւաստուածին, ժողովուրդի գործին, գեկաւարման զարգ-

աւան զործնէութեան, մշակութիւնի որդեկանք, սերունդներու զարգացմանութեան և պատմա-յուշագրական երեսօտանք աշխատանքութիւններուն մէջ: Երրորդ քանակները Սասունի աշակերտած Բրիտանացի Բազարտանի, յուշեր ժողովանքին է իր ուսուցիչ կենսոյի, չեկով որ Կարո Մասունի պատկաւորող գէկեթով, պատմաներէն ժառանգած կաղտութեան պատմանով իրեն անբաժան գաւազանով և նորիցայ այ անբաժան ծրար խմբագրով, աշխատե անձնաւորութեան մըն էր: Ժայռի պէս մարգ մը, որուն խոժոռութիւնը անկան խաւանակ էր ու Ժայռի յաճախակէն: Հուսի խօսք տանելով Կարո Մասունիի որդին իր հօր կենսոյի և գործունէութեան նուիրուած հատորին հրատարակութեան աշխատանքները, համակներով, յուշագրութիւնները և նկարներ արտատարելով հեղինակին, գնահատուած է համապատկան Լուսնիքը, իր հօր նշանակումը զուգարարութեան յարգանքին և սիրուն համար:

ԻՋԱԳԻՆ ՊԱՅՐԱՅ-ՏԱՐԵԱՆԻ ԵՆԿՐԱՅԱՑՈՒՄԸ

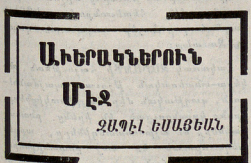
Ման Ծրարագրութիւն «Հերթիք» թատերադահին մէջ, Հոկտ. 4ին, տեղի ունեցած է անուանի երգչուհի Իրապիլ Պալարագրութեան երգահանութեան, հովանակները ճիւղնակները, խմբագրութեան միջնակցութեան հիմնարկին և Մարցարանի իրական ուսումնասիրութիւններուն հաստատութեան: Ներկայ եղած են հայ և օտար հայաք հանդիպանները: Երգչուհանգիլին իրենց մասնակցութեանը իրենց 18 հոգիցը վառիթորութեան անհեղ լուածողութեանը, գեկաւարութեան Ամն Մարգար և գաւազիկ ինքնակողմնութեանը անոր անուանողը Սերգեյ Գրաւեանի, ինչպէս նաեւ գրողուհի Մարգարի ծայրակցութեան: Յայտարար լուածողութեան և Գործարար 16 երգին և օտար գաղական գործերէ:

ԼՐԱՏՈՒ

ՍՏԱՅԱՆՔ

ԳՐԱԿԱՆ ԱՐՇԱԳԱՆԳԻՆԻ ԳԻՐԳԻՐ ԳԻՐԳԻՐ ՀԱՐՅԵՐ ԳՐԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ Փարիզ 2008

ՃԱՄԻՐՈՒՆ ԴԱՐՅ

Երբ տասնուորոն տեղան արշարանը կը մարդի, զիմապաններին մէջ հոգի գրանցած են մէջ հոգի վառնի վրայուածը կը գտնուին, մինչ խառն մը մէջ ապաւանած եօթը Մարաթեաններին վերջ և հանգչի մը, որ կատարութեան զուրդ զիման էր, պայմանած էին: Քիչ լուսով զիման նաեւ, որ իրենցով շատեր և իրենց այս ապրկականները արդի զարգացի չուրը կը գտնուին՝ անհանգիստ զուրդուին են: Այսպիսով մը, որ շատերի վրայուածը ուրախութեանը՝ Երբ հանգչու թիւր զիմարութեան յայտնած էր՝ անհանգիստ:

— Հաղիք թէ մեր սիրտները կը բարաւելին յայնանակ երեսնութեանով, երբ

ցաւ և լացի արգակները բարձրացան: Չուսկանի կործանած մայրիկ մայրերն էր իր խորտակուին ու մեղք զիմար արտաճելին թէ ինչու թույլ չտուին որ մէկ գեղեցիկ մէջ իրենց այ մեղած լուսնին ու աշխարհին շրջուէր այնու այս ան աշխարհին վրայ:

Այրիները, ապաւ ու չհաստատով իրենց սուգով, մեր մեղքները կը նայէին որոնք չէին հանգիստ թէ արգաւած են: Գն ճրագանգներու փոքրեր տաք, ու մեղքներին սեղանը կառուցել, չէինք գիտեթ թէ յաճախեալները եթէ ոչ տրտնաթ թէր բարեկամներ լուսն: Ծառներն այ տաններին կործանութեան, արգաւածներին կործանութեան տաւած, մօրիկի վրայ հոտած էին... Ամէն վայրկեան ևս լուսն մըն որ կատարութեան մէջ 60 տուն և 100 իրենցով արշարան և բոլորիս այ մայրիկը մայր կան...

Մինչ տանները իր հանգարտ մայրիկը կը պատմէր բոլոր տանը, տանը կիներն և աղջիկներն իր գուն և իրեն: թէ մեղք տանին անոր տաններին, յարգանքով կը մտնուին, կը բարեկամ, ու կը շարքին մեր զիմարը: Տան տաններին տարքն ու պատկանիք, կը կենսա տանին շարքին վրայ: Լալն լուսն մը որուն մեղք կըր-

տաւ և ծաղիկը տասնութեան մէջ կը զիմարայ բոլորի արտաճներու վրայ կը գտնուի մը: Մարանի վերի մասը ծառերու և տեղական կերպարէ չեմուր Կարո լուսնի մը մէջ, որ կը կաղապարէ իր լուսնիքին լուսնիքին անուցած հարստու լուսնիք: Լուսն գտնի մը մէջը կը գտնէ ու կը յատկանշուի ինչեւ փորկի վրայ: Գրիգոր գրած է կամբիք Քիւն մը որ ուրեւ կերպը արգաւածուած է մարիկ ու կիներու շարքով: Լուսնիք փեղին վրային անցնելով կը մարիկ թուրքեր, կու զայ մինչեւ կապի ու վերադառնալով իր լուսնիքին գիտնուի վրայ: Հաղապար իր մէջ հեղինակութեան, որ լուսնի կերպարէն մէջ կը կեցուածքին և թէ՛ իր նաւուցածքին մէջ որով կը նայի անկէ իր կերպարային կիներու վրայ, անկալ լուսն մը, որ մնայ, կարծես չըմբռնուի կաղապար լուսն լուսնին պիտի կաղապար:

Մեղ կը հիւանդներն խաւանելով, մեղքերով և օտարութեան իրար այս միջուկին տրտնուած են լուսն և ուսու պիտի հանդիսանալ և ասանակին լուսն: Երբ մէջ իր անհանգիստ կը զարգար ինքնակցութեան և մեր շարքութեան մէջ գրուած: Բարաթին զուր աշխարհ միայն հնարաբարութեանով կը կը կենսի մեր շարքութեան, ու հաղիք թէ վերջին

կարիքը զիմ մեր չըմբռնութեան վրայ՝ քանի մը նորապիտ օրերորդներ անակցիլ զիմարութեան մը մէջ գիմար Կատարեան, կը յայտնուին զաւանգութեան ու կիներու խմբագրութեան: Եւ նաեւ զարգանալ տանակով, տանակութեան և բոլոր երէց տանակները ծառերին՝ մէկիկ մէկիկ կը մտնուին, մեղքներին կերպար և չըմբռնուին և գիտնուին տանակով, կը մարնեն:

Առաջ համեմելք...

Բոլոր այս մեղքները կիներին որ կը կատարեն արարողութեան մը պէս, կերպարին ծիծաղելի թուիլ մեղք, լուսն չըմբռնալուով, գործունակութեան կը լուսնիքին ու խորագիւ կը զարգարութեան: Անկարծ, հիւանդութեան ու լուսնիքին կիրիկով մէջ, կործանած գիտիքը կը անկերպ կը զարգար այս լուսնիքին կամբար արդի մայր մը շարքի կերպին տանակները անակցիլ լուսն պայմաններ: Այս այ լուսնիքին պայմանները կը լուսնիքին մէջ մէջ մէջ: Եւ անկալ մայր մէջ այ արդ լուսնիքին կերպարային հաստատութեան կերպար, ու մէջ այ մեր հիւանդութեան կը կը կատարելով լուսնիքին ու պատկանակով:

(Եսաբ. Ա. Էջեմ)

է պատկերացրեցի որ եկեղեցին չկեան է եր ծաղիկներով, հաստակ տնոր որ երկիրը հարուստ չէ:

ԳԲԲԳ ԳԲԲԳՈՐԵՆԸ պիտի ի ծախել ծորակ իր բաժնեկրթութեան մէկ ծախք եւ կը նախատեսէ նախկին ամբողջութիւնը ծախել, բայց Հոկտեմբեր 21ին հրատարակուած հաղորդագրութեան մը, Հոկտեմբեր 20ին ծախելու 7.3 միլիոն արժողութեամբ բաժնեկրթութեան ամեն մէկը 2.33 տարաբն: Գնուածին 133.5 հազար բաժնեկրթութիւն, որ կը ներկայացուցին զբաղաւորութիւն շուրջ 6.09 համեմատութեամբ:

Informations artistiques

ASSADOUR

Dipenti e Tempere

Les œuvres du peintre seront présentées du 25 octobre au 27 novembre chez Galaverni, via dell' Aquila 6, Reggio Emilia.

L'exposition est ouverte du lundi au samedi, de 9h30 à 12h30 et de 16h à 19h30.

Date à retenir

ENSEMBLE NAVASART

SPECTACLE ET SOIREE
le 22 NOVEMBRE.

Les 4 sections de Marseille fêtent le 80ème anniversaire de la Croix Bleue.

PARIS

SAMEDI 28 MARS DINER DE GALA

à l'occasion du 80ème anniversaire de la Croix Bleue des Arméniens de France.

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 517 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Les Activités du Mois d'Octobre du Centre Culturel Sahak-Mesrop de Marseille

Directeur : Khatchig YILMAZIAN

- **CONCERT de Piano** — Dimanche 26 à 17h
Avec les élèves du Conservatoire National de Marseille
Classe : Juliette YILMAZIAN
— Quatre mains, six mains et huit mains — — Entrée libre —
- **RENCONTRE** avec la Communauté de Marseille —
Vendredi 31 à 20h30
En présence de Monseigneur MIKAEL AJAPAHYAN, Primate du Diocèse de Chirak : «La situation de Goumri, 20 ans après le séisme».
— Entrée libre —

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

RECRUTEMENT

POUR LES SEJOURS D'HIVER
(Du 14 au 21 février 2009)
ET D'ETE 2009 A BELLEFONTAINE

- Directeurs diplômés BAFD ou ayant une équivalence
- Animateurs diplômés BAFA ou stagiaires (bon niveau de ski nécessaire pour hiver).

Candidatures à adresser à :
C B A F — 17 rue Bleue, 75009 Paris
e-mail : cbaf@wanadoo.fr ou par fax au : 01.53.34.12.13

ՄԱՐԱԵՆԻ ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆԱԶՍ ՄԱՍԵՐ ԵՆԵՆԵՏԻ

Հովանաւորութեամբ՝
ՆՈՐԱՎԱՆ ԵՊԻՍԿՈՍՈՍ ԶԱՐԲԱՐԵԱՆԻ-
ՄԱՍԵՐԵՆԻ
Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ
Ֆրանսայի թիմի

Մարտիկի Սրբոց Քաղաքամայաց
Մարց եկեղեցւոյ նոյնպէս Հովիւր
ԶԱՏԻԿ ԳՐԻՍ. ԱՅԵՏԻԲԵՆԸ
ՏՐԻԱՍ ԲԷՆԵՑ. ԲԱԶԻԿԵԱՆ
ԱՐԵՆԸ ԲԷՆԵՑ. ՄՈՒՍԻԱՆԵԱՆ
ՄԱՍԵՐ ԵՆԵՆԵՏԻՈՑ
ՎԱՐՁԱՅԱՆ ԽՈՐՀՆՈՐԱՐԸ

Կը հրաւիրեն հաստատեցող ժողովուրդը
ժամանակեւոր հանդիսաւոր պատարագներ

Կիրակի, նոյեմբեր 2, ժամը 10ին
Մայր եկեղեցւոյ օմնիս
Եւ անուանակոչուող եւս 77րդ տարեդարձի
տախտի

Գաւառացի կը ժամանան իւր կը բաւարարէ
ՄԻԲԱՆԸ ԵՊԻՍԿ. ԱԶԱՂԱԶԵԱՆ
Առաքելու Նիքիայի Թիմի — Գիւմրի

Գաւառացի երեւոյցողիկներ կը կատարէ՝
ՍԱԼԱԶ-ՄԵՍՐՈՒՍ ԵՐԳԱՅԱՆՈՒՐԸ
գիւղացւորութեամբ՝
Խաչիկ ԵՂԱՅԱՆԵԱՆԻ

Գաւառացի ընթացքին կը կատարէ
արեւադարձեան ժողովուրդ՝ Մարց եկեղեցւոյ
Եւ հոգեհոգեւորական պաշտօն՝ Ի յիշատակ
հանգիստեան ծառայողներու ի քարոզչութեամբ:

Յետ կրօնական արարողութեանց, ընդունելութեան
արեւադարձեան ժողովուրդ՝ Մարց եկեղեցւոյ
Տիեզերական Եւ հոգեհոգեւորական պաշտօն՝ Ի յիշատակ
հանգիստեան ծառայողներու ի քարոզչութեամբ:

339 avenue du Prado —
13008 Marseille

Date à retenir

ARMENIEN LIVES SALON DU LIVRE ARMENIEN

4ème édition
les 12, 13 et 14 décembre
de 11h à 19h
à l'Espace Culturel «LE 148»

organisé par
la Maison de la Culture Arménienne
d'Alfortville

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵԱՍ-ՄԱՐԻՏԻՉ ՓԱՌԻՉ

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26
ԳԻՏ ԵՂԱԶԻ
Սկիզբ ժամեկուրթութեան՝ ժամը 8ին,
Գաւառացի՝ ժամը 10-30ին:

Մ.Բ.Զ.
« Ն Ա Ջ Ա Ն Ի Կ »
ԵՐԻՏԱՄԱՐԱՆԵԱՆ ՄՈՒՐԻՏԻՆ
« NA Z A R P E K »
JEUNESSE HENTCHAKIAN

ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ TABLE RONDE

«LE 27 OCTOBRE 1999
LA TUERIE AU PARLEMENT ARMENIEN»

Avec la participation de
VAHAKN GHOGASSIAN
journaliste-freelance
auteur de 3 livres d'analyse sur le sujet

Le Lundi 27 octobre à 20 heures
au Centre de Jeunesse Arménien
Հայ երեսփոխարկական Գեղարհ
Place Achtkart
22bis Boulevard Carnot
94140 Alfortville

— Entrée libre —

Informations : 06.25.28.58.68
nazarpek@aol.com

CHENE

Les Marchés de Noël
en partenariat avec la CBAF
les 29 & 30 novembre
MARCHÉ DE NOËL
à l'école HAMAKAINE
à Marseille

les 6 & 7 décembre
GRANDE BRADERIE ANNUELLE
AU COLLEGE SAMUEL MOORAT
à Sèvres

Réservez vos week-end.

Հ. Մ. Բ. Մ.

● Հ.Մ.Բ.Մ. — Ֆրանսի Գրքային Խումբի
փորձեր տեղի կ'ունենան ամեն երեւոյթ
լարքի եւ Հինգշաբթի ժամը 21ին 22-30:
18 տարեկանը լրացուած ու Հ.Մ.Բ.Մ. —
Ֆրանսի Խումբին խաղաղ ուղի մարգիւն
գիւղերը կ'ունեն իւր իւր Հ.Մ.Բ.Մ. —
Ֆրանսի Գրքային պատասխանատուին
հետեւանելով հետեւանելով թիւին՝
06.61.82.05.96

Փորձերը զարդի հաղթի
Parc de Choisy
— Plaine Sud —
94600 Choisy-le-Roi

● Իսկ Հ.Մ.Բ.Մ. — Ֆրանսի պատերթի
խումբի փորձեր տեղի կ'ունենան երեւոյթ
լարքի եւ Հինգշաբթի օրերը, ժամը
20-30ին 22-30:
Հաղթի

Gymnase Glacière
121 rue Glacière, 75013 Paris
16 տարեկանը լրացուած ուղի, կ'ունեն
գիւղի եւ մաս կ'առնէ Հ.Մ.Բ.Մ. — Ֆրանսի
փորձեր խումբին:
Արձանագրութեան եւ մանրամասնութեան
թիւները համար կը խնդրուի հետեւանելով
06.68-97-94-94 թիւին:

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԿ

Հ.Մ.Բ.Մ. ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՇՎ-ՊԱՐԱԶԱՆԻԹԵԼԸ

Եսաբ. 10 8ուրմար 2009
Le Méridien «ETOILE» մէջ
81 Boulevard Gouvion Saint Cyr,
75017 Paris

● ԳԼՈՐ ՍԵՂԱՆԻ ՈՒՍԱՆԻ
ՀԱՇՎ ՍԵՂԱՆ 80 ԱՍԻԵՆԸ
ԴԵԿՏԵՐԵՐԸ 6ին (Եսաբ.)

ԲՆԴԱՆՈՐ
ՀՈԳԵՆԱՆԳՍՍ
ԵՆ ՄԱՍԼԱՐ

Կապույտ Խաչի Գոմարի շաղկապի մասնակցութեամբ հոգեհոգեւորական պաշտօն կատարելու համար հոգեհոգեւորական ծառայողներու ինքնակազմութեամբ:

Կիրակի, Հոկտեմբեր 26, տեղեւոր Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ:

Առ ի գիտատիւն ընկերակիցներու յիշատակը յարգողներուն:

Կղարակներէ
ՆՈՅՆԻՐԸ 30-ին ԿԻՐԱՆԻ
ՄԱՐԿԻ Ֆրանսիայի Գաւառացի
ՀԱՆԴԻՍԱՆՈՐ
ԿԱԼԱՅՈՒԼ

Կը տօնեն միութեան Տօնակար
Կիրակի, նոյեմբեր 30,
Կիւստի վերջ ժամը 3ին
Տէստի Թաղային քաղաքացիական մէջ:

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒՄ ԶԵԱՅԱԶԵՆԻՆԸ

LYON - VILLEURBANNE

La Section de Lyon-Villeurbanne organise

un VOYAGE A VENISE
et aux îles de La Lagune, ainsi qu'à
l'ILE ST. LAZARE
Visite du Monastère
et de sa bibliothèque.
Du samedi 8 novembre
au mardi 11 novembre
4 jours/3 nuits en 1/2 pension,
autocar grand tourisme - Hôtel 3 étoiles
au prix de 340 euros.
Les points de ramassage :

— Charviat;
— Rillieux la Pape
— et la M.C.A. Villeurbanne.
Téléphone : 04.78.26.28.71 - 04.72.12.15.03
Pour plus d'information et réservations:
06.80.32.30.27

ՕԳՆԵՆԻ

ՎԻՐԱԶԱՆՈՒԹԵՆԸ

Կրօնական եւ Բուստի միւլեւ ծաղկե
պատերթի հետեւանելով, ԿՈՐԻՆ
բազմազան շաղկապի ապագայի համար
Եւ Եսաբ.:

Հայաստանի ԶԱՄԱՆԻ Հայութեան
Կրօնական Եւ Բուստի միւլեւ ծաղկե
պատերթի հետեւանելով, ԿՈՐԻՆ
բազմազան շաղկապի ապագայի համար
Եւ Եսաբ.:

ՖԻՐԱՆԱԶԱՆ ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՐԸ ԿԸ
Կ'առնէ մեր հայրենակիցներուն, օգնութեան
համար Կրօնական Եւ Բուստի միւլեւ ծաղկե
պատերթի հետեւանելով:

Հայ քաղաքներին, մասնաւոր չայ մասնակցութեամբ
նախաձեռնող մեր հայրենակիցներուն
նախաձեռնող մեր հայրենակիցներուն
նախաձեռնող մեր հայրենակիցներուն

Օգնելու Կրօնական Եւ Բուստի միւլեւ ծաղկե
պատերթի հետեւանելով, ԿՈՐԻՆ
բազմազան շաղկապի ապագայի համար:

Ներ նախաձեռնողներին ուղարկելով
Croix Bleue des Arméniens de France
Conseil d'Administration

● Opération Djavahkch
17, Rue Bleue
75009 Paris

ՀԵՂԿԱԿԱՆ ԳԱՇՄԻՐԻ ՏԵՂ ՏԵԿ Հողի
սպաննուած է և 22 ուրիշներ ալ վիրաւոր-
ած են բունն քախուսներէ ետք անկա-
սապաշտներու եւ ռառիկաններու մի-
կէ։

ՏԱՐԲԱՍՏՈՂՆԵՐԻ՜ ՍԱՀՉԱՐՁԱԿ ԿԵՐՏՈՒՄՆԵՐԸ ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՌԵՐԳԻ ԿԵԱՏՄԱՄԲ

ԳԱՐԷՆ Ա. ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Մշակույթի նախարարը յայտնել է, որ շուտով նոր մրցույթ կը յայտարարվի Հայաստանի փառերգի խոստերի համար:

ԼՐԱՀԱՐԻՑ

Աղբյուրում մտնա է, իսկ քիթի ծաղի տակ գիշերելու ու ծառիկի մատները շնչառությամբ տաքացնելը արարածից ցնույթ է Ռուսաստանից: Աղբյուրում մտնա է... ու գեղեցիկ մանրամասնությամբ հղումներ անում է Մի Գառնիկի մի կտորի համար, մի կտոր էլ էրկիկի համար, հաց գտնել չի կարողանալու:

«168 ԺԱՄ»
1 Հոկտեմբեր 2008

«ՌԻՐԻՇ ԲԱՆ ՈՒ ԳՈՐԻՍ ԶՈՒՆՆԻՔ»

2005-ից էլ վեր սկսեցին Հայաստանի ազգային տաղերգուի փառերգը ընթերցող պատմության ճարտարացի նետույթ: Գործողությունները: 2006-ի ծաղրածուի փորձը ապարտեց Արամ Մուսաթյանի անուշահամարի շատ կատարմանը փաստաթուղթում, թէ Հայկական տոնախմբան հինգի մեղեդին մասունք է անդիտելու:

Ձու իմ տարի Ժաննայի տաղը ծագող էր Համասյանական խոնարհ դարձաւ Ս. Մկրտչու վարպետ Մաշտոցի Արարիկին ու Ուղարկողին: Գերանկարներու անհրաժեշտութիւնը, Հայաստանեան ու միայն ճարտարան, այլու «ճարտարաճարձ» կերպարները նկատելու ունենալով երկրի մէջ Հայաստանը: Կար է յայտնաբերել հետաքննող հետաքննող կար է չունենալ (ինչպէս այսօր էլ Տաղերգու ենք): «Թշուառ ու տնտր» վիճակը, արտածելի կշիռները հարապարակեցին, թէ մենք՝ Հայերենի ճատագործներ:

Երանց ճառն ու գործը՝ ինչպէս ամենուրեք կրակախառնութեան մէջ արդեն երբեք տարբեր է, ինչ որ արձեւ է իմ փառերգի ազգային կարգովանալ խառնուրդի՝ շարունակել կողմնադրող էլեմենտներին: Երկու երանց հետ եկող ու քննարկ վարակարգերը սեփականութիւնը պատկերն ապրիկարութիւնը:

Անաստիան, հինգ արդեն փորձելու են Հային վերջնականապէս կարելի քաղաքաբնակչութիւնը: Այդ փորձը սկսեցին 1991-ի Հոկտեմբեր 1-ից ինչու ինչ-որչեւ՝ փեկան յեղաշրջումով ծայր սահման պատմական այն զեղծարարութեամբ, թէ կոմունիստական Ռուսաստանի կողմից փրկանումն աւանդում է Հային խաղաղացում: Եր իսկ երկրի տարածքի մի փոքրանք՝ երկու փոստիկ գութերեան (երբեմնի նախնադր) Հայկական հանրապետութիւն է կոչել:

Կատա՛ճ եմ որ անպայման կը դառնան մեր թերութիւնը քաղաքային Հայեր, թէ ո՛րն է ԱՅՏԱՄՏԱՆ գոյականը: ԱՅՏԱՄՏԱՆ անպակաս է ոչ միայն քրեականական, այլու քաղաքական իմաստներ թարգմանութիւնը:

Յամանապատիւ յայտարար Համարելով սովետական Հայաստանի քաղաքային երաժշտութիւնը որ ընդունել է Մոսկովան որ Քաղաքային լի անձամբ Հայերենի Հայր

Ստալինի հաւանութեամբ, հինգ պատմութիւն է գոյեղեղի խոսքերին, որպէսզ ունենալու առաջին փորձը արբերանաարք ծախսողեց:

Մեր ազգային եւ ազա առաջին անկախ եւ ազա հանրապետութեան փառերգի դէմ յարուցումը կրեցին այսօր գործարկ եւ շրտաբարտ արբերանք, անկարող ու օտարի թմաճաճեցին արուած էլ հանուր թմաճաճեցին Համար: Հայաստանի արգաքաղանց ու քրեանքի ստորերկրով յաղեցած վարչակարգի ստորերկրի շուկայում տէր է որդւնած յանձնի Ռուսաստանին: Միւսնունքի փամանակ որդւն է կուսակալական միամտութեամբ րաբի քրտցութիւն անել թուրքալայի հետ առաջին իսկ զայլը կատարելուն էլ ամէն կերպ ջանալու որ երկն հաւատ: Ռուսի նորն է միամտութեամբ պատրաստ է կրապարակաւ կորցնել իր անմեղութեան բոլոր յատկանշանքները:

Թէ Մոսկովան եւ թէ Անգարան ազառ են Հայաստանի եւ Հայի թախար անօրինելի շարժում, քանի որ իմ երկրի մէջ երբեմնի ազգային եւ հասարակութիւնը արդէն դարձնել է ոչ նորինի ազգային անդրադարձութիւնը եւ հասարակութիւնը իր կողմից մոլորուելով միայն, այլ ներկայացնում է ընդամէնը բը՝ հակութիւն:

Եւ որեւէ տարակոյտ չունեն որ Հայաստանը այսօր թրեկեցողները մէջ դնուեա զոյուրիւն ունի ազգային երկնց յատկանշանքը քաղաքականացող անհասարակութիւններն էր իմ համար: Այլ կոտմը գրկուած է հասարակական գործունէութիւնը, քանի որ, ինչպէս յայտնի է ընդհանրապէս հասարակութիւնը: Երբեք, այդ պայման անհասարակութիւնները շատերից շատերի անձամբ կամ հետախալ ճանաչում եմ եւ սիրտս մղկուած է անանկով նրանց անօրինականութիւնը:

Ինչպէս զոյուրիւն ունի ազգային արժանաւորից չկարողանալ Զորներ: Եւ որդան էլ շարեւեական կողմից աշխարհիկ կամխառն շահին ըմբիւրել հոգեմանկարը եւ յուզարկարութիւնը արագացնելու: Համար էլ յատկան նախարարութիւնն ստեղծեն, միեւնոյն էլ, իր գոյութիւնը յամուտները պարզանում է ազգային արժանաւորից իլուի որ նաեւ շատերը գի վիթխարի լնաւ: Այլ չկար հետոս է հայրենասիրական փոշու տույտանքները, մեր ժամ է Հայերի կողմից երկրից հեռադուտներն զարե՛նողի եւ ի մասնաճե՛ճ յուրերիցը, հատաւա՛րմ է Հայոց լեռներն եւ դառաւապարտում է Հայր երկու Ժողովրդի բաժանուելու, հետաւարք երկու տարբեր լեռաներն ունենալու, սաղաք յեղաշրջող թաղայինները, հա՛նաւում է Հայ մշակույթի, գիտել իր պատմութիւնը եւ երբեք ինքնուր չի տալ որդւն որ Հայաստանեան կրթականութիւնը Սփեւրել հետհանքի հետ մեղք մեղք տուած իր ապրապիւն պատմութիւնը ընկն ամենապայծառ էջերից մէկը:

Որովհետեւ Արարատի հարաւային կողմի հայերի երկրից փոստաբնակիցներ սերունդներն, որոնք պարզանում են երկնց ինքնութիւնն են Անհասարակութիւնը, տարաբախ իրադարձութիւնները հետեւանող միայն եւ Արարատի հիւսիսային կողմի հայերի երկրից փոստաբնակից եւ իրենց ինքնութիւն

Սովորութիւն է ցնցող կամ արիւրեղնող յուրերով լեցնել մեր տարեկան: Սովորական երեւոյթ է նաեւ հանրութեան կարճ յիշողութիւնը: Ո՛վ կը խոսի այսօր երկրաշարժի եւ անոր հետեւանքներուն մասին: Եւ այլ փոխել չկուտի, եթէ մարդկանք գոմարուած Մամուլ եւ հարցը զարեցական միջոցներու խորհրդաժողովին, «Լուսու Մարգը չըմանալին թերթը, ինչպէս գրուած է՝ «Մարգարի լրագրի», շարուէր: Չար է՛լ, քաղալոյիս: Խմրագիրն է շորհալի երեսասարք մը, քանտուտեղ մտնա: Մամուլէ Միկոյեան:

Անրուած վանմամբը տեսած եմ քանի մը անգամ: Պատկերները դու դա՛ւած եմ ինչոյով թեւանալէ: Ձեր փաստումը կոյուրի, եւ մարդիկ անոր վրայ Տաստաւում էին ընտանաւորներ, թաղային ինտելիգ յայտնալ ապրանքում: Մը չաղալթի տեղում արարտի գիւմաշի վիթարին չնեքուն մէջ կը լրտնէին ընտանեանքներ, հայր եւ որդի կուսակալութիւն կը լրտնէին իրենց արարտութիւնը երկնց միջոցներով իր փամանքին: Երբեք մտնել չունէին եւ աշ առած էին մը տանդը: Մալալթի պայական կանոն մնացած էր պտտ մը, եւ զարմացած էի որ ինչու այդ այլ էին զարեք, քան որ նաեւագրից ցնուած, ոչ իսկ երկրաշարժ, կրեք դրեք փրկել: Ցեղալ իմացալ որ այդ պատր փուլ էնց էր եւ երկու տնտիկներ զո՛ճ գացած էին երբ կը

խաղալին: Կը լրէն ապակիները շարուած եւ ներքո դառաւորում հաստատանքները գործարար, հացի գործարարներ, ուրիշ հաց կարիքի կուտ անել միկուրիան մը առիթով խախնանքի համար հաւաքում հիւրերուն համար: Կը լրէն տուիք չնեքուն անխախտ կան կերպով կրողներով փախուց պատգամները՝ սենեակի վերամշակու համար...

«Լուսու Մարգը լրագրի» Մալալթի 13, 2008 - տալիս էին վրայ արուած էր լուր մը, թիւ թուանցով, որ կը լուսանայ, տանց յուրեր միայն ճառ լրագրու: «Վանմամբը երբեք ապրի հետեւանող» ստեղծանալ մնացած 5415 ընտանեանքները այժմ ընտանալ խոնդի ընտան 90թ: Տրուած են յայտնալ մանրամասնութիւններ գինեկու եւ քանաքանակներ տարածուեցան: Գինեկու վրայալարելու մասին: Երեւալարեան չուրջ քան տարի կուտ, կը թուի թէ վերալարեցին գրեթէ աւարտում է: Երեւալարեան հետեւանող անկախ եւ 130 հիւրեր: Կը տեղեկանալ որ ընտանեան ունենալու գիւմաշ չեն բրած երկրից քաղաքայիններ, պարզ հայեցելով՝ արտադրութեան եւ ուրիշներ, որոնք հաւանալ այլ կարգադրութիւն բրած են:

Հայաստանի Հանրապետութիւնը այսօր կը պարզ թափով ընթացող չինապարութեան պատկեր, կը վե-

ու Անհասարակութիւնը թուլեկիկ եւ մեղմանալի մէջ չկորցնում հասարակութիւնը:

Անչու ա, զին են աշխարհով մէջ փառած այլ չնորի մէջ եղածները: Անհասարակութիւնը փերեկանքի հետ է, որպիսիք երկուսեք միշտ էլ անպակաս են եղել:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏԱՐԻՈՒԹԻՒՆԸ
ՎԵՐԶՆԱԿԱՆԱԳԻՍ ՍՐԱԳՐԱԳԵՂՈՒ
ԹԻՐԻՆԵ

Անկի միջոց՝ սրբարարով Հայերի յիշողութիւնը ընկն թերթը 1991-ի Հոկտեմբեր 1-ից իր Հայ հայաստանի Արարատեան Հանրապետութեան գոյութեան փաստն է 1918-1920 թուականներուն:

Մեր ազառ ու անկախ առաջին Հանրապետութիւնը եր երկամայ յուրութեան թերթային կողմ եւ Մամուլուրի եւ Պետքորդայի աշխի փուլը: Այդ Հանրապետութեան մասին յիշողութիւնը անդամ Անգարա եւ Մոսկովայի համար միջոցն այսօր խաղալու է ու արհամարհու է թարգմանական, անեղիք տալիք չունենալու ու իրաւ հաստատելու: Այդ ուստի երկրից վերկերն ստորագրեց 1992 թուական: Եւ շատ զեկրն են անգարանում որ Հայաստանը, ինչոյով ՌԱՍԴ-ի փուլուցից անմիջապէս իր ընդամենով կը զարմանալ ՉԱՊ-ի անդամ, ինչպէս մասնակց է այդ ուստի, որպէս զարեցալ անեղիք տալիք ինչոր ոչ միայն չունի, այլեւ մասնակցից է այն արքայալ կրեւաստութեան, թէ Ռուսաստանը «ճանաչում է Ցեղապատկերները... Ե՛՛, ինչպէս ինչ... Եթէ ճանաչել է՝ այդ ո՛ր պարմանալիք է անվանել յայտարարել, որի տակ ստորագրել է արհամարհանող յրթանքներ թէ՛ Հայաստանը եւ թէ՛ Հայ Ժողովրդին:

Ապախով, ուստի ճանաչանալ յարեւրութիւնները շարունակում է

մի նոր լուսնալուսնութեամբ, ինչ նաեւ պարանալում է Հայկական ժողովրդի եւ Արարատեան ընկն ինչորները: Վերկերն հայտնով ոչ Անգարա եւ ոչ էլ Մոսկովայի համար Ձի վերկերն Հայաստան տանց Հայի կարգադրութիւն:

Յարաբերութիւնները լուսնալուսնութիւնը պայմանաւորում է նաեւ Մեծամեկան ներգաղանալթիւն» ստեղծելու ուստի եւ «Ապրանքութեան ու համարք մալուրիւն կուլուրի հարթի» ստեղծելու: Թուրքական ծրարելով: Այս ծրարելի մէջ գիւրի խող ուժերը ընտանապար երկուսն են Ռուսաստանն ու Թուրքիան: Այդ գոյակցութիւնը արեւելապէս, խաղաղալ եւ քաղաքային Մոսկովայի Շամուղիկ Մալալթի սիր փառանց ապալալ: Անեղիք ճանաչանցողութեամբ տալով հանրապետութեամբ տալով նորերը, Գրեթէ միանշանում - քիւրաքային նեղ խաղաղանալ - քիւրաքային գաճախներն են հինց իրենց այդ քիւրաքային ընդմիջութիւնը:

Ինչպէս գտնանք մեր ինչորին, Հայերին ինչորին, զարեք տալիք թե՛ ճանաչել Հայերն են» (Ստեփան Ոսկան, 1857-):

1991-ի Հոկտեմբերից Հայաստանն անգար: Սովետական հերթական փոխարեութեամբ որին մասունցները թախախտութեան փաթեթն է: Եւ նրա հետեւանող ջանքերով հանրապետութեան Մասնաճարգութեան մէջ տեղ չունենալ էլ շարք յատկանշանքներ, որոնց յիշատակութեան քաղաքայինութիւնն ու արձանագրում չլինելու պարզապէս նպատակու էին պատմութիւն զեղծելու եւ պատմական յիշողութիւնը, ազգային ինքնութեան ամեն գրաւականը եւ մարդու Անհասարակութեան իրադարձիք արտալայնութիւնը վերացնելու գործին:

(Զար. 1)

CINE CLUB

« Achkhar » / UCFAF

« Rouben Mamoulian »

Sous le parrainage de
Robert GUEDIGUIAN
réalisateur

Jeu di 6 novembre à 20h
LE VERGER
DES POMMES

Un film de Grigor Melik Avakian,
1986

Armenfilm, VO, sous-titré
Avec Sos Sarkissian,
Galia Noventz, Sofik Sarkissian

Musique de Djivan Ter-Tatevossian

Directeur des programmes :
Arto PEHLIVANIAN

P.A.F. : 5 euros — Réduit : 3 euros

UCFAF

6 Cité du Wauxhall — 75010 Paris
Métro : République

« Յ Ա Ռ Ա Ջ »
ընթացիկ ազդերու
սակագիր

Մեծագույն	€ 150 (179,40)
Հանգանակատ	135 (161,48)
Շնորհակալություն	135 (161,48)
Հարսանիք-կնամուտ	135 (161,48)
Մեծագույն	135 (161,48)

Բոլոր ազդերու սակերուն միայն,
հարկ է առնել 19,60% ԲՆՎԻՍ-Ա.
(տե՛ս փակագրի մէջ ընդհանուր
ըզմարտը) :

Այս գինները կը վերաբերին մէկ
անգամ հրատարակելի ազդերու,
ՄԻՆՁՅԵՒ ՄԵԿ ԳԱՌՈՐԻ ՄԻՆԱԿ
(25 տող) ժամագրանքու պարագա-
րին եւ 1/8թ (12-13 տող) մնաց-
եալին :

Անգամաւորան եւ այլ ծանուցումներու
համար, գինը քիչեքիչ կ'աւել-
ուի Թեան :

Date à retenir

ENSEMBLE NAVASART

SPECTACLE ET SOIREE
le 22 NOVEMBRE.

Les 4 sections de Marseille fêtent le
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

RECRUTEMENT

POUR LES SEJOURS D'HIVER
(Du 14 au 21 février 2009)

ET D'ETE 2009 A BELLEFONTAINE

- Directeurs diplômés BAFD ou ayant une équivalence
- Animateurs diplômés BAFA ou stagiaires (bon niveau de ski nécessaire pour hiver).

Candidatures à adresser à :
C B A F — 17 rue Bleue, 75009 Paris.
e-mail : cbaf@wanadoo.fr ou par fax au : 01.53.34.12.13

Les Activités du Mois d'Octobre
du Centre Culturel Sahak-Mesrop de Marseille

Directeur : Khatchig YILMAZIAN

• RENCONTRE avec la Communauté de Marseille —
Vendredi 31 à 20h30
En présence de Monseigneur MIKAEL AJAPAHYAN, Primat du Diocèse
de Chirak : «La situation de Gumri, 20 ans après le séisme».

— Entrée libre —

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԺՈՂՈՎ

Փարիզի եւ Եւրոպայի կրօնական Ըն-
կերակցութեան անդամները հրաւիրուած
են Ընդհանուր Արտակարգ ժողովի մը որ
ստեղծ պիտի ունենայ 9 նոյեմբեր 2008.
Ժամը 15ին Նուրման Զրէնկեան քահանայ
մէջ՝ 15 րոյն Ժամը կ'աւանդուի, Փարիզ 8րդ :
Նիւթ — Բարեկիսութիւն, Բնկերակցու-
թեան կանոնադրութեան :

ԴԻՊԼՈՄ

ՎԱՐՃԱԿԱՆ ԽՈՐՀՆՈՒՐԴԻ

COMMUNIQUE

Les membres de l'Association Culturelle
de l'Eglise Apostolique Arménienne de
Paris et de la Région Parisienne sont
convoqués à l'Assemblée Générale Ex-
traordinaire qui se tiendra le dimanche
9 novembre 2008, au siège, 15 rue Jean-
Goujon, Paris 8ème.

Ordre du jour : Modification des statuts
de l'association.

BUREAU

DU CONSEIL D'ADMINISTRATION

CHENE

Les Marchés de Noël

en partenariat avec la CBAF

les 29 & 30 novembre

MARCHE DE NOEL

à l'école HAMASKAINE

à Marseille

les 6 & 7 décembre

GRANDE BRADERIE ANNUELLE

AU COLLEGE SAMUEL MOORAT

à Sèvres

• Réservez vos week-end.

Date à retenir

ARMEN'LIVRES

SALON DU LIVRE ARMENIEN

4ème édition

les 12, 13 et 14 décembre

de 11h à 19h

à l'Espace Culturel «LE 148»

organisé par

la Maison de la Culture Arménienne

d'Alfortville

PARIS

SAMEDI 28 MARS

DINER DE GALA

à l'occasion du 80ème anniversaire

de la Croix Bleue des Arméniens

de France.

ՄԱՐԱԵՏԻ

ՄԱՐԱԵՏ ԹԱՐԳԱՆԱԶԱՑ
ՄԱՐԱԵՏԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Հայաստանի հայրենիքի
ԽՈՐՀՈՒՆ ԱՐԳԻ. ՉԱՐԱՐԱՆՆԵՐ
Ապագայի
Հայաստանից (Ամսօրեական) ինքնիշխան
Միասնային Թեմի

Մարտիկի Սրբոց Թարգմանաց
Մայր ինքնիշխան Նազար Լճիկ
ՉԱՐԱՆԻ ՎՐԻ. ԱՌԵՏԻԲԵՆԻ
ՏՐԻԱՏԻ ԲՆԵՆ. ՔԱՆԴԱԿԵՆԻ
ԱՐԵՆԻ ԲՆԵՆ. ՄՈՎԱԿԵՆԻ
ՄԱՐԱԵՏԻ ԵՐԵՎԱՆԻ
ՎԱՐՃԱԿԱՆ ԽՈՐՀՆՈՒՐԴԻ

Կը հրաւիրեն հաստատեցող ժողովուր-
դը ժամանակեւ հաշիվաւոր պատար-
դին :

Կիրակի, Նոյեմբեր 2, ժամը 10ին
Մայր ինքնիշխան օմման
եւ անուանակոչութեան 7րդ ստորիդարի
ստիբլով

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԻՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆ. ԱՌԱՐԱՆԵՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ապագայի ինքնիշխան Թեմի - Գլխի

Պատարգը կը ժամանան է կը դա-
րուցէ :

ՄԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

ՀՈԳԵԱՆԱԳԻՍ

Կապույտ Ուշի Փարիզի ՎՍ. Բաղդա-
նան ժամանակը Հոգեւորական պա-
տիս կատարել կու տայ յաւել հեռա-
քանիքներ 9ին, իսկ պատարգը, Փարի-
զի Սուրբ Յովհաննէս Մկրտչի Եկեղեցի
15 rue Jean-Goujon
75008 Paris

Սուրբ Յովհաննէս Մկրտչի Եկեղեցի
Հայ Մշակույթի Տան մէջ՝

17 rue Bleue — 75009 Paris

Ժամը 13ին :

Տեղերը սպասուելու համար հեռա-
նի :

01.45.79.78.97

Ժամը 20ին 22 :

□

ՕԳՆԵՐ

ՎԻՐԱՆԱՅՈՒԹԵԱՆ

Վրաստանի եւ Ռուսիայի միջեւ ծագած
պատերազմին հետեւեալով, ԿՈՐԻՆ
պատմապաշտպան Հայր Կարապետ
եւ Ջալալով :

Հայաստանի ԶԱՆԱՅԻՐ Հայրենան
կերպարանակալան Քառաս պատմա-
նուն, պատմապաշտպան Հայր Կարապետ
արեւել հայրենանք եւ իրենց ընտել-
րանքներ եւ պատմապաշտպաններ, արեւել
պատմապաշտպան եւ հայ ընտելներու
մաս : Այսուհանդերձ հայրենանք եւ
անդադրել յառաջ կարգի կայ :

ՔԱՆԱՅԻՐ ԿԱՐԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՆ
Կ'աւել մեր հայրենանքներուն, արեւել
եւ հայրենանքներուն : Կրթական Կրթա-
նան :

Հայ ընտելներ, ժամանակը հայ ժա-
նակին մեզ կ'աւել մեր հայրենանք
անգամ մեր հայ ընտել մեր հայրենանք
ժողովուրդին առաջանալով :

Օգնելու Կրթական Կրթական, անգամ
կ'աւել մեր հայրենանքներուն, արեւել
եւ հայրենանքներուն :

Ջեյ Կրթական Կրթական Կրթական
Croix Bleue des Arméniens de France

Conseil d'Administration

• Opération Djavakhh

17, Rue Paris

75009 Paris

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

ՏԱՐՓԱՄԱԼՆԵՐԻ

ՍԱՆՁԱՐՁՈՎ ԵՎ ԴԵՐՏՈՒՄՆԵՐԸ

ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՌԵՐԳԻ ԴԵՄՈՏԱՄԲ

ԿԱՐԷՆ Ա. ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Աղբյւր զանի-զանի անցած ա-
ռիքներն ինչպէս ընթացալստիւ-
նի յանցադատութիւնն որ կա-
տարուեց Սահմանադրութեան ձեջ
շարժանադրելով, քէ շատաւու-
նի շահաքաղտութիւնն շատաւու-
նի մ ժողովուրդին ։ Եւ լիե՛րեք
նր որ Աղբյւրներն էր անկախազ-
մանքապետութիւն յայտարարեց
ոչ թէ՛ Սովետական, այլ իսկապէ-
սական ինքնավարական ։ Կը-
տը շահաքաղտութեան ժողովուրդ-
ք ։ Սովետականներն որ կուշտ-
քան որ իրականին ձեջ խօսքը վե-
րաբերէ որ էր ժողովարարներն,
որի բնականին կովկասեան Թա-
թարներն էին եւ որոնք զիշուս տ-
վականներն կըստք որ կամբով չէին
ստուստեւն չազդրեմանք ։

Այսպիսով, հիմա արդեն կարելի է նկատագրաօրոյն հաշուարկել որ անցած մէկուէտ տասնամեակից աւելի ժամանակահատուկում բնէ մեզ յայտնութեամբ վերակազմէն ցին ճան արտաւոր վարչապաշտոն մարդկային աշխիւր փոխարարներ Խիսններ որպիսի կարճ ժն մըրժուէ կէն մեր ազգային արհմշակուէ երկուէր տարիներէ բնացաքին: Այդ մըրժուէ որչ միայն Մուսկուտի արտուր չէր, այլեւ իրաւաստական աուտուր չաւ եւ անհոգապաշտում Հայաստանի մէջ հաշուարկը Շարսային, որին Հոգաւորարարութենէր 1995ին ուտական զեպանաւորչից թաշտիցը Ռուսաստանի անմաղաքոր ուննալով՝ ստացան երկզաքաջիւն Ռուս փառասկան կարգալինահ: Եւ, ընական է, Մուսկուտի, որ արտակարգ հոգաւորաւթին է գրաւաւորմ իր զոյարացւնէր յիշատակ, ինչպէս է հարկեպմ զգալուժմ արին թափիւր նրաքն «պաշտականու» Հայաստանի ազգաբաշխէնից:

Կարծես թէ մերօրուց ալլը երեւոյթները նաեւ անհանգստացնում էին իշխանութեան գլուխն անցած ռախտախնդիրներին, որոնք 1996-ին կատարեցին պետական հարուստ եւ իշխանութեան բռնազաթում:

Հէնց այդ ջրբանին, երբ մտահույ
ած էինք Հայերէնի եղգումները
սրբազրելու ինդիերներով, Հայաս
տանի ապագայ Հերոս Վազգէն
Սարգսեանը 1999ին վարչապետա
կան որոշումով 60 առաւական զրա
րոցներ բանալու հնարաւորութիւ
նտեղք Մոսկուային...

Մի խոսքով, ամէն րան
էն հիւսմ էլ չարտահաւում էն անհ
Հայաստանը սովեականութիւն
թուումը մի քի իսկական տրիւմֆ
յանձնումը համար: Բայց այսօր այ
զէն թուրք - ուսական ստանց
քի մէջ ընդգրկումս լինելով, երե
ստանը տրակական հնազանդութիւն
կատարում է երե, ինչը իրենց պա
նեհեմում էն ոչ միայն Մոսկուան
այլեւ առանցքի միտ լինարան Ան
գարան: Են երկուսն էլ երկնց կայ
մեր պայտական նկրտումներով:

Այդ պահանջների մէջ ոչ միայն
չ'աչ, Գործադիտութեան պատկերա-
րանի դրայից Արարատ լիւր Յովնի-
էր: Անպարայի Համար թիկնու-
նման տնէն Բարեկէտ է որ թիկնու-
նմանը պէտք իսկ ինչ ու մարդիկ Հան-
րի երբեքնի Համարիւ Հանրայն
տնիկնան մարմն յիշողութիւն
Յիշողութիւն Հայ տնիկնան
մարմնի, որ գտնութիւնը պատկ-
նից Ստորագրապատի Հանգանակա-
րար է հետէ մարդկոյն լոյսնան

կը: Յիշողութիւնը, որ երբեմէ կա-
րող է պատմական կենսավորժ գտնո-
նալ մի նոր Հայաստան, Ազատ Հա-
յաստան, Արժանապատիւ Հայաս-
տան ստեղծելու համար:

Եւ մի՞թէ այլեւս կարելի կայ ս
ռանձին մի խնայարարութիւն
տարել, թէ ինչո՞ւ է թուրքոսու
կան ուսումը չափազանցած, որով
զի Հայաստանում եւս հնչի մի
տական կեղծ հանրապետական
հիմքի: Սոցիալականական իրա
ւ բըլուտիւթան խայտառակ մի գործ
որի պատկանանքը շարունակ հ
լովում էն Արամ Մաշադարեանի ս
նունը, բացարձակապէս հիշարու
նալով արտակից Վուստրով պր
կա՞մ Էգլեմաշի կտորները: Բա՛ն
րիւրով համբիւր հանքեր կտալա
րում չիմանա՞ն ի՞նչն էրա՞շտակ
պարզութիւնը նախադասութիւն
րից:

Բայց մի՞թէ մեզնից ոչ ուէ մէկը
կարող է կասկածել, թէ չերթալ
հոգեւոր աւերածութիւնից յետոյ
«Մեր Հայրենիք...»-ը նորէն չի ան-
նելու ընդդատակ, սպասելով մե-
տէջերի երկրի մի նոր, փառա-
ւոր իսկական վերածննդին:

ԽՈՐԱԽՈՐՀՈՒՐԴ
ԴԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՆՑ ԳԴԱԿՆԵՐԻ ՏՄԿԻՅ
ԻՈՒՄ ԵՆ ԱԿԱՆՋՆԵՐՐ

Երկու-երեք տարի առաջ յույս ա
խարճ ընկան ընդհանրապես զի
ռեզերվ տեսակի մեկնարան-մասն
գանձերը: Մարդու մաթի ծայր
իսկ չէր կարող անցնել, թէ որպ
սի «մուտ» տեսարաններ ունե
այս առապարկել չէ՛լ: Նրանք եր
ւանից մինչև աշխարհի չորս ծ
գեր էրենց զգականոր առկից երկ
րականները ցուցադրող թեան մը
զակուր, թեան էին սեկս:

Նրանցից մէկը, օրինակ, էր լսականութիւնը բացատրում էր այսպէս. «Գրեթէ դար մը ամբողջ»՝ Տալեանի, թուում, անտէր՝ երբ լոյ լալու տրամադրութեան, մասնունեցանք: Էր յուսացնէ այս անգը իր խնայութիւն ետի լացն ու շիւս եւ կ'ունենանք աւելի ոգեւորիչ, էւլի լաւատես եւ երջանկացնող օր ներդ. ք»:

Իստի արարչին արտասպառյուղ
 իրենի շահաւոր է, ըսաւ, էլ զգ
 որ ամուլդդ՝ ձեռք շարժողդ։»
 Երբէլ, Յնայոյ ամ քաղաք այն ժ
 մուգամն ունէր, թէ փառեղնք է
 արամաշարուն է լաւատեսութի
 երեսնաթիւնէ է ըրեմով գիթա
 տին եւ ընդհարադէս լուծում
 ազգի ու հասարակութեան քոյ
 շահերը, ընդհուլ իրմանեան
 թարմ զերեզմանիներդ գրու
 հոգեհաղով սովալլանիքի կա
 նաւոր խնդրէր։ Ժամանակի կա
 ղազմի շարժալուրդ ունէր, որպ
 չէր չլուծէ, թէ ի՞նչ գաւանդն
 որ խաւարտեղ շարժալի ի՞նչ
 որ իսկապէս երգում էին քոյրը
 սպաղազմին շատաշաղկապ
 լալկաներն ու հաւատին շարժ
 սողակաները՝ հաւատարապէս
 երբ շարժալուր ձևաւան է
 ուսաւ, Դիմալին Արարչուն է
 որում, իստեղին էլ իստ Սարմէն
 էին։ Իմեմը շալոյ գինին որ անպ
 մաս անուշ էր լինէր, իր մասնա
 լոյն ու չխտար որ երբեմն իշի
 եմ Արարչին գաւանդան ինչ մի
 ժնաշաղկապ մը որ արամաշար

Փարիզը, յառկալալէս ճիւղման
մէջ լիբրաթարանին հանգանակն
զոյնահարաւ Վարդան Մամիկոնե-
անի համար: Երաժշտական հան-
ր. թիւիչը երգողական ու ժողովրդա-
յան անոր նախաձեռնմբէն առաձ-
լակ այդ սրահին մէջ ունիկրեց
զինք, ախանառն ու ախանջաւոր
մկան ըլլալով երաժշտութեան աշ-
խարհին մէջ նոր ճանաչող ըր յալա-
ւորութեան: Այսօր ակնի քան ժե-
կուիչ տառանմանակ անցաւ ի այդ
օրերէն, Վ. Մամիկոնեանի յալա-
ւորութիւնը շատոցց առօր ակնի լի-
բրաթարան ի նոյն աշխարհին մէջ:
Ու այդ ակնի մէջ էր հաստա-
տակ անի փարիզեան սրահը: Դաշ-

նը, ինքներս մեզ դարձնելով յոռե-
տեւ ու անասճման դժբախտ... Քա-
նի որ այդ օրը «Աղանձն է առատ,
Դիմացն Արարատ»ը կարծես թէ
չառ էլ յարմար չի երգել...

Մէկ ուրիշը արտերազնային էր համարում որ «աբեղի յուրը» նախաձեռնութիւնը կատարուած են արեւելքում համար նոր օրհներդ մը: Կը մնայ մարդիկ որ այդ նախաձեռնութիւնը յաղիկ իրենց արժանաւարական ու քրական էին: Այս մարքն էր համոզուած է, թէ ազգային փառքը տնտեսող, ինչ վերաբրիւ է, որ մի քանի տարի յետոյ որ երկա՝ իշխանութիւնը կը խլուծուի եւ մաշուած լինելու կամ աւելի չուտ՝ Միտիւսեմ Տօթիկը նորապաշարը գնելու պատճառով:

Մէկն չէր գտնում էր թէ «Հայաստան, երկիր դառա՞նապաշտ» երգը պէտք է գտնաւոր մեր փառեղբւր, միջինահուն ժամանակէն հրաշալի բնութագրանոյն է Արեւիկայ Շահում-բաղեանը: Եւ այս յայտնին թէնոյ վրայ արդէն սպասում էին, թէ ոչ պէտք է փառեղբւր մէկ այլ թեկնածու որոնել, օրինակ, Գոհար Գոհարեանի կամ Լուսինէ Զաքարեանի տեկնարարնուծիւննրի երգա-դաննէն:

Մէջտեղ կ'ան նստե այրայնխէն-
ըր, ոգիքը աւելն են սիրտն իմ
ննուսմ երկիքը, քան եւ. որոնք
աւելն չուս ուսս մասաւրականը
կ'երկն ու բարեկամքն ունեն, քան
եւ. որոնք ինձից աւելի գիտեն
մարգարէ-իւնիքեզն ու կոճկալի
պատմութիւնք եւ յառակալս այլ
պատմութեն չորքըզ զուրքը, որ
անձաք մտղութիւնքի չարապա-
շուր Ստալինի է գրիւ... Եւ. քանի
որ երբեք ինձից այլ ամէնի մէջ
ստիկերապա, ստուելութիւն ունեն,
նրաւ անտեղեակ են, թէ ուսս-կո-
մունիստական քարտէզութիւնք
ինչպիսի մաշեալքով է լուացել ի-
նկն ուղերթիք: Եւ այս լուաց-
ւած եւ մաշքը շունչեզը ուղերթի-
քով սապարեք են ինձում «Մեր
Հայրենիք»...»ի գէտ սուր ճակով...
քանի որ «Մեր Հայրենիք»...»ը...
գաղաղիպականիւնքը է:

Ե. արտոնք արդեն մտնւոյ է միայն զգործարան, թէ այդ ինչպէս է որ աւելի քան մէկէ եւ կէս զար տասը, երբ ՀԵԴ զոյգութիւնն էլ չունէ որոշման, ինչպէ՞ս է զիս այս փառաշուկ Ստեփան Ռոկոսեր կոչուիլ, թէ «Հայերն առաջին թիւումն Հայերն են»: Ե. այդ զոչախօսական «Մեր Հայրենին»...» հակաառաջդրուելով, աւելի ճիշդ արկունարար. թիւում ինչ ոչ ուղիղները արեան ճիշդ ճեղքակ են եւ արեան ողորկ, որ անհնարաւ է որոպշ շունչ ինչեղներ, թէ 1935-ի եւ 1937-ի Հայաստան գլխին թերեւ է ոչ թէ ՀԵՊ-ն, այլ Փարսքանի եւ Ռուստամբար, խլաման ու կոտորուածքը: «Մեր երախկնքով թիւխարակայ արեւն է շուտ» - մի առիթով յայտարարեց Է. Գուրբանի եւ աւելի

նակահարը կանոնաւոր պարբերա-
կանութեամբ կը վերադառնայ հին,
նոր յայտագրով մը կապը շարունա-
կելու համար Փարիզի իր հանրու-
թեան հետ:

Այդ կապին հերթական օրերը ե-
ղաւ Հոկտ. 22ին երեկոցիս ունե-
թիւրը որ զարմամբ եւ ջալովա-
քելի, Պրամսի, Լեյթի գործերով:
Առաջին մասին մէջ երեսնասը
արունասարդ տղայք ջալովա-
քելի ճժժէ եւ վարսախոնշներ (Յու-
մաժէօր) եւ Պրամսի Հէնաշի մէկ
թեմատով վարսախոնշներ: Մտաւ
կտոր ընտրութիւն ջալովաքելի փոք
գործէն եւք, Վ. Մամիկոնեան ա-
մենայն տիրակաւութեան մեկն:

դասակները իր մեջում - ինչ երևա
նքանքը՝ նորայնություն։ Այս գրքի
կոմպոզիցիոն կողմից ինչպե՞ս
կենդանի սերունդ նմանում էր ցեղա
բերել ու Ռուսներին ուղեկցել լեզու
և երկրի պայմանավորվածությամբ
մոտ իր հյուսիսային ազգային հո
սանկության հանդե։ Եւ կէ՞ն որ
մարտիկներ երբեք չաւարակել է իրեն
սրտում։ Չարարությունները
մէ՛կէ՛ն ապշուցնում էին կարելի է
նորայնացնել մի ամբողջ կուսակա
նքան հեռու... Մի ժամանակ ամբո
րջնեցում էին երեւոյթ ժարկերին
հետեւնալ, դաժան, առավարարին
Սյանքի կուսակալներին։ Եւ
սուր պատգամներ ծագելու ունեն
եւ մի ամբողջ երեւոյթներ՝ մեկը
չհաւատում է ինքն որ քրտիւր եւ չալ
մի ժամանակ։

Ցաւալին այն է, որ այսօր, երբ կարծես ի՞նչ ամէն մտածող մարդ կարող է իր սեփական գաղաղակութիւնն անկէ, զեռ շատեր կան որոնք անմիջապէս օրէն նուիրուած են ապագային մի կուսակցութեան, որի ապիկան տնդամտը պարտաւոր էին մտնողը՝ չափող վերջիկ գոհարերի համախարհը իր յեղափոխութեան բազէին վրայ:

Վերջապես, չարացորդից ըն-
 Դաքսիցի լրագրողը առած մի խ-
 լերով չարացի, թէ սրբոցե-
 րապարտաւորման հաստատան վա-
 ռեթից համեղագլին ձեկնաբանու-
 թի՛ն հասարակ, մի չա՛մ ըսանի-
 երեջույն պատասխանեց ի-
 հե՛ն. «Ի՛րոք մի քոթնեթող: Ե՛րբ
 սիրելի հերերդ...»: Երկրոր-
 չարացի, թէ ի՛նչու՞ չի սիրու-
 րեղույնին, որովհետեւ խաղա-
 չա՛մ չի կրթուած է ու բանիմաստ,
 առասխանաւորման է. «Ե՛րբ տրե՛ղ
 սոյնգէլապի՛ն չըլանի երա՛վտու-
 թի՛ն էս»:

Երգում են տնայաժողովի Խրատակ
 իր լինելը, եկել ենք լուսինքն ունենալ
 մերական փառեպրք Թե՛ իր կը
 մշտականն է Թե՛ ընտանոջն առնո
 լով: Բայց նայ երաժշտութիւն
 խոյրը գէ՛մբերից մե՛կ Բարսե
 ւանահաննայն արտաբեր յայտարար
 լել ազգայնալիզմի երեսն՝ Ե՛

Նայելէ՛ք այս պարագային ի՛նչ գէ՛մ է
 գէ՛մ կանոններն Հայաստանի մէջ
 արտաբերականից մասուր իմն
 ցական թիւտա մակարդակի փո
 յո՛ւ տաք: Ո՛ր լրացարկն է ոչ
 երգչուհին ընդհանրապէս անտեղ
 նակ են որ պարզ ինչ փառեպրքն
 Համերգային մեկնարանտն իմնին
 Համար չեն: Եւ այդ մակարդակ
 նկատի ունենալով, անպայման
 մտաւ են, Թե՛ մի Հերթական եւրո
 մակարդակի շուտ ընթացքին եւրո
 պարզը – պարզութիւնի զոյն
 թե՛ստը մի Հերթական շարքայ
 փառեպրք արե՛ծ է չի պղծի մե
 փառեպրք:

ՎԻՊԱՌԳԻՐ ՔՈՒՆԵՏԷՐԱ ԻՐ ԱՆՑԵԱԼԻՆ ԴԷՄ ՅԱՆԿԻՄԱՆ

Միայն Բունդզոս միջազգային համաթիվ տեղի Ժամանակակից դերակրերին է: Չեխիայից Պարսա Նաստասյանը է ուր կ'աղբի ներկայից: Վերջերս չեխ ոստիկանության արխիվներին դուրս բերուած տեղեկագիրք մը խորհրդային կարգերու ընդգլխավորել մը մասնաւորութեան կ'ամբաստանէր զինք: Բունդզոս

րանց Պրանսի քաղաք, խոր ու երկարունակ վարկաբանութեան:

Երկրորդ մասը յատկացուած էր Մարիիտայի սիրած հեղինակներին Գ. Լեյքերի, որմէ բնականաբար պար մը կը գտնուի անոր յայտագրերի տուն վրայ: Բունդզոս երբեք չէր տալիս կտորն էր «Ֆիլիպպայն», որուն յանդիման «Վայա ուղիղին», աւարտելու համար ընտանեկան օգնութիւնով: Ամէն ժամէն մէջ ուսումնասիրելու ու քննադատելու ճարտարագիտական գործեր, միւսին յետին նոյնը աղբիւրն ու արքայներու տրամադրութեան զանազան առջեւ նստած արուեստագէտն էր անգամ մը եւս որուն մայրաքաղաք, վարչապետ կը հետեւէր արջաւ:

Այլեւս տանդուիւն է որ Վ. Մարիիտայի «Հայտա չարախոյ»-ը ունենդիւններուն կողմէ, տանց յաւելեալ բաժնի մը: Մայիսի ու զինքն'անոր առջեւ եւս նուազող երեք կտոր եւս «Տոսթիֆոյն», ճիւղիկն ու Բարալանիսն ու աւարտող ստեղծուած խանդավառութեան մէջ:

Միակ փառնորդ այլ հրաշալի երեկոյթին, զորմէ կ'ընտել պարտաւորան էր որ զարմանք պատճառող յորդան: Կազմակերպչական համաց մէջ էր պատճառ, ներկայ իրավիճակին շատ չարամարտիք բնութիւն, թէ նորոգող աղանդական նման չ'աւանդեան պարզապէս մը: Յամեան ղեկավար, բացառականորէ ինկապէս դժգոյ մակարդակի երաժշտութիւն լսելէ զրոյեցեալ, իսկ արուեստական զգոյ փաստահարար աւելի լաւ պիտի զգար ինքզինքն արտաքին ամբողջութեան լեցուցած հանրութեան մը:

Ա. ԹՈՌՈՑԵԱՆ

մեկոյց ամբաստանութիւնը, լրատւիկները, զոնէ Ժամանակին մէջ, զորմէ հարեանցիկ արձագանք տուին երաժիշտ ու տնտեսական տարգարիսն այժմ ակնաւորութեան մէջ նիւթի մտացուեցաւ:

«Պուրէի էնթերթայնիսմ» շարժումները այլ մասին Փրակալի մէջ թերթին յորժան մը արտատպում պիտի եւ նոյն էջին վրայ գտնուած ինքնորոշ ամբաստանութեան հիմն ծառայած տեղեկագիրքը:

Մասնաւորութեան զուր չեխ օգտուն մըն է որ 1948ին, համախառնար իշխանութեան զորքի զուլու զուլու իտք ինքնամեկ հաստատուած եւ ընդունուած է զորմանցիկ արեւմտեան լրատւագր ապաստանութիւններու հետ: Անգամ մը զարմանք էր երկրորդ վերադարձիցի յատուկ տարեկանութեան ու ձերբակալուած: Հաջիկ փորձուած է մասնապատկերն ու Ա տարին արեւելեակալուած: Այլ ձերբակալութեան տարեկանութեան կ'ընտանեկան արուեստագէտ, որ ըստ տեղեկագրերին, մասնաւոր է օգտուն Միքոյուսա Տորաշէ:

Յօդուածագիր ըսելէ Լուց Թէ Բունդզոսի հատորները ամբողջ աշխարհի մէջ ընթերցողներու սերունդները իրենց ազգայնութեան առկա պահանջն են, անոր ուղղուած քանի մը հարցումներ կը բանաձեւէ: Ան, Նարց Կուտայ, Խրուստէ ու Նիլ լուսնիկ պահելու կը անցնալին ինչ մասին: Մասնաւորութեան ոճի մէջ է որ չեխ ամբողջութեան փայտակարգի շնորհիւ տասնհինգութեան մակարդակին բարձրացած է, կազմելով անոր հզօրութեան արբեր: Այսպէս կ'ընէ հետազոտչութեան մասնաւորութեան մասնաւորութեան իրենց լուսնիկ զորմէ որմէ զարմանք էր մարտնչական արտադրութեան մէջ: Անոր աշխարհի վէպին «Կասալիք»-ին մէջ (1967) հիմնական զեր խաղացած է: Նոյնի մէջ պարզապէս «Վերջին Մայիսը» (1955) քանադանգուիւն, նաեւ «Բանալիները ունեցողները» ծածոթ թատերադրութեան (1963): Այս երեկոյթը հետազոտչական թէ Բունդզոս իր պատմութեան ընդգիծելի շարունակ խոստովանած է երեստասար

գութեան մեղքը:

Բունդզոս Վ. Հաւելի հետ մաս կը կազմէ ամէնէն ծածոթ Չեխերու խումբին: 1950ական տարեկանին յաջողութեան կերտած է զորդի պատկեր մը, որուն մէջ անց չէ ունեցած «Հանրային անձնակազմութեան» տիպարը: Բայց եւ այնպէս, թաղանթի տիպարները պայքարած է մարդկային ազատութեան եւ արժանաւորութեան ի նշանում, ծածոթով, վիճարկումներու մասնակցութեան ու զորութեանը: Այլ պայքար մըս զիտի ընթացք, թէ տարեկան հրապարակաւ խոստովանած ըլլար անցնելի արարքը, որ լուսնիկ կըրճարուցուած պիտի ըլլար իր լուսնային ու բարոյական հեղինակութիւնը: Բայց այս բացարկութիւնը այսօր այլեւս անհիմն է: Բունդզոս քանից քանից ցուցած է իր փայլուն խոստովանելու տալիքը: Երկրորդ հարցումներ կը վերաբերին անոր զարմանքի զորքին ու կենսական մէջ գտած ցուպուսմին: Մարդ չի կրնար ըսել փաստ հուրմար թէ եւս ձերբակալութեան զորմած մեղքին, թէ այս յաւանք մը եղած է իրեն համար. անցած մօտ 60 տարեկան ընթացքին: Վէպն ու փիլիսոփայութիւնը փոխաբերելու անոր կարողութեան նիւթով զորմարդկութեան մը մէջ շարք տու. այս. «Թիւ» է ոճերը, երբ անոր հեղինակը ոչ միայն չի զգար բարձր, այլեւ զայն չի յիշեր իրեն: Թերեւս իր արարքը հրապարակաւ խոստովանելու անկարողութեան է որ Բունդզոսի մէջ է իր լեզուով եւ ծննդավայր երկրորդ զուգուլու միւլու: Իր սեփական անցնալին միտումը յարթ է վէպի կը պայտարանած ըմբռնումին, ըստ որուն վէպը պէտք է կարողացուի իմիջանքն արդէն զրական զորմ տանց անոր հեղինակին հետ որմէ կարելի մօտեցումներ: 1955ին երեստագիծի մէջ կը յայտարարէր որ վիպագիր, ինչպէս Միլոսլաւ, այն անձն է որ կ'ուզէ անհետանալ իր զորքին ետին:

Այս կեցողութեան եւ այսօր յայտնուած անոր անցնալին մեղքը իրան ինչ կրկին կարողաւու իր զորքերը, իսկ անկեւ ծանր պատկեր մը կ'ըլլայ Բունդզոսի վէպը հեղինակի մը համար որ մեծ ուշադրութեան էր հետեւի կը հատորներուն ճակատագրերին, քանի որ նորովի ընթերցում էր հեղինակը կրնայ վերածնել իր հերոսներին մէկուն: Մասնաւոր որ վիպագիրը անոնց ոչ ներմուծ, ոչ բաւուրեան կարելիութեան կրնամայէ:

ԲԱՆԴԱՆ

ԲՆԱՌՈՒԹԻՔՆԱՆ (NATUROPATHIE) ՄԱՍԻՆ ԴԱՍԱՆՍՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հոկտեմբեր 17-ին 20, Վիլէթի Մեծ Հալին մէջ (Grande Halle de la Villette), տեղի ունեցաւ «Նատուրօպի» ընկալութեան – Vizev natures-ի զինարգով ցուցահանդէսը: Այլ ծիրէն զուր կազմակերպուած էին դասընթացները: Անոնց մէջ էր մեր ուշադրութիւնը գրաւեց. Հոկտեմբեր 17ին, Ատաղիկ Հրաշեան կը ներկայացնէր «Նատուրօպի» անհատութեան մը տարբերակները» նիւթը:

Երեստագր դասընթաց չուրմէ մէկ ամիս յատկութիւն թաղանթիկ անհատութեանը անող ծնարկ կարեւոր կանոնները:

Սեփական կենսականութեան պարզեղ իրականութեան կենտրոն:

Նատուրօպի փաստագիր իւրերը:

Նախընտրութեան ապա մարդը շարժարկները:

Որեւորքին անուրու լաւ տեղութիւններ:

Օգտագործել խմելու համը շուրթեր:

Մտնող անհատականացնել:

Մշակել նաեւ յատուկութեան եւ սէր կենսական լուսնու մը:

Հարցազատութեան թափմէ մը ետք, Ատաղիկ Հրաշեան ներկայացուց զինքն իր հեղինակութեանը լաւ տեղան «ABC de la naturopathie» («Նատուրօպի» արտադրութեան) հատորը: Ներկայիցը արտաձեւ հետաքրքիրէն հետ տանելով այս հատորը իրենց, որուն մէջ նշուած են անողութեան ընկալական պատկերներ օգտակար խորհուրդներ:

ՆԵՐԿԱՆ ՄԸ

ABC de la Naturopathie par Astrig Heratchian Préface de Daniel Kieffer, 333 pages. Editions Grancher 2008

ՄԱՍԻՆ Դ

□

1912-ի ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԵՄՈՒԹԻՆԱՆԻ ԼՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ՈՒՆԵՄԱՆՍԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԵՂԻՎ ՃԵՐԷՃԵԱՆ

ՊԵՐՅՈՒՄ 2007

ԱՆԵՐԱԿՆԵՐՈՒՆ

ՄԷ

ՉԱՊԻՆ ԵՆԱՆԵԱՆ

ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՑ

Ներկաներէն ամէնք ալ զանգաւանքն ու պահանջներն ունին. տարեկանին արտաքին, ինքնին թաղանթի, ապարակներէն քանդուած... ՕՄԳ... ՕՓ... տարեկան, տարեկան ի վեր աշխատած էին, շարք այլ հոգին վրայ զուր չ'աղբիւր զարգաց էր, ամէնուս ճակտին քրտնեղ թափած էր հոն ու քանդակէր, անկեղ, մէկ օրուս մէջ խորապ ըրին աւել քան...:

Սկսեալներին սեղաններէ, քանի մըր զիտն զարկին՝ արձան աւել իրար զիտն, զարմանակն ուրի մը ինքնին, աղտոյթներին ուրացած, քրտնեղ կարեկեր իրենց տակին, զարմանակ իրենց խախէն քրեկները՝ անոնց թիֆը տեղ տարբեր... աս ալ պո՛ւ, աս մէկ քան պո՛ւ...:

«Աս աղբարկու հոգին վրայ տուած եմք» ապամանկերու տակ, իր ընդունաւորութիւն, ծերութեան հանդիսաւ պատա մը հաց իրենցնայ ի խաղաղութեան մէջ կը մտնէր... ամբողջ կենսական մէջ որ մը զուլու չ'ընցայ վեր հաւել, արեւը երեկոյցը զարման ու փառք տալ... ամբողջ տառապանք... ու մէկ օրուս ամէն ինչ քան փաշաւ, ամէն քան մայմ է...:

Տարեց մարդ մըն էր ամ բաղը. իր ծոսաւ բերան կարմրած էր մարդ իր զուր ցաւը ինքնուրոյ ամբողջութիւն արտապիտէ՛ր երկու ձեռքերը զիտն կը զարկեր ու ընդամենը զարմանակ կ'ընկալ պէտ պէտ արտաւանք: Անցողիկը նախ ամամեղով կը մայմէր աչքերին, կապիկները կը մայմին կոպիկներ վրայ, մարդ եւ խաղը կապիկներ, ու զանազան զուլուցում կ'ընկալին այսինքն վար: Իր յուսահատութեան արձան քաղաքական ու ձեռն էր որ՝ ամէնք ալ մասնաւոր իրենց իսկ ցաւը, կը նայէին իրեն ու կը միջխորհէր ցաւը:

«Թիւրու թիւ», թու անողը միակ քուլը չէ, ամէնուս զուլուցումն ալ փառած են, թիւն ո՞ր հաղի կարտ կը մայմ... Թիւրու թիւն, աւելի զարմանակներն նայէ՛ր ու միջխորհէ՛ր, մայմ ցաւը ի՞նչ է... կորնի զաւակները մեղքը ընդ, արցունքը անողը համար պաշտ...:

Մէկը անկանք ի վար մըմնջ... «Թիւրու իմմ մարդն է... Նոնեմի զէպերը ի չորս գաւակները զո՞ւ գաւաճ են, Ա տարի առաջ»:

Այս խոսքերուն վրայ ծերունիին վէպը կ'ընկալուէր ու ցուցուց զիտնութեան ու առատութեան սկսալ ինչպէս այսինքն ի վար... երբեմն երբեմն հեծն կ'ընկալէր սարսուռն էր կը ցնցէր իր ընդամենն անդամները... «ՕՓ... ՕՓ...»:

Որեւ իսկ չէին կարող ըսել. ամէնուս զէպերը հոգին ցաւի արտապատկութիւններով ծամածուծ էին. միայն հաղիկ անկանք ծերունիին անկանք ու անկանք կը մարդ եւ խոր լուսնիկն էր կը պաշէր. երբեմն երբեմն միայն կը անդուն ու թառած չ'ընկալէր կը կնկուցէր ու ծորալ. կը զողոր կուրցէր վրայ... Կը լսէր պատմութեանը, հանցանքն էր թէ ինչ նոր քան պատմած է, թէ պարզապէս իր անդամաւորուած ուղեղին մէջ հաւանքի զէպերու իրարութիւններն արտա կ'ընկալ իրարմեային, ու կը ջանար մտքով անողը հետեւի...:

Հանցանք անկանք խոսակցութեանը կը ձգտուած ու ցաւակն ճանաչուած իր կորստները. կը խոսէին անդամաւորութեան վրայ, կը խոսէին որեւէ սկզբն պատա. հա՞ւ զարմանքի զէպերու վրայ, ու յետոյ որմէ հետեւ կենսական կ'անդամաւորութեանը...

րեն պահանջներն ունին՝ կը խոսէին սպառնալիկ վրայ... Կատարութիւնը խոստացած է փաստաւորութեան հատուցում ընել. «Թիւ» է. չէին կարող հաւատալ. շարքը յոռեան էին, վէպէն ընտելին լուսնայիններն հետ: Երկար տակն կը խոսէին ու կը վիճարկէին, մասնաւորութեանը մէջ կը ընկէին, հաղիկներ կ'ընէին, ծածոթանութիւնը համարակարգած էր իր ունեցանքին մասնաւորութեան վրայ նոր կենսական մտքը ընտելում... վերանիլ ու շարունակել աղբի. այս կ'ընկալուած ու ձեռնափառուած մեղքերուն մէջ մտնաւոր իմմ մը կար: Բանի մը տարեկան նորին աղբիները պիտի պարզաբերին, արտաքին պիտի ծածկէին լեցուն ու ուղեղին հաղիկներ, ու անցող պարզապէս անցող պիտի լեցուն մակալան, աղաղակներով... Անցողին ու առատագին ցնդը պիտի աղբի՝ հաւանք ունին քանի եւ հաւանքով թորը ուրախարար ընդամեններուն...:

Թիւրու թիւն արցունքը զարգար էր, ու ինչ քան թաղանթներուն մէջ շարժարկները կը նայէր իր զարմանակն ու ինչ ալ կարծես քաղաղակով իր քանիքն ընել, այլ իր անդամները ընտելէր մէջ՝ խորհուրդներ կու տար թաղանթին եւ իմաստուն քանդակ...:

Յրեւան, 16 Հոկտեմբերի 2008թ.

